

Pla de
Transició
de
Primària
a
Secundària

INDEX:

INDEX:	2
1. JUSTIFICACIÓ I REFERÈNCIA NORMATIVA.....	4
2. COORDINACIÓ ENTRE ELS EQUIPS DOCENTS DE PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA.....	4
2.1. Procés de Constitució i Composició dels Equips de Transició.....	5
2.2. Estratègies per a potenciar la Coordinació . Calendari de Reunions.....	5
2.3. Mecanismes de col·laboració entre la família i el centre.....	6
2.4. Seguiment i Avaluació del Pla.....	7
3. COMPETÈNCIA INTRAPERSONAL A DESENVOLUPAR EN ELS ALUMNES.....	7
3.1. Anàlisi de Conductes, Habilitats, Emocions, Percepcions i Expectatives en els alumnes.....	7
3.2. Autoestima i Motivació en els alumnes.....	8
3.3. Esforç i Errades que cometen.....	9
3.4. Habilitats a desenvolupar en els alumnes per a la Resolució de Problemes.....	9
4. COMPETÈNCIA INTERPERSONAL A DESENVOLUPAR EN ELS ALUMNES.....	10
4.1. Introducció.....	10
4.2. Desenvolupament de la Comunicació, convivència i resolució de Conflictes a l'aula.....	11
4.3. Desenvolupament de l'asservitat i l'empatia.....	11
4.4. Resolució de Conflictes interpersonal a l'aula.....	11
5. ESTRATÈGIES D'APRENENTATGE A ACONSEGUIR EN L'ALUMNAT.....	11
5.1. Progressió curricular entre 3r cicle de Primària i 1r de l'ESO.....	12
5.2. Estratègies organitzadores a aplicar.....	12
5.3. Competències bàsiques que s'han d'aconseguir al finalitzar l' etapa de Primària.....	13
5.4. Aspectes didàctics i Metodològics a desenvolupar en les dos Etapes educatives.....	13
5.5. Procediments i criteris d'avaluació.....	14
5.6. Proves finals en primària i proves inicials en Secundària relatives a les competències bàsiques instrumentals.....	14
6. PROGRAMA D'ACOLLIDA EN EL CENTRE.....	14
7. ANNEXOS.....	16
Annex 1; Quadre competencial de les diferents assignatures.....	17
Annex 1.1. ANGLÈS	17
Annex 1.2. Llengües	29
Annex 1.3. Matemàtiques	39
Annex 2. QUADRE DE DESENVOLUPAMENT COMPETENCIAL INTERPERSONAL.....	52
Annex 2,1	69
Annex 3	141
Annex 4	143
ANNEX 5	150
CAPS D'ESTUDI I COORDINADORS.....	150
ANNEX 5	151
ORIENTADOR IES I ORIENTADORS CENTRES DE PRIMÀRIA.....	151
ANNEX 5	152
TUTORS DE 6È DE PRIMÀRIA I DE 1ER DE LA ESO.....	152
ANNEX 5	153
GRUPS DE TREBALL: (LLENGUA, MATEMÀTIQUES, VALENCIÀ, ANGLÈS).....	153
ANNEX 5	154
CAP D'ESTUDIS /DIRECTORS.....	154
ANNEX 6	155
ACTA DE REUNIÓ. GRUP DE TREBALL.....	155
Annex 7. IES DE BOCAIRENT.....	156

Competència Intrapersonal.....	156
ANNEX 8: MODEL D'EXAMEN DE 6É (cada examen inclou exercicis de temes anteriors)	
.....	158
ANNEX 8: MODEL DE PROVA FINAL DE 6É	160
ANNEX 8: MODEL DE PROVA INICIAL DE 1R ESO	163
ANNEX 8: MODEL DE PROVA FINAL DE 1r ESO LLEGÜES	165
ANNEX 8: MODEL DE PROVA FINAL DE 1r ESO ANGLÉS	171

1. JUSTIFICACIÓ I REFERÈNCIA NORMATIVA.

El pas de Primària a Secundària, suposa per a l'alumnat de 6è un canvi d'etapa, però també un canvi de centre i açò fa necessari que aquest trànsit siga tractat de manera adequada per a minimitzar els problemes que d'aquest pas se'n puguen derivar.

Està a les nostres mans dissenyar un programa que tracte d'oferir a tots els elements implicats en la comunitat educativa , activitats que permeten un millor coneixement de la nova etapa.

Per tant considerem que aquest programa ha de tenir un suport normatiu, unes activitats dirigides als alumnes, pares, professors, una programació oberta i una documentació protocol·lària per a cada apartat del pla.

Així el present programa naix com a resposta a la normativa vigent , **Ordre 46/2011 de la Conselleria d'Educació, per la que's regula la transició de la ensenyança de primària a la secundaria obligatòria .**

L'anomenada normativa estableix una sèrie de criteris i disposicions que moltes d'elles ja venen realitzant-se des de ja fa alguns anys , entre l'IES de Bocairent i els col·legis de primària adscrits "Ceip Lluís Vives" de Bocairent i el "Cra Mariola-Benicadell" d'Alfafara.

No obstant continua sent necessari ampliar, concretar i millorar alguns aspectes i actuacions que ja realitzem, per a adequar-nos a la normativa vigent i al mateix temps donar millors respostes i solucions als nostres alumnes.

2. COORDINACIÓ ENTRE ELS EQUIPS DOCENTS DE PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA.

Entre els objectius generals que hem establert al programa de transició, tenim :

- Afavorir la continuïtat del procés educatiu.
- Propiciar la participació de les famílies.
- Coordinar l'actuació dels centres educatius i dels agents que intervenen.

Per tant , per a donar resposta a aquests objectius , cal que indiquem totes les actuacions que anem a seguir i que hauran d'estar referides al menys a aquests àmbits d'intervenció:

- a. Autoconeixement.
- b. Sistema educatiu.
- c. Oferta educativa.
- d. Matriculació.

- e. Informes Individualitzats d'avaluació.
- f. Dictàmens d'escolarització.
- g. Continuitat curricular, metodològica i avaluativa entre 6è i 1r de l'ESO.
- h. Processos d'acollida i transició, i altres àmbits en funció de les necessitats.

2.1. Procés de Constitució i Composició dels Equips de Transició.

Pensem que el millor per al desenvolupament de totes les actuacions que hem de realitzar entre l'IES i els dos Centres de Primària adscrits, va a ser la constitució i creació de grups de treball que ens ajude a fer més àgil i eficient la coordinació entre tots nosaltres.

És per això que hem decidit **crear els següents grups de treball** per a facilitar i dur a terme les tasques a realitzar dins del nostre Pla de Transició:

1. Caps d'Estudis i Coordinadors d'Etapa de secundària.
2. Departament d'orientació de l'IES , Professors especialistes d'orientació pertanyents als Spes adscrits a cadascú dels centres de Primària i Professors especialistes de PT de l'IES i dels Centres de Primària.
3. Caps del Departaments de Castellà, Valencià , Matemàtiques i Anglès , professors de 1r de l'ESO i professors de 6è de Primària.
4. Tutors de 6è de Primària i de 1r de l'ESO.

Tots els grups tindrem un calendari de reunions fixes i d'altres que anirem establint en funció de les necessitats de coordinació que vagen sorgint , a partir de com es desenvolupen les tasques i estratègies que anem plantejant.

2.2. Estratègies per a potenciar la Coordinació . Calendari de Reunions.

Entre les diferents Estratègies plantejades i acordades , comptem en què serà en **l'última setmana del mes de setembre , quan convocarem una reunió per a iniciar el procés de coordinació que durem a terme al llarg de tot el curs escolar** i on donarem a conèixer els membres de cadascun dels grups de treball i establim de manera consensuada el calendari concret d'actuacions de treball per part de tots els equips.

Sent en tot cas que el mínim establert a la legislació és una vegada al trimestre, comptem amb els models que estan en l'apartat annexos.

Al nostre Pla hem contemplat que realitzarem, al menys, les següents reunions en els diversos grups de treball, les dades i continguts podran variar en funció de les necessitats:

1. Finals de setembre , per a la constitució i establiment del calendari anual.

2. Finals d'octubre , per a l'anàlisi dels resultats acadèmics en les avaluacions Inicials
3. Finals de gener , per a analitzar els resultats en la 1a avaluació i previsió d'alumnat que requerirà d'actuacions futures per part dels Orientadors.
4. Inici d'abril , per a fer una posada en comú dels punts treballats en els grups de treball.
5. Primers de Maig, per a planificar les actuacions que es duran a terme amb l'alumnat i famílies de 6è de primària.
6. Finals de juny , per a valorar totes les actuacions dutes a terme , possibles correccions i propostes de millora de cara al pròxim curs. A més a més , les orientadores faran el traspàs d'informació de l'alumnat amb NEE. L'informe de traspàs d'informació de Primària a Secundària està a l'apartat dels Annexos.

L'horari de les reunions s'adequarà segons el grup de treball , tenint en compte l'horari de cada centre i els seus components.

De totes les reunions dutes a terme , els temes tractats i acords als quals hem arribat , annexarem al final del Pla una memòria anual, la redacció de la qual anirà a càrrec del membre de la comissió de l'IES.

2.3. Mecanismes de col·laboració entre la família i el centre.

Pensem per part de tots els membres que formem aquest pla de transició, que la millor manera de dur a terme aquest apartat serà mitjançant els anomenats Plans d'acollida coordinats des dels centres de primària i secundària.

A l'hora de parlar de plans d'acollida, hem de tenir en compte que aquests han de dirigir-se als diferents col·lectius que formen la Comunitat Educativa, però fonamentalment a l'alumnat i pares que són els que constitueixen l'objectiu fonamental.

Entre les diverses actuacions que realitzem, tenim :

- Xerrades informatives amb els pares dels alumnes 6è de Primària. Al finalitzar el curs escolar , es fa una reunió informativa grupal amb els pares dels alumnes de 6è , on se'ls informa del projecte curricular del centre i de tota aquella informació que els pares consideren interessant . A més se'ls ensenyen totes les instal·lacions del centre. Aquesta reunió es duta a terme per part de l'Equip directiu , AMPA i Departament d'orientació de l'IES.
- Reunions pares- professors tutors 1r ESO a principi de curs , amb l'objectiu de completar la informació rebuda per part del col·legi de Primària . A més també se'ls informarà dels aspectes fonamentals del Projecte curricular del centre, del funcionament del reglament de Regim Intern , del control d'assistència dels seus fills , de l'horari d'atenció a pares per part del professorat,etc.

Se'ls entregarà un butlletí informatiu amb tota la informació que de manera verbal se'ls ha comunicat

2.4. Seguiment i Avaluació del Pla.

L'avaluació del programa de transició ha de ser formativa i contínua, i ens ha de permetre de retroalimentar el programa constantment i introduir tots els canvis que es crega convenient.

Hem d'avaluar totes les actuacions que anem a desenvolupar, així com la totalitat del programa per mitjà de l'avaluació final del pla.

Entre els aspectes que hem d'avaluar , tenim els següents indicadors:

- Grau de consecució dels objectius plantejats(segons Ordre 46/2011 per la que es regula el Pla de Transició).
- Grau de compliment de la temporalització prevista.
- Nivell de satisfacció prevista de tota la comunitat Educativa.
- Adequació dels materials utilitzats.
- Participació dels agents i destinataris.
- Avaluació de les reunions de coordinació.
- Presa de decisions i Propostes de millora.

Per tant, dir que aquest pla de transició ha de ser tan sols la pedra inicial en la que sustentar totes les nostres futures actuacions , i és per això que ha d'estar obert a tot tipus d'aportacions , observacions i correccions de tots aquells que anem a dur-lo endavant.

3.COMPETENCIA INTRAPERSONAL A DESENVOLUPAR EN ELS ALUMNES.

(Aquest punt es desenvoluparà cada curs en l'annex 7).

3.1. Anàlisi de Conductes, Habilitats, Emocions, Percepcions i Expectatives en els alumnes.

És habitual que l'alumnat vinga amb molta por, que estiga apocat, molt expectant davant tant de canvi que suposa passar a Secundària i tot açò fa que no acaben de sentir-se segurs de si mateix, no saben com respondre , perquè tampoc saben com han d'actuar.

Cal tenir molt present que els alumnes de 6è de primària entren en ple en una etapa madurativa nova: la preadolescència. Aquest estadi evolutiu fa que es troben alterats i fa que el procés adaptatiu siga difícil i costós per a la gran majoria dels alumnes.

Generalment se senten insegurs davant situacions com:

- Canvis de classes
- Horari continuat

- Varietat de professors
- Exigència de traure un 4 com a mínim en un examen per a fer mitjana de l'assignatura
- Novetat de certes matèries com Història, Biologia, Optatives instrumentals.
- Normes d'anar al bany, etc.

L'etapa preadolescent és aquella en què l'alumnat es deixa influenciar molt pels amics o familiars que tenen en cursos superiors, i per tant fan coses que no són les pròpies de l'edat.

Així totes aquestes noves situacions (emocionals, psicològiques, maduratives, de personalitat), fa que estiguen una mica descentrats i poc estables i com a conseqüència tinguen conductes disruptives dins del grup classe.

Per a subsanar i aminorar aquestes situacions s'utilitza l'hora de tutoria per a treballar les conductes que no condueixen a millorar el clima del grup classe i la convivència entre tots els membres, es treballa per a què reflexionen i milloren el seu aspecte emocional i de respecte entre ells.

Graella Annex 7

3.2. Autoestima i Motivació en els alumnes.

Ens trobem amb la situació en què l'alumnat de **1r de l'ESO**, ha de ser conscient de què enceta en una etapa superior i molt important.

Respecte de l'autoestima val a dir que és un dels aspectes fonamentals a treballar perquè pot afectar el rendiment acadèmic considerablement.

Pel que fa a la **Motivació**, dir que en general arriben motivats perquè van a començar una etapa educativa nova i en un centre més gran i nou per a ells. A mesura que van passant els dies sí observem com tot allò que era il·lusió, energia, alegria, va convertint-se en dificultats, problemes, desil·lusions, perquè se n'adonen que no tenen clar què han de fer tant a nivell acadèmic, a nivell disciplinari i a nivell comportamental. Tenen molts professors i cadascun té uns criteris i avalua d'una determinada manera en funció de la importància que li dóna a les diferents qüestions avaluatives. Açò fa que els alumnes estiguen a l'expectativa perquè no saben ben bé com actuar davant certes situacions.

Els docents ens esforcem per a motivar-los i que estiguen receptius, positius, il·lusionats, però el que està clar, és que açò és tasca tant del professorat com de les famílies, cal treballar la comunicació i el suport extern de les famílies cap a la responsabilitat educativa.

Pensem que la col·laboració centre - família és fonamental per a poder resoldre i reconduir, d'una manera més ràpida i productiva, totes les dificultats que es presenten.

Graella Annex 7

3.3. Esforç i Errades que cometen.

Contemplarem en aquest apartat els elements d'anàlisi cada inici de curs com són:

- Avaluació inicial
- Proves inicials en matèries instrumentals
- Entrevistes amb equips docents del curs anterior, pares, ...
- Expedient acadèmic
- Coordinació IES-CEIP-CRA
- Qüestionari inicial d'autoconeixement de l'alumnat.

Serà convenient treballar de manera coordinada.

- a) la planificació i organització dels estudis
- b) l'autonomia a l'hora d'estudiar comprensivament

3.4. Habilitats a desenvolupar en els alumnes per a la Resolució de Problemes.

Les Competències Intrapersonals cal que les desenvolupem en els nostres alumnes amb la finalitat de què sàpiguen reconèixer les seues pròpies emocions, els seus sentiments i al mateix temps sàpiguen com reconstruir aquestes emocions, aquests sentiments i com disminuir l'angoixa i ansietat que produeixen les noves situacions que han de dominar, per a poder viure i conèixer amb respecte i autonomia.

L'educació i nosaltres com a docents, hem d'estimular i potenciar la interacció i el suport social entre els alumnes, com habilitats bàsiques per a la Resolució de Conflictes.

Ens trobem en què els alumnes **de 1r de l'ESO** són en general els alumnes que més problemes disciplinaris originen al llarg del curs al nostre centre. Pensem que per a minorar i reconduir aquesta situació, cal que desenvolupem Habilitats Socials per a la millora de la convivència entre tots.

Convé treballar:

- L'assoliment de les normes establertes al centre.
- El respecte al professorat, als companys i al material propi i aliè.
- Els hàbits de treball amb autonomia.
- L'autocontrol a les classes.

Considerem necessari que el professorat estiga cada vegada més interessat en tots els aspectes emocionals, ja que açò permetrà als nostres alumnes saber viure satisfactòriament amb si mateix i amb la resta i així establir les bases per a una millor convivència en el centre i entre tots els que en formem part.

4. COMPETÈNCIA INTERPERSONAL A DESENVOLUPAR EN ELS ALUMNES.

4.1.Introducció.

En l'informe de la UNESCO per a l'educació del segle XXI, s'assenyala que l'educació ha d'organitzar-se al voltant de quatre aprenentatges fonamentals, que seran els pilars del coneixement al llarg de la vida de qualsevol persona: Aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a viure junts i aprendre a ser.

Aquesta visió de l'educació és conseqüent amb les demandes socials i personals, ja que la societat cada vegada més necessita de ciutadans capaços de conviure en Democràcia i ciutadans que siguin més feliços per mitjà de tenir una autoestima més elevada, un major autocontrol conductual i emocional, i uns valors basats en el respecte, tolerància i honestedat.

Per tant millorar les relacions interpersonals entre els alumnes, desenvolupar la Tolerància i el respecte a les diferències entre les persones, les actituds democràtiques i solidàries i formar persones crítiques i autònomes, són objectius educatius de primer ordre i que tots els que formem l' institució Educativa hem de promoure.

Al considerar el desenvolupament integral de la persona com una finalitat del sistema educatiu, les emocions, els afectes i les relacions adquireixen una major rellevància, i és així com el professorat s'interessa cada vegada més pels aspectes emocionals i afectius de les relacions interpersonals dels alumnes i per tant considera la necessitat d'educar en aquests aspectes per al desenvolupament harmònic de l'alumnat i assumeix com a tasca pròpia la d'ensenyar a ser i a conviure amb la resta.

Així les activitats que desenvolupem a l'aula seran el principal vehicle per a les relacions interpersonals i per al desenvolupament d'estratègies cognitives, comportaments, valors, habilitats socials i tècniques d'autocontrol que permeten als alumnes saber viure satisfactòriament amb si mateix i amb els altres . Tindre present els aspectes afectius i emocionals que mobilitzem en l'alumnat a conseqüència de les interaccions que es produeixen a l'aula i en tot l'àmbit educatiu , ens permet establir les bases per a una millor convivència en el centre.

Per tant és necessari l'esforç del professorat per a aconseguir una Educació integradora que contemplin no sols l'àrea intel·lectual sinó també la Socioafectiva.

Així dins de la Intel·ligència Emocional podem distingir dos tipus de Capacitats: les Intrapersonals i les Interpersonals , que son les que en aquest punt anem a tractar: Empatia o aptitud per ficar-se en el lloc de l'altre, les habilitats Socials i les Estratègies per a saber resoldre problemes .

A la vista de la importància de la Intel·ligència Emocional per a què l'alumne pugui aprendre a ser i a conviure, serà necessari que l'aula siga un lloc on tots puguin participar, on es prenguen les decisions consensuades, es fomenti el respecte, l'autonomia i on els alumnes s'impliquen en la resolució de conflictes .

Per a tot açò, serà necessari que la Institució escolar potencie :

- Un clima estimulant i desafiant
- Es fomenta l'autoestima, confiança i tranquil·litat
- Es faciliten la igualtat d'oportunitats per millorar i progressar
- S'ensenya als alumnes a ser autònoms.
- Es fomenta el treball en equip ,etc.

Amb tot açò es facilita que l'alumne es perceba a si mateix com a competent i capaç, sent indispensable educar els sentiments i les habilitats socials de forma transversal i integrada en les distintes àrees i matèries del currículum i a través també del PAT com a element dinamitzador per a què l'alumnat assolisca les competències acadèmiques i les competències emocionals que li permetran el seu desenvolupament personal i la integració en la societat en la que viu.

D'ací la importància de planificar i aplicar en el nostre alumnat totes les activitats que a continuació desenvolupem

4.2. Desenvolupament de la Comunicació, convivència i resolució de conflictes a l'aula.

Graella Annex 2.

4.3. Desenvolupament de l'asservitat i l'empatia.

Graella Annex 2.

4.4. Resolució de conflictes interpersonal a l'aula.

Graella Annex 2.

5. ESTRATÈGIES D'APRENENTATGE A ACONSEGUIR EN L'ALUMNAT.

El programa de desenvolupament Competencial de l'alumnat serà dut a terme preferentment pels Departaments de les àrees instrumentals i el professorat que imparteix dites assignatures tant a l'IES com als Col·legis de Primària .

En aquest punt es realitzarà una posada en comú de totes les Competències treballades tant a l'IES com als Col·legis i que són aquelles que s'han de dominar per a realitzar amb èxit el nivell requerit a l'ESO, així com la Metodologia requerida per aconseguir l'anomenat objectiu.

La medició de la posada en comú de les competències bàsiques assolides, es realitzarà mitjançant unes proves de les diferents àrees i que seran elaborades de manera conjunta tant pel professorat de 6è com pel professorat de l'IES. Aquestes proves seran aplicades a l'alumnat de 6è de primària al finalitzar el mes de Maig i a l'alumnat de 1r de l'ESO a finals de Setembre i així poder conèixer el nivell assolit i les possibles actuacions a realitzar a fi de millorar aquells aspectes amb més dificultats.

Aquest ha de ser considerat el punt de partida per a les actuacions del curs vinent.

5.1. Progressió curricular entre 3r cicle de Primària i 1r de l'ESO.

Tot i que la metodologia i els criteris d'avaluació que s'utilitzen tant a l'etapa de Primària com a la de Secundària són molt semblants, cal millorar una sèrie d'aspectes que presenten els alumnes i que fan referència als següents àmbits:

- Comprensió lectora i fluïdesa.
- Accentuació.
- Expressió oral i escrita.
- tècniques d'estudi
- Gramàtica.
- Càlcul mental.

Així les actuacions per a millorar aquests aspectes es proposaran cada curs en funció de la informació que se'n deriva dels elements d'anàlisi proposats al punt 3.3

Veure Graella Annex 1.1, 1.2, 1.3.

5.2. Estratègies organitzadores a aplicar.

Entre les diferents estratègies organitzadores que considerem oportunes aplicar (tant a nivell d'aula com a nivell de centre) i així aconseguir una transició més fluïda de l'alumnat al passar d'una etapa educativa a una altra, tenim les següents:

A NIVELL D'AULA :

1. Utilització de l'agenda .
2. Enfocament de les classes de la manera més semblant possible entre 6è de primària – 1r ESO.
3. Semblança en les Proves escrites tant en 6è com a 1r ESO.
4. Utilització d'estratègies molt bàsiques per a desenvolupar els objectius primordials de les assignatures.
5. Resolució de problemes i Comprensió lectora, etc.

A NIVELL DE CENTRE :

1. Composició dels grups
2. Flexibilitat dels desdoblaments
3. Assignació d'optatives.

5.3. Competències bàsiques que s'han d'aconseguir al finalitzar l' etapa de Primària.

Veure Graella Annex 1.1, 1.2, 1.3.

5.4. Aspectes didàctics i Metodològics a desenvolupar en les dos Etapes educatives.

Pel que fa a la Metodologia , considerem important fer ús d'aquestos recursos metodològics:

- Funcionament de l'agenda escolar.
- Exàmens escrits amb exercicis de temes ja impartits.
- Fer representació dels problemes per a què siguin més fàcilment entesos.
- Entregar la llibreta al finalitzar el tema per veure si s'han realitzat els deures.
- Comprensió lectora a l'inici de cada tema
- Exercicis d'aplicació gramatical.
- Dictats amb autocorrecció i posterior explicació de les errades comeses.
- Controls de lectura.
- Correccions en la pissarra i oralment.
- Realitzar exàmens cada dos temes.
- Revisió diària de deures
- Revisió trimestral de llibretes,etc.

Veure Graella Annex 1.1, 1.2, 1.3.

5.5. Procediments i criteris d'avaluació.

Podem comprovar que tant la metodologia com l'avaluació, són prou semblants en les dos etapes educatives, la qual cosa fa que el trànsit de l'alumne no haja de resultar molt difícil.

Entre alguns dels criteris d'avaluació que utilitzarem en les diferents assignatures , tenim:

- Registres diaris de treballs i materials.
- Correcció de tipologies textuais.
- Controls escrits sobre continguts gramaticals i ortogràfics.
- Presentacions de treballs i llibreta trimestralment.
- Criteris per a la correcció de la llibreta com són: presentació, ordre, ortografia, activitats.
- Treballs d'investigació.
- Puntualitat, participació, cura de material.
- Respecte als companys de classe.
- Entre els percentatges per l'avaluació tenim:
 - Conceptes (60-70%)
 - Procediments (15-20%)
 - Actitud (15-20%)

Veure Graella Annex 1.1, 1.2, 1.3.

5.6. Proves finals en primària i proves inicials en Secundària relatives a les competències bàsiques instrumentals.

Veure Annex 8. (Proves Finals-Inicials)

6. PROGRAMA D'ACOLLIDA EN EL CENTRE.

(Veure ANNEXOS 3 - 4).

Des de l'IES tots els anys organitzem a l'últim trimestre del curs, reunions entre les orientadores per veure com planifiquem el calendari de visites de l'alumnat de 6è de Primària i les activitats que anem a desenvolupar.

La finalitat d'aquest calendari de visites és permetre que els alumnes coneguen l'IES i pugua haver-hi un apropament a la nova realitat que es tocarà viure en dates molt pròximes.

En aquesta visita a l'IES procedirem a **explicar mitjançant un Power point** les diferents àrees didàctiques que van a tindre en 1r de l'Eso, les normes de convivència, el règim intern, assignatures, optativitat, matriculació, parts de disciplina, etc. A continuació es donarà pas a l'alumnat per a què iniciï un col·loqui

on puguem preguntar tot allò que estimem adequat per a crear-se una opinió del centre del que van a formar part en breu.

Una vegada acabada aquesta activitat, a continuació passarem a ensenyar-los les Instal·lacions del centre (laboratoris, aula d'informàtica, aula de música, la Biblioteca, el Departament d'orientació, el Pati, instal·lacions esportives, gimnàs, l'hort del centre, etc).

També realitzem unes jornades de portes obertes amb els pares de 6è de Primària. Al finalitzar el curs escolar, es fa una reunió informativa grupal amb els pares dels alumnes de 6è, on se'ls informa del projecte curricular del centre i de tota aquella informació que els pares consideren interessant. A més se'ls ensenyen totes les instal·lacions del centre. Aquesta reunió es du a terme per part del Equip directiu, AMPA i Departament d'orientació del centre.

Pel que fa als **Centres de Primària**, les activitats que desenvolupen i que venen a completar tot el Programa d'acollida són:

1. Activitat informativa per als alumnes de 6è de primària.
2. Document informatiu per als pares de 6è de Primària.
3. Traspàs d'informació al DO dels alumnes de 6è primària amb NEE.
4. Visita a l'institut.
5. Coordinació entre els diferents orientadors.

Bocairent, juny de 2012

7. ANNEXOS.

Annex 1; Quadre competencial de les diferents assignatures.

Annex 1.1. ANGLÉS

COORDINACIÓ CONTINGUTS D' ENSENYAMENT I APRENTATGE

ÀREA CURRICULAR: LLENGUA ESTRANGERA			
ETAPA DE PRIMÀRIA		ETAPA SECUNDÀRIA	
CONTINGUTS BÀSICS		CONTINGUTS BÀSICS	
USOS I FORMES DE COMUNICACIÓ ORAL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listeners 2. Explicació del mestr@, interaccions M-A, A-A 3. Llenguatge d'aula: Salutacions, fer callar, permís per anar al bany... 4. Role_plays: Supermercat, restaurant... 5. Cançons, embarbussaments, endevinalles. 6. Exposicions orals. 7. Llenguatge no verbal (TPR). 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Possessions. 9. Interests. 10. Greetings and introductions. 11. Travel information. 12. Directions. 13. Likes and dislikes. 14. Frequency 15. Short phone conversations 16. School routines. 17. Permission. 18. Food orders. 19. Invitations. 20. Prices. 21. Past events. 22. Trips information. 23. The weather forecast. 24. Suggestions. 25. Future plans. 	BLOC 1: ESCOLTAR, PARLAR I CONVERSAR

<p>USOS I FORMES DE COMUNICACIÓ ESCRITA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lectura i comprensió de diferents tipus de text. (correus, cartes, diàlegs, receptes, poemes, dictats) 2. Foment de la lectura: Biblioteca d'aula, lectures lliures/ dirigides, completar fitxes de lectura, textos guillotinat, inventar finals diferents al de la historia. 3. Trasllat i/o interpretació de la informació. 4. Textos descriptius: persones, animals, paisatges. 5. Creació de còmics. 6. Maneig del diccionari. 7. <u>Tipologia textual. Comunicació escrita</u> <ol style="list-style-type: none"> a. Escriptura de correus electrònics, cartes i postals. b. Confecció de diàlegs en diverses situacions de la vida quotidiana. c. Trasllat i interpretació de la informació d'un text a una gràfica. d. Realització de textos descriptius. 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Interests and hobbies reports 9. Expression of possessions. 10. Profiles about yourself. 11. E-mails giving personal information. 12. Maps 13. Multicultural report s(with information about countries, nationalities, languages...) 14. Celebrations and festivities information. 15. Texts with information about animals. 16. E-mail about your school. 17. Information about life at school. 18. The rules of a game. 19. Articles about a place and its history. 20. The short biography. 21. The weather forecast. 22. Blog about an expedition. 	<p>BLOC 2: LLEGIR I ESCRIURE</p>
---	---	---	--------------------------------------

- e. Creació de historietes en format còmic.
- f. Confecció d'un pòster amb les normes de la classe.
- g. Elaboració d'una ressenya sobre una pel·lícula.
- h. Confecció de qüestionaris, entrevistes i informes.

Pràctica de preguntes i respostes d'àmbit personal.

Estructures gramaticals:

1. Asking for information.
2. Comparative and superlative sentences.
3. Simple present.
4. To have (got).
5. To wear.
6. Likes and dislikes.
7. Frequency.
8. There is/are, there was/were (negative).
9. Present Continuous.
10. Personal Pronouns + to be

1. Possession (*possessive 's/ have got /possessive adjectives and pronouns*).
2. Verb TO BE.
3. Prepositions (*about, of, by, on, in*)
4. Pronouns (*subject, object, interrogative, demonstrative, indefinite*)
5. Countable and uncountable nouns+ *there is/ there are/ some / any/ much/ many/ a lot of*
6. Present simple (*affirmative, negative and questions*) and its uses
7. Present continuous (*affirmative, negative and questions*) and its uses – present and future arrangements-.
8. Distinction between present simple or continuous.
9. Expression of comparison.
10. Expression of frequency.
11. Structure *like+ -ing*
12. Modal verbs *can/ must*
13. Past simple of regular and irregular verbs (*affirmative, negative and questions*)
14. Imperatives.
15. Future with *be going to*.
16. Vocabulary about:
 - Classroom and school
 - Free time
 - Places in a city
 - Countries.

BLOC 3: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA: GRAMÀTICA I VOCABULARI

**ASPECTES
SOCIOCULTURALS**

1. Desenvolupament del vocabulari relacionat amb els interessos i experiències de l'alumnat, partint, majoritàriament, de conceptes adquirits ja en la L1 o la L2.
2. Realització de tasques, xicotets projectes i investigacions i desenvolupament de tòpics, sobre temes relacionats amb els interessos i experiències de l'alumnat, o reprenent, refermant o eixamplant continguts ja adquirits en L1 o L2 i/o continguts amb poca demanda cognitiva de les àrees no lingüístiques.
3. Desenvolupament de tasques, xicotets projectes, investigacions i tòpics, al voltant de continguts senzills de les àrees no lingüístiques no tractats encara, complementant el currículum impartit en la L1 o L2.
4. Utilització d'estratègies de consulta, selecció i organització de la informació, per a l'elaboració de xicotets textos que sistematitzen els resultats (murals, àlbums...).
5. Valoració de la llengua estrangera com un instrument més per a aprendre, organitzar-se i pensar.

1. Reconeixement i valoració de la llengua estrangera com a instrument de comunicació en l'aula, i amb persones d'altres cultures.
2. Identificació i interpretació de costums i trets de la vida quotidiana propis d'altres països i cultures on es parla anglès.
3. Ús de fórmules de cortesia adequades en els intercanvis socials.
4. Coneixement d'alguns trets històrics i geogràfics dels països on es parla l'anglès, obtenir la informació per diferents mitjans.
5. Interés i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius amb parlants de la llengua estrangera, utilitzant suport paper o mitjans digitals.
6. Valoració de l'enriquiment personal que suposa la relació amb persones pertanyents a altres cultures.
7. Comparació i contrast entre la pròpia cultura i la

**BLOC 4:
ASPECTES
SOCIOCULTURALS**

IMPLICACIONS I CONCLUSIONS

PRIMÀRIA	COMUNS	SECUNDÀRIA

COORDINACIÓ OBJECTIUS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE

AREA CURRICULAR: LLENGUA ESTRANGERA

ETAPA DE PRIMÀRIA		ETAPA SECUNDÀRIA	
OBJECTIUS		OBJECTIUS	
USOS I FORMES DE COMUNICACIÓ ORAL	1.-Escoltar i comprendre missatges orals en distintes situacions de comunicació, per extraure informació concreta, procedent del mestre/a, suport audiovisual,...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Talk and listen about your possessions. 2. Talk and listen about your interests. 3. Greet and meet people. 4. Ask for travel information. 5. Give and ask for directions. 6. Talk about likes a dislikes. 7. Say how often you do things. 8. Chat on the phone. 9. Talk about shool routines. 10. Ask for permission. 11. Order food. 12. Accept and refuse invitations. 13. Talk about prices. 14. Talk about past events. 15. Talk about a trip using the past tense. 16. Understand the weather forecast. 17. Make suggestions. 18. Talk about future plans. 	BLOC 1: ESCOLTAR, PARLAR I CONVERSAR
	2.- Participar en situacions orals: rutines de comunicació, necessitats bàsiques, diàlegs simulats (utilització del llenguatge verbal i no verbal),... 3.- Produir missatges orals correctes, adequats a la seua edad, amb la utilització de les expressions treballades. 4.- Aprendre a transferir estratègies de comunicació de les llengües que coneix. 5.- Valorar l'anglès com a instrument de comunicació		

**USOS I FORMES DE
COMUNICACIÓ
ESCRITA**

2.1.- Lectura:

- 1.- Llegir i comprendre diferents tipus de text (en suport paper i digital): descripcions, texts instructius, poemes, receptes, jocs, cançons,...
- 2.- Desenvolupar l'hàbit lector mitjançant contes, còmics, festivals,...
- 3.- Llegir textos elaborats pels alumnes per comunicar-se, com a producte final,...
- 4.- Valorar la lectura en anglés com a instrument d'aprenentatge.

2.2.- Escriptura:

- 1.- Compondre textos escrits variats: emails, còmics, descripcions, instruccions, endevinalles,...
- 2.- Conèixer diferents tipus de textos: pràctics (invitacions, targetes,...) literària, àrees no lingüístiques (C. Medi).
- 3.- Valorar l'escriptura en anglés com a instrument de comunicació.

1. Read and write about your interests and hobbies.
2. Read and write about your possessions.
3. Write a profile about yourself.
4. Write an e-mail giving personal information.
5. Read and understand a map.
6. Write a multicultural report (with information about countries, nationalities, languages...)
7. Read and write about celebrations and festivities.
8. Read and find out information about animals.
9. Write an article about animals.
10. Write an e-mail about your school.
11. Read about life at school.
12. Write the rules of a game.
13. Write an article about a place and its history.
14. Read and write a short biography.
15. Read about the weather.
16. Write a blog about an expedition.

**BLOC 2:
LLEGIR I ESCRIURE**

BLOC 3: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA: GRAMÀTICA I VOCABULARI

3.1.- Coneixements lingüístics:

1.- Utilitzar les funcions lingüístiques bàsiques en intercanvis comunicatius, mitjançant les estructures treballades:

- interrogar i respondre sobre la procedència de les persones, professions i llocs de treball.
- demanar i donar adreces.
- parlar de gustos, habilitats i de fets del passat.
- preguntar i parlar sobre pertinències, dates, hores, hàbits i clima.
- preguntar i parlar sobre plans en un futur immediat.
- formular suggeriments i respondre.

2.- Practicar els usos lingüístics contextualitzats:

- descriure persones, llocs i objectes.
- parlar de processos senzills seqüenciadament.
- fer comparacions.

3.- Arribar a una pronúncia, ritme, entonació i accentuació adequada.

4.- Discriminar els fonemes més característics.

5.- Reconèixer i utilitzar algunes estructures pròpies de l'anglès.

6.- Relacionar la pronúncia i representació gràfica del vocabulari i expressions conegudes.

7.- Interessar-se per utilitzar l'anglès en situacions variades.

8.- Comparar i reflexionar sobre l'anglès a partir de la L1 i L2.

3.2.- Reflexió sobre l'aprenentatge:

1.- Implicar-se en el propi procés educatiu mitjançant l'autocorrecció i autoavaluació.

2.- Valorar el treball cooperatiu.

3.- Usar instruments de consulta i informació: diccionaris, pictionary, flashcards, gramàtiques,...

4.- Tindre confiança en la seua capacitat per aprendre.

5.- Utilitzar les noves tecnologies.

1. Express possession (*possessive 's/ have got /possessive adjectives and pronouns*).
2. Use the verb TO BE.
3. Use prepositions (*about, of, by, on*
4. Learn to use pronouns (*subject, object, interrogative, demonstrative, indefinite*)
5. Use countable and uncountable nouns+ *there is/ there are/ some / any/ much/ many/ a lot of*)
6. Learn the present simple (*affirmative, negative and questions*) and its uses
7. Learn the present continuous (*affirmative, negative and questions*) and its uses –present and future arrangements-.
8. Distinguish present simple or continuous.
9. Express comparison.
10. Express frequency.
11. Use the structure *like+ -ing*
12. Use of modal verbs *can/ must*
13. Learn the past simple of regular and irregular verbs (*affirmative, negative and questions*)
14. Use imperatives.
15. Express the future with *be going to*.
16. Learn and use vocabulary about:
 - Classroom and school
 - Free time
 - Places in a city
 - Countries, nationalities and languages.
 - Seasons and months
 - Daily routines.
 - Animals.
 - Food and drink.
 - Travel equipment.
 - Adjectives.
 - The weather.

BLOC 3: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA: GRAMÀTICA I VOCABULARI

<p>ASPECTES SOCIOCULTURALS</p>	<p>1.- Interessar-se per establir comunicació amb altres parlants amb l'ajut de les noves tecnologies de la comunicació.</p> <p>2.- Valorar l'anglès com a instrument per a conèixer altres cultures i relacionar-se amb companys d'altres països.</p> <p>3.- Conèixer els costums dels països de parla anglesa (daily rutines, festivals, school,...)</p> <p>4.- Mostrar una actitud positiva cap a persones que parlen i tenen una cultura distinta a la nostra.</p> <p>5.-Realitzar activitats socioculturals relatives a l'anglès.</p> <p>6.- Conèixer i utilitzar fórmules d'interacció social: salutacions, comiats, normes de cortesia,...</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer i valorar la llengua estrangera com a instrument de comunicació en l'aula, i amb persones d'altres cultures. 2. Identificar i interpretar costums i trets de la vida quotidiana propis d'altres països i cultures on es parla anglès. 3. Utilitzar fórmules de cortesia adequades en els intercanvis socials. 4. Coneixer alguns trets històrics i geogràfics dels països on es parla l'anglès, obtenir la informació per diferents mitjans. 5. Tenir Interés i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius amb parlants de la llengua estrangera, utilitzant suport paper o mitjans digitals. 6. Valorar l'enriquiment personal que suposa la relació amb persones pertanyents a altres cultures. 7. Comparar i contrastar la pròpia cultura i la transmesa per la llengua estrangera, de manera que s'afavorisca amb això la valoració crítica de la pròpia i l'acceptació i el respecte de l'aliena. 	<p>BLOC 4: ASPECTES SOCIOCULTURALS</p>
<p>BLOC IV: LA LLENGUA COM A INSTRUMENT D'APRENTATGE (CEIP BRACAL)</p>	<p>1.- Desenvolupar el vocabulari relacionat amb els interessos i experiències dels alumnes (partint dels conceptes ja adquirits en L1 o L2).</p> <p>2.- Realitzar tasques, projectes i desenrotllament de tòpics.</p> <p>3.- Desenrotllar les tasques, projectes, treballs variats, tòpics,...</p> <p>de les unitats de Coneixement del Medi treballades al 3r Cicle, complementant el currículum impartit en L1 o L2:</p> <p>* Cinquè:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Climate: environment <p>- Plants: living things</p> <ul style="list-style-type: none"> - The Middle Ages: time and change - Energy: matter and energy <p>* Sisè:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technology: objects - The universe: our solar system - Europe: political and physic - The world of work: people and society - Circulation: our bodies and health <p>4.- Valorar l'anglès com una llengua per a aprendre.</p>		

BLOC VI: TECNOLOGIA DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ	1.- Utilitzar el correu electrònic per a la comunicació i intercanvi d'experiències. 2.- Interessar-se per la utilització de les noves tecnologies: informacions en anglés, contactes amb altres cultures, com a ferramenta d'autoaprenentatge,...			
IMPLICACIONS I CONCLUSIONS				
PRIMÀRIA	COMUNS		SECUNDÀRIA	

COORDINACIÓ CONTINGUTS ESTRATÈGIES D'AVUACIÓ

ÀREA CURRICULAR: LLENGUA ESTRANGERA	
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Captar el sentit global i identificar informacions específiques en textos orals variats emesos en diferents situacions de comunicació.
2. Llegir, de manera silenciosa i en veu alta, diferents textos amb vocabulari cada vegada més extens i expressions de major complexitat, amb ajuda de les estratègies bàsiques, per a obtenir informació explícita i extraure inferències directes.
3. Mantindre conversacions quotidianes i familiars sobre temes coneguts en situacions de comunicació predicibles, respectant les normes bàsiques de l'intercanvi, com escoltar i mirar a qui parla.
4. Elaborar diferents tipus de textos escrits partint de models, tant en suport paper o digital, prestant especial atenció a les fases de producció: planificació, textualització i revisió.
5. Reconèixer i reproduir amb major correcció, aspectes sonors, de ritme, accentuació i entonació, en diferents contextos comunicatius, i dins de l'ús de formes i estructures bàsiques pròpies de la llengua estrangera.
6. Usar algunes estratègies que afavorisquen el procés d'aprenentatge com: ús de recursos visuals i gestuals, fer preguntes pertinents per a obtenir informació, demanar aclariments, utilitzar diccionaris bilingües i monolingües, buscar, recopilar i organitzar informació en diferents suports, utilitzar les tecnologies de la informació i comunicació per a contrastar i comprovar informació, i identificar alguns aspectes que l'ajuden a aprendre millor.
7. Valorar la llengua estrangera com a instrument de comunicació amb altres persones i com a ferramenta d'aprenentatge, i mostrar curiositat cap a les que parlen la llengua estrangera i interès per establir relacions personals amb l'ajuda de les noves tecnologies.
8. Identificar alguns trets, costums i tradicions de països on es parla la llengua estrangera, relacionant-los i comparant-los amb els propis per a desenrotllar una consciència intercultural

Els **bloc 1, 2 i 3 a** es valoraran mitjançant **proves objectives** al llarg de l'avaluació.

El **bloc 3b** tindrà un **seguiment diari**, tenint en compte els següents criteris d'avaluació:

- Resolució de les qüestions que es plantegen en les diverses activitats, ja siga de manera oral o escrita, a classe (CLASSWORK) o a casa (HOMEWORK)
- Aplicació d'estratègies per a organitzar, adquirir, recordar i utilitzar lèxic.
- Ús progressiu de recursos per a l'aprenentatge, com diccionaris, llibres de consulta, biblioteques o tecnologies de la informació i la comunicació.
- Reflexió sobre l'ús i el significat de les formes gramaticals adequades a distintes intencions comunicatives.
- Ús d'estratègies d'autoavaluació i autocorrecció de les produccions orals i especialment escrites (Homework, classwork, notebook, workbook)
- Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva per a superar-lo.
- Organització del treball personal com a estratègia per a progressar en l'aprenentatge.
- Interès per aprofitar les oportunitats d'aprenentatge creades en el context de l'aula i fora de l'aula.
- Transferència de les estratègies adquirides en l'aprenentatge de la llengua materna o altres llengües.
- Participació en activitats i treballs grupals.
- Confiança i iniciativa per a expressar-se en públic i per escrit.

El **bloc 4** es valorarà mitjançant un "**project**" **trimestral**. El projecte es realitzarà fonamentalment de manera **oral**.

Pel que fa a les lectures programades per al curs: **READING** s'avaluaran dintre dels **blocs 1 i 2**. Sempre que siga possible, el professor/-a avaluarà la comprensió de la lectura de manera **oral**. La valoració de la prova de lectura ha de ser necessàriament **d'AFECTIUS** A per a poder aprovar l'avaluació. Les lectures pendents es podran recuperar al llarg del curs. Amb les lectures pendents no es podrà aprovar l'assignatura.

PROCEDIMENTS
(controls escrits, orals, treballs, participació...)

CRITERIS DE
QUALIFICACIÓ

Bloc 1: Listening & Speaking

Bloc2:Reading&Writing

Coneixement de la llengua

70%

(funcions del llenguatge i gramàtica, lèxic i fonètica)

b) Reflexió sobre l'aprenentatge: 20%

Bloc 4: aspectes socioculturals i consciència

intercultural: 10%

CRITERIS DE
QUALIFICACIÓ

Anex 1.2.. Llengües

INTRODUCCIÓ

Nombrosos estudis constaten que entre primària i secundària existeixen cultures diferents, és a dir, pràctiques, valors, organització i gestió molt diferenciades.

La gradualitat sempre ha d'estar present en tot procés educatiu i això significa la possibilitat d'ordenar l'aprenentatge, d'enllaçar els seus components i els seus moments.

Els nostres alumnes són subjectes actius que descobreixen, que s'adapten i es construeixen. El seu desenvolupament estarà condicionat d'una forma o altra en funció de si troben en el seu entorn elements positius per aquesta activitat constructora.

És per això que ocupar-se de les transicions suposarà estimular desigs de creixement, il·lusió per saber i conèixer.

En aquest sentit, tenir cura del trànsit significa que haurem de pensar i organitzar la manera d'acompanyar als alumnes a la nova etapa.

Si s'analitzen tots els elements que intervenen en el procés d'ensenyament i aprenentatge d'una llengua, i tenint en compte que des del punt de vista metodològic es tracta d'un procés continu, de vegades el trencament d'aquest procés entre dues etapes (Primària i Secundària) provoca un desajustament que agreuja les dificultats en l'adquisició de la competència lingüística.

En conseqüència, cal analitzar les deficiències que es detecten en primer d'ESO i determinar els punts d'harmonia existent (programàtics, metodològics, d'ús de recursos) entre primària i secundària i que configuren els punts de coincidència del Currículum d'ambdós nivells.

Abans de referir-nos a les mancances detectades a Primer d'ESO en **l'àmbit lingüístic**, hem fet un estudi comparatiu dels continguts de les dues assignatures dels cursos de sisé de Primària i primer d'ESO:

CONTINGUTS

6é LLENGUA I LITERATURA: VALENCIÀ. LENGUA Y LITERATURA: CASTELLANO.	1r d'ESO LENGUA Y LITERATURA: CASTELLANO.	1r d'ESO LLENGUA I LITERATURA: VALENCIÀ.
<p>TEMA 1</p> <p>8. El grup nominal. 9. L'ús de les majúscules. 10. Paraules primitives i paraules derivades. 11. Audició i recitació de poemes. 12. Composició de textos a partir de dades i seguint un procediment. 13. Revisió de llibres per a identificar-hi parts i cercar-hi informació. 14. Preocupació per establir la comunicació amb el destinatari. 15. Curiositat per consultar fonts d'informació. 16. Interés per escriure amb bona ortografia</p> <p>TEMA 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els demostratius. • Repàs d'accentuació. • Els prefixos. • Identificació i classificació dels personatges del text. • Discriminació de varietats lingüístiques en textos orals. • Intervenció en un diàleg per a arribar a acords. • Utilització de paraules derivades. • Descripció per escrit d'un lloc des de diferents 	<p>TEMA 1</p> <p>Variedades textuales: La comunicació Gramática: La oración y sus elementos. - La lengua en uso: El lenguaje de los gestos. Ortografía: Sonidos y letras. Ortografía y Léxico: - La sílaba - Diptongo, hiato, triptongo. Literatura: - Los géneros literarios. - El rincón de Edgar. - La prosa y el verso Una mirada hacia fuera: Una noticia periodística</p> <p>TEMA 2</p> <p>Variedades textuales: La narración Gramática: El sustantivo (I) La lengua en uso: - Los titulares en las noticias. Ortografía: La acentuación. Ortografía y Léxico: - Lexemas y morfemas. - Morfemas flexivos. Literatura: - El género narrativo: leyendas y mitos.</p>	<p>TEMA 1</p> <p>Model textual: L'auca. Gramàtica: Els enunciats: oracions i frases. Oracions segons l'actitud dels parlants. Les oracions i els signes d'entonació. Ortografia: L'alfabet valencià. Separació dels dígrafs. Interferències entre b i v. Lèxic: La derivació (I): els prefixos. Jocs de llengua: El prefixconce. La llengua i els parlants: La lleialtat lingüística. Literatura: Els gèneres literaris.</p> <p>TEMA 2</p> <p>Model textual: El retrat. Gramàtica: Els constituents de l'oració. Ell substantiu. Ortografia: Els diftongs. Els hiats. Les lletres <i>m,n</i> i l'aplec <i>mp</i>. Lèxic: La derivació (II): els sufixos. Jocs de llengua: Joc de les frases fetes. La llengua i els parlants:</p>

<p>posicions.</p> <p>TEMA 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els possessius. • L'apòstrof i la contracció. • Els sufixos. • Narració oral de notícies, contes, anècdotes, etc. • Formació de paraules derivades. • Ús d'abreviatures i símbols per a prendre notes. • Identificació dels fitxers més adequats per a buscar informació. <p>TEMA 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els numerals i els indefinits • La dièresi. • Les paraules onomatopeïques. * Ordenació de les accions d'una història. • Identificació de dades en un text oral. • Exposició oral de la pròpia biografia. • Redacció de notícies. • Organització de les notícies en un diari. <p>TEMA 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • El verb: formes, arrel i desinències. • Les conjugacions verbals. • L'ús de x i de ix. • Els eufemismes i les paraules tabú. • Audició de notícies per reconèixer-hi causes i 	<p>El rincón de Edgar</p> <p>- Los grandes dioses griegos. Una mirada hacia fuera: Un viaje de película: <i>El viaje del emperador</i>.</p> <p>TEMA 3 Varietats textuales: - Los elementos de la narración. Gramática: El sustantivo. (II)</p> <p>La lengua en uso: Los anuncios.</p> <p>Ortografía: Las grafías B/V. Ortografía y Léxico: - Morfemas derivativos. -Sinónimos y antónimos. Literatura: - El género narrativo: el cuento</p> <p>El rincón de Edgar: La moraleja. Una mirada hacia fuera: - Partes de un periódico</p> <p>TEMA 4 Varietats textuales: - La carta y el correo electrónico. Gramática: El adjetivo calificativo. Ortografía: Las grafías G/J. Ortografía y Léxico: Morfemas derivativos.</p> <p>La lengua en uso: Las repeticiones léxicas.</p>	<p>La comunicació i els seus elements. Literatura: La narrativa juvenil.</p> <p>TEMA 3 Model textual: La conversa. Gramàtica: Els determinants. Ortografia: La síl·laba. L'accentuació. Les lletres <i>p/b, t/d i c/g</i> en posició final. Lèxic: La composició. Jocs de llengua: La síl·laba en ziga-zaga. La llengua i els parlants: Les funcions del llenguatge. Literatura: Els diàlegs en la narració.</p> <p>TEMA 4 Model textual: La rondalla. Gramàtica: L'adjectiu. Ortografia: La dièresi. L'accent diacrític. Les lletres <i>g i j</i> i el dígraf <i>gu</i>. Lèxic: Sinonímia. Antonímia. Jocs de llengua: La rondalla desordenada.. La llengua i els parlants: Els barbarismes i l'estàndard. Literatura: Les rondalles.</p>
--	--	---

conseqüències.

- Formulació de preguntes orals per a obtenir informacions concretes.
- Emplenament d'impresos.
- Anàlisi i compleció d'entrevistes.

UNITAT 6

- El nombre i la persona dels verbs.
- Les formes no personals.
- El temps i el mode dels verbs.
- L'ús de **b** i **v**.
- Les paraules homònimes.
- Elaboració d'un esquema del contingut de la història.
- Anotacions a partir de l'audició d'un text oral.
- Explicació oral d'una gràfica.
- Identificació i utilització de paraules homònimes.
- Redacció de normes de seguretat.
- Determinació del verb específic més adequat per a substituir-ne un de més general.

UNITAT 7

- La classificació dels temps verbals.
- L'ús de **I** i de **II**.
- Les paraules parònimes.
- Identificació dels personatges i de les seues característiques.
- Audició de comentaris per a interpretar opinions.
- Expressió de preferències de forma oral.

Literatura: *El género narrativo: la novela (I)*.

El rincón de Edgar: El epíteto.

Una mirada hacia fuera: *Lectura paso a paso:* La biblioteca de los libros vacíos.

TEMA 5

Varietats textuales: El diario.

Gramàtica: Los determinantes.

La lengua en uso: *Uso del adjetivo y uso del determinante.*

Ortografia: La grafía H

Ortografia y Léxico: Morfemas derivativos y familias léxicas.

Literatura: El género narrativo: la novela (II).

El rincón de Edgar: Las novelas en el cine.

Una mirada hacia fuera: La presentación de textos escritos.

TEMA 6

Varietats textuales: La descripción.

Gramàtica: Los pronombres.

Ortografia: Las grafías Y/LL

Ortografia y Léxico: Morfemas derivativos y Familias léxicas

TEMA 5

Model textual: La descripció d'espais i d'objectes.

Gramàtica: Els pronoms personals.

Ortografia: L'article. L'apòstrof. La lletra x i els dígrafs tx i ig.

Lèxic:

La polisèmia.

Jocs de llengua:

Joc de les endevinalles.

La llengua i els parlants:

El sexisme lingüístic.

Literatura:

El paisatge en la narració.

TEMA 6

Model textual: El còmic.

Gramàtica: L'adverbi.

Ortografia: La contracció. La lletra x.

Lèxic:

L'homonímia.

Jocs de llengua:

La cançó incompleta.

La llengua i els parlants:

Còmics i revistes, en valencià!

Literatura:

Les faules.

TEMA 7

Model textual: El conte.

Gramàtica: Les preposicions. Les

- Redacció d'un article d'opinió.
- Redacció de la recomanació d'un llibre.

UNITAT 8

- Verbs regulars i verbs irregulars.
- Verbs defectius.
- L'ús de la **h**.
- El camp semàntic.
- Elaboració d'un esquema del contingut de la història.
- Ordenació dels passos per a fer un treball a partir de l'audició d'un text oral.
- Explicació oral del funcionament d'un aparell.
- Identificació i formació de camps semàntics.
- Redacció d'instruccions per a fer un manual.
- Lectura anàlisi i correcció d'una recepta de cuina.

UNITAT 9

- L'adverbi: classes i funcions.
- L'ús de **j/g** i **tj/tg**.
- Les paraules individuals i col·lectives.
- Audició de converses per a obtenir-ne informació.
- Dramatització de la presentació d'una visita guiada.
- Ús de paraules individuals i col·lectives.
- Composició d'un text per a explicar una ruta.
- Creació d'un dictat.

La lengua en uso: La oralidad en la escritura.

Literatura: El género lírico: la poesía.

El rincón de Edgar: *El paralelismo.*

Una mirada hacia fuera:

- La realidad lingüística de España.

TEMA 7

Varietades textuales: Descripción de lugares y cosas.

Gramática: El verbo.

La lengua en uso: *El lenguaje de las viñetas.*

Ortografía: *Las grafías K, QU, C/Z*

Ortografía y Léxico:

- Morfemas derivativos.

- Campos semánticos.

Literatura: El género lírico: la rima y la medida de los versos.

El rincón de Edgar: *La antítesis*

Una mirada hacia fuera: Dos fotografías, dos realidades.

TEMA 8

Varietades textuales: Descripción de personas.

Gramática: La conjugación verbal.

Ortografía: Las grafías R/RR, X/S

Ortografía y Léxico: Palabras compuestas.

La lengua en uso: *Los campos*

conjuncions.

Ortografia: Els signes de puntuació (I): el punt, la coma i el punt i coma. La lletra *l* i el dígraf *ll*.

Lèxic:

Els camps semàntics.

Jocs de llengua:

El tauler dels verbs.

La llengua i els parlants:

La riquesa de la llengua.

Literatura:

El conte literari.

TEMA 8

Model textual: La descripció d'un viatge.

Gramàtica: El grup del predicat. El verb.

Ortografia: Els signes de puntuació (II): els dos punts, els punts suspensius i les cometes. Les lletres que representen el fonema esse sonora /Z/.

Lèxic:

Els topònims. Els gentilicis.

Jocs de llengua:

Els verbs que fugen.

La llengua i els parlants:

La diversitat lingüística a Europa.

Literatura:

La poesia.

TEMA 9

Model textual: El text teatral.

Gramàtica: Estructura del grup del predicat.

Ortografia: Els signes de puntuació (III): la interrogació i l'admiració. Les lletres que

<p>UNITAT 10</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els enllaços: preposicions i conjuncions. • Tipus de conjuncions: copulatives, disjuntives i adversatives. • L'ús de x, tx i ig. • El sentit literal i el sentit figurat. • Reconeixement de les parts en què es divideix una història. • Audició, anàlisi i producció de textos orals. • Identificació i invenció d'oracions en sentit literal i en sentit figurat. • Redacció d'una reclamació. <p>UNITAT 11</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els enunciats: frases i oracions. • Subjecte i predicat. Classes i estructura del subjecte. • Signes que tanquen enunciats. • Els neologismes. • Ordenació cronològica dels fets de la història. • Audició de textos orals per a memoritzar informació. • Exposició i argumentació oral de preferències. • Utilització de neologismes. • Anàlisi i elaboració d'anuncis i eslògans amb els elements necessaris. <p>UNITAT 12</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus de predicat. El predicat nominal. • L'atribut i la seua composició. • L'ús dels punts suspensius. • Paraules d'altres llengües. • Memorització d'informació a partir de l'audició de textos orals. • Participació en una tertúlia seguint normes. 	<p><i>semánticos.</i></p> <p>Literatura: - El género lírico: el verso libre y el caligrama.</p> <p>El rincón de Edgar: La personificación.</p> <p>Una mirada hacia fuera: Lectura paso a paso: Poesía española para jóvenes</p> <p>TEMA 9 Varietades textuales: El diálogo (I). Gramática: El adverbio.</p> <p>La lengua en uso: La secuenciación temporal.</p> <p>Ortografía: Mayúsculas y el punto. Ortografía y Léxico: El diccionario. Literatura: El género dramático: la obra escrita.</p> <p>El rincón de Edgar: El símil o comparación.</p> <p>Una mirada hacia fuera: El miedo a través de los tiempos.</p> <p>TEMA 10 Varietades textuales: El diálogo (II) Gramática: La preposición y la conjunción.</p> <p>La lengua en uso: Valor de las</p>	<p>representen el fonema esse sorda /S/.</p> <p>Lèxic: Els neologismes. Les sigles.</p> <p>Jocs de llengua: Estàs sord?</p> <p>La llengua i els parlants: La lleialtat Els nivells de llenguatge.</p> <p>Literatura: El teatre.</p>
--	---	---

- Identificació de paraules d'altres llengües.
- Redacció d'una crònica.
- Reconeixement dels elements d'un xat.

UNITAT 13

- El nucli i els complements del predicat verbal (directe, indirecte i circumstancial).
- Els parèntesis, les cometes i el guió.
- Les abreviatures.
- Audició de textos orals per a detectar-hi errors d'expressió.
- Improvisació de diàlegs.
- Utilització d'abreviatures.
- Redacció del comentari d'un espectacle.
- Observació, anàlisi i recreació d'entrades de diccionari amb les abreviatures apropiades.

UNITAT 14

- Classes d'oracions.
- Pronoms febles davant el verb.
- Ús culte i ús col·loquial del llenguatge.
- Audició d'un text oral i substitució de dades errònies.
- Dramatització de situacions en què es demanen disculpes.
- Substitució de paraules i d'expressions col·loquials per d'altres d'ús culte i a l'inrevés.
- Elaboració d'un fullet turístic seguint indicacions.
- Anàlisi de camps semàntics en un text per a deduir-ne el tema.

preposiciones y valor de los tiempos verbales.

Ortografía: La coma y el punto y coma.

Ortografía y Léxico: El diccionario: las acepciones y palabras polisémicas.

Literatura: El gén. dramático: la representación.

El rincón de Edgar: *El origen del teatro.*

Una mirada hacia fuera: Dramatización de un cuadro: *El almuerzo de los barqueros.*

TEMA 11

Varietades textuales: La entrevista.

Gramática: Revisión de las clases de palabras.

La lengua en uso: *Análisis de un anuncio de oferta de trabajo.*

Ortografía: Los puntos suspensivos, los dos puntos y Las comillas.

Ortografía y Léxico: Tipos de diccionario.
- Las frases hechas.

Literatura: El g. dramático: el sainete y la farsa.

El rincón de Edgar: *Enumeración.*

Una mirada hacia fuera: Parodia de un programa de televisión.

TEMA 12

Varietades textuales: Instrucciones,

L'auca. El diccionari. L'enciclopèdia.

<p>UNITAT 15</p> <ul style="list-style-type: none"> • El text i les seues característiques. • Pronoms febles darrere el verb. • Els vulgarismes. • Elaboració d'una línia del temps. • Audició de textos orals per a fer esquemes d'una explicació. • Exposició a partir d'un guió elaborat prèviament. • Substitució de vulgarismes en textos. • Narració escrita des de diversos punts de vista. • Elaboració d'un fitxer. <p>ALTRES:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biblioteca d'aula: funcionament i establiment d'un temps setmanal de lectura (45 min.) i interacció amb la biblioteca municipal. - Interpretació de tipologies textuais i dramatització: teatre amb posada en escena. - Treball escrit de tipologies textuais i anàlisi de l'entorn: la notícia, text narratiu, text poètic... - Conta contes amb altres nivells. - Debats i exposicions orals de lectures, poesies... - Memorització de fragments de contingut o textos poètics. 	<p>normas y avisos.</p> <p>Gramática:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El sintagma. - La oración: sujeto y predicado. <p>La lengua en uso: Anuncios de prensa.</p> <p>Ortografía:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Los signos de interrogación y exclamación. - El guión y la raya. <p>Ortografía y Léxico:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Las enciclopedias. - Las enciclopedias "multimedia". <p>Literatura: Las figuras literarias.</p> <p>El rincón de Edgar: Denotación y connotación.</p> <p>Una mirada hacia fuera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura paso a paso: <i>Dr. Jekyll y Mr. Hide</i> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretació de tipologies textuais i dramatització: teatre amb posada en escena. - Treball escrit de tipologies textuais i anàlisi de l'entorn: la notícia, text narratiu, text poètic... - Debats i exposicions orals de lectures, poesies... - Memorització de fragments de contingut o textos poètics. 	<p>Les llengües d'Europa. El text explicatiu. Paraules clau. El subratllat. Idees principals i secundàries. L'esquema. El mapa conceptual. El resum.</p> <p>La notícia. La transmissió de la informació. Introducció als recursos ortotipogràfics. Els correctors de textos.</p>
---	--	--

METODOLOGIA

6é	1r. d'ESO Castellà	1r. d'ESO Valencià
<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió lectora a l'inici de cada tema. - Gramàtica i exercicis d'aplicació. - Ortografia: normes i aplicació pràctica - Dictat: amb preparació prèvia de l'alumnat a casa, autocorrecció i explicació del per què de les errades que s'han pogut realitzar. Si hi ha un nombre excessiu d'errades es copia el dictat de nou. - Tipologia textual - Expressió oral - Textos literaris amb treball de competències bàsiques. Revisió diària de deures (presentació completa; no correcció individual, sinó en grup). - Correcció a la pissarra i/o oralment. - Esquema d'organització d'unitats similar als dos nivells. - Revisió trimestral de llibretes. - Exàmens: temes? 	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió lectora a l'inici de cada tema. - Gramàtica i exercicis d'aplicació. - Ortografia: normes i aplicació pràctica - Tipologia textual - Expressió oral - Textos literaris amb treball de competències bàsiques. Revisió diària de deures (presentació completa; no correcció individual, sinó en grup). - Correcció a la pissarra i/o oralment. - Revisió trimestral de llibretes. - Exàmens: cada dos temes. - Control de lectura 	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió lectora a l'inici de cada tema. - Gramàtica i exercicis d'aplicació. - Ortografia: normes i aplicació pràctica - Dictat: amb preparació prèvia de l'alumnat a casa, autocorrecció per parelles i explicació del per què de les errades que s'han pogut realitzar. Si hi ha més de 5 faltes, es copia tot el dictat, si no, es copia la falta. - Tipologia textual - Expressió oral - Textos literaris amb treball de competències bàsiques. Revisió diària de deures (presentació completa; no correcció individual, sinó en grup). - Correcció a la pissarra i/o oralment. - Revisió trimestral de llibretes, però també algunes setmanalment. - Exàmens: En la primera avaluació: 1 examen per tema. Posteriorment: un examen de dos temes, i un altre d'un tema. - Control de lectura.

AVALUACIÓ

<p>6é</p> <ul style="list-style-type: none"> - Registre diari de treball i material. - Realització i correcció de tipologies textuais (més o menys associades a cada tema). - Controls orals i escrits sobre els continguts gramaticals i ortogràfics (s'inclou el criteri de descomptar 0,1 per cada falta d'ortografia). - Presentació de treballs i llibreta trimestralment. - Presentació oral i escrita dels llibres llegits per cada alumne/a amb un pes 20% de la nota de l'assignatura. <p>Percentatges consensuats: Conceptes 60% Lectura 20% Actituds i presentació de llibretes 20%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Registre quasi diari de treball i material. - Realització i correcció de tipologies textuais (més o menys associades a cada tema). - Controls escrits sobre els continguts gramaticals i ortogràfics (s'inclou el criteri de descomptar 0,1 per cada falta d'ortografia). - Presentació de treballs i llibreta trimestralment. - Presentació oral i escrita dels llibres llegits per cada alumne/a amb un pes 20% de la nota de l'assignatura. <p>Percentatges consensuats: Conceptes 60% Procediments 20% (inclou lectura) Actitud 20% (inclou presentació de llibretes)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Registre diari de treball i material. - Realització i correcció de tipologies textuais (més o menys associades a cada tema). - Controls orals i escrits sobre els continguts gramaticals i ortogràfics (s'inclou el criteri de descomptar 0,1 per cada falta d'ortografia). - Presentació de treballs i llibreta trimestralment, però també algunes setmanalment. - Presentació oral i escrita dels llibres llegits per cada alumne/a amb un pes 10% de la nota de l'assignatura. <p>Percentatges consensuats: Conceptes 60% Procediments (control de lectura) 10% Actitud i procediments (inclou presentació de llibretes)30%</p>
--	--	---

Annex 1.3. Matemàtiques

PLA DE TRANSICIÓ DE MATEMÀTIQUES

Amb la finalitat d'aconseguir que els alumnes tinguin un pas més continu de l'etapa primària a la secundària, els equips educatius responsables de l'assignatura de Matemàtiques hem el·laborat aquest pla. A través de l'utilització d'estratègies conjuntes pensem que podem arribar a que l'alumnat tinga un pas més fluït d'etapa. Per això, hem fet incidència en la semblança de les proves escrites (tant pel que fa a la forma com al tipus de contingut), l'utilització de l'agenda, la forma d'enfocar les classes, les estratègies bàsiques de càlcul mental, el paper de la calculadora en l'assignatura i, sobretot, l'estratègia en la resolució de problemes que és on l'alumnat presenta majors dificultats. A més, hem analitzat les diferències en la impartició dels continguts per intentar que siguin mínimes.

COORDINACIÓ CRITERIS AVALUACIÓ D'ENSENYAMENT I APRENTATGE

ÀREA CURRICULAR: MATEMÀTIQUES	
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
OBJECTIUS	OBJECTIUS
NOMBRES I OPERACIONS (ARITMÈTICA I ÀLGEBRA)	
<p>Bloc 1. Nombres i operacions <u>Nombres enters, decimals i fraccions</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ús en situacions reals del nom i grafia dels nombres de més de sis xifres. • Equivalències entre els elements del Sistema de Numeració Decimal: unitats, desenes, centenes, etc. • Arrodoniment de nombres naturals a les desenes, centenes i milers. • Estimació de resultats, i assegurar-se, per mitjà d'algun tipus d'estratègia, que el resultat obtingut no és absurd. • Iniciació a la divisibilitat: múltiples, divisors, nombres primers i nombres compostos. • Criteris de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10. • Calcular el màxim comú divisor de dos nombres trobant-ne tots els divisors. • Calcular el mínim comú múltiple de dos nombres trobant-ne els múltiples. • Factorització de nombres naturals i càlcul del mínim comú múltiple i el màxim comú divisor, utilitzant la factorització en paral·lel. (Es donarà sempre que l'alumnat ho permetisca). • Concepte de fracció. • Las fraccions: fraccions equivalents, reducció de dos o més fraccions a comú denominador, utilitzant el mcm. • Els nombres decimals: valor de posició. Ús dels nombres decimals en la 	<p>NOMBRES NATURALS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar els símbols del sistema de numeració romà i del sistema de numeració decimal per a l'escriptura de nombres. 18. Efectuar operacions amb nombres naturals (suma, resta, multiplicació i divisió) i operacions combinades de les anteriors. 19. Diferenciar la divisió exacta de l'entera i establir la relació entre els seus termes, en cada cas. 20. Aplicar la propietat fonamental de la divisió exacta i de la divisió entera en diversos contextos. 21. Utilitzar adequadament la jerarquia de les operacions i dels parèntesis en les operacions combinades. 22. Aproximar nombres naturals per arrodoniment. <p>DIVISIBILITAT I FACTORITZACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> 23. Reconèixer si un nombre és múltiple o divisor d'un altre nombre donat. 24. Utilitzar els criteris de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10 en la resolució de problemes. 25. Distingir si un nombre és primer o compost. 26. Calcular tots els divisors d'un nombre. 27. Factorització d'un nombre. 28. Calcular el màxim comú divisor de dos nombres trobant-ne tots els divisors.

vida quotidiana.

- Arrodoniment de nombres decimals a la dècima, centèsima o mil·lèsima més pròxima.
- Relació entre fracció i nombre decimal. Aplicació a l'ordenació de fraccions.
- Nombres positius i negatius. Utilització en contextos reals. (Reconeixer els nombres negatius, no fer operacions).
- La numeració romana.

Operacions

- Propietats de les operacions i relacions entre estes utilitzant nombres naturals.
- Potència com a producte de factors iguals. Quadrats i cubs. Potències de base 10.
- Addició i sostracció de fraccions senzilles, utilitzant el mínim comú múltiple. Producte i quocient de fraccions.
- Operacions amb nombres decimals.
- Jerarquia de les operacions i usos del parèntesi.

Percentatges i proporcionalitat

8. Càlcul de percentatges d'una quantitat.
9. Expressió de parts utilitzant percentatges. Correspondència entre fraccions senzilles, decimals i percentatges.
10. Augments i disminucions percentuals.
11. Reconeixement de proporcionalitat directa, o de la seua absència, en situacions diverses.
12. Utilització de la regla de tres en situacions de proporcionalitat directa: llei del doble, triple, meitat,...

Estratègies de càlcul

- Automatització dels algorismes de les operacions i de la comprovació dels resultats.
- Utilització d'operacions de suma, resta, multiplicació i divisió amb distints tipus de nombres,
- Descomposició de nombres naturals i decimals atenent el valor posicional de les seues xifres.
- Utilització de la taula de multiplicar per a identificar múltiples i divisors.
- Obtenció dels primers múltiples d'un nombre donat.
- Obtenció de tots els divisors de qualsevol nombre menor que 100.
- Càlcul de tants per cent bàsics en situacions reals.
- Estimació del resultat d'un càlcul i valoració de respostes numèriques raonables.
- Regles d'ús de la calculadora i verificació amb la calculadora dels resultats d'operacions efectuades amb llapis i paper.

29. Calcular el mínim comú múltiple de dos nombres trobant-ne els múltiples.
30. Trobar el màxim comú divisor i el mínim comú múltiple de dos nombres fent la descomposició en factors primers i utilitzant la factorització en paral·lel.

31. Resoldre problemes de la vida real en què figuren conceptes de divisibilitat.

FRACCIONS

32. Conèixer i utilitzar adequadament les diverses interpretacions d'una fracció.
33. Reconeixer els diversos tipus de fraccions i passar de fraccions impròpies a nombres mixtos, i viceversa.
34. Representar fraccions a la recta numèrica.
35. Distingir si dues fraccions són equivalents i calcular fraccions equivalents a una fracció donada.
36. Amplificar i simplificar fraccions.
37. Calcular la fracció irreductible d'una fracció donada.
38. Reduir fraccions a comú denominador.
39. Comparar i ordenar fraccions.
40. Sumar i restar fraccions amb el mateix i amb distint denominador.
41. Multiplicar i dividir fraccions.
42. Resoldre problemes quotidians on figuren fraccions.

NOMBRES DECIMALS

43. Comparar i ordenar nombres decimals.
44. Utilitzar adequadament la jerarquia de les operacions i dels parèntesis en les operacions combinades amb fraccions i decimals.
45. Obtenir l'expressió decimal exacta o periòdica d'una fracció qualsevol.
46. Fer sumes i restes de decimals escrits en forma ordinària.
47. Fer multiplicacions i divisions de decimals.
48. Estimar el resultat d'operacions amb nombres decimals mitjançant el càlcul mental i l'arrodoniment, amb diversos nivells d'aproximació.
49. Comprovar, mitjançant una estimació, si el resultat d'una operació amb decimals és correcte o no ho és.

NOMBRES ENTERS

50. Reconeixer la presència dels nombres enters en diversos contextos reals.
51. Representar nombres enters a la recta real.
52. Comparar nombres enters.
53. Obtenir el valor absolut d'un nombre enter.
54. Utilitzar el valor absolut per a sumar nombres enters.
55. Restar nombres enters sumant al primer l'oposat del segon.
56. Fer multiplicacions de nombres enters aplicant la regla dels signes.
57. Dividir nombres enters aplicant la regla dels signes.
58. Utilitzar adequadament la jerarquia de les operacions i dels parèntesis en

	<p>les operacions combinades amb nombres enters.</p> <p>EQUACIONS DE PRIMER GRAU</p> <p>59. Distingir els membres i els termes d'una equació.</p> <p>60. Obtenir la solució d'una equació de primer grau amb una incògnita senzilla.</p> <p>61. Resoldre problemes reals senzills mitjançant equacions de primer grau.</p> <p>PROPORCIONALITAT</p> <p>26. Esbrinar si dues raons formen proporció.</p> <p>27. Utilitzar les raons entre quantitats per a resoldre problemes en contextos reals.</p> <p>28. Distingir si dues magnituds són proporcionals o no ho són.</p> <p>29. Aplicar la regla de tres simple a la resolució de problemes de la vida quotidiana.</p> <p>30. Fer repartiments directament proporcionals.</p> <p>31. Manejar els tants per cent i resoldre problemes reals on n'isquen.</p> <p>32. Usar adequadament la calculadora per a resoldre problemes de proporcionalitat.</p>
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
OBJECTIUS	OBJECTIUS
LA MESURA (SISTEMA MÈTRIC DECIMAL)	
<p>Bloc 2. La mesura: estimació i càlcul de magnituds</p> <p><u>Longitud, capacitat, pes, superfície i volum</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Unitats del Sistema Mètric Decimal. • Equivalències entre les mesures de capacitat i volum. • Expressió en forma simple d'un mesurament donat en forma complexa i viceversa. • Ordenació de mesures d'una mateixa magnitud. • Desenrotllament d'estratègies per a mesurar figures de manera exacta i aproximada. • Realització de mesuraments usant instruments i unitats de mesura convencionals. • Estimació de longituds, capacitats, pesos, superfícies i volums d'objectes i espais coneguts; elecció de la unitat i dels instruments més adequats per a mesurar i expressar una mesura, tenint en compte les unitats de mesura pròpies i tradicionals de la Comunitat Valenciana i la seua equivalència amb unitats convencionals. • Comparació de superfícies de figures planes per superposició, descomposició i mesurament. • Sumar i restar mesures de longitud, capacitat, pes, superfície i volum en 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer la necessitat de mesurar, d'apreciar la utilitat dels instruments de mesura i de conèixer els més importants. - Definir el metre com la unitat principal de longitud; el quilogram, de massa; el metre quadrat, de superfície; i el metre cúbic, de volum. - Fer canvis d'unitats en mesures de longitud, massa, capacitat, superfície i volum. - Passar diverses mesures de forma complexa a incomplexa, i viceversa. - Obtenir el volum d'un cub com a extensió de les unitats de volum. - Reconèixer la relació entre les mesures de volum, de capacitat i de massa. - Resoldre problemes quotidians en què calga manejar o convertir diverses unitats.

<p>forma simple donant el resultat en la unitat determinada per endavant.</p> <p><u>Mesura del temps</u></p> <p>17. Unitats de mesura del temps i les seues relacions. La precisió amb els minuts i els segons.</p> <p>18. Equivalències i transformacions entre hores, minuts i segons, en situacions reals.</p> <p>19. Càlculs senzills amb mesures temporals.</p> <p>20. Càlcul de l'hora abans o després d'un interval de temps donat.</p> <p><u>Sistemes monetaris.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Equivalències entre les diferents monedes i bitllets. ◆ Conversió entre l'euro, el dòlar i la lliura esterlina. 	
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
OBJECTIUS	OBJECTIUS
FORMES GEOMÈTRIQUES I SITUACIONS EN L'ESPAI	
<p>Bloc 3. Geometria</p> <p><u>Mesura d'angles.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • L'angle com a mesura d'un gir o obertura. El sistema sexagesimal. Mesura d'angles i ús d'instruments convencionals per a mesurar angles. • Càlculs senzills amb mesures angulars. Suma i resta d'angles. <p><u>La situació en el pla i en l'espai</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Posicions relatives de rectes i circumferències. <p>17. Angles en distintes posicions: consecutius, adjacents, oposats pel vèrtex...</p> <p>18. Sistema de coordenades cartesianes, punts cardinals. Descripció de posicions i moviments per mitjà de coordenades, distàncies, angles, girs...</p> <p>19. La representació elemental de l'espai, escales i gràfiques senzilles.</p> <p>20. Utilització d'instruments de dibuix i programes informàtics per a la construcció i exploració de formes geomètriques.</p> <p><u>Formes planes i espacials</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Figures planes: elements, relacions i classificació. • Classificació de triangles atenent els costats i els angles. • Relacions entre costats i entre angles d'un triangle. • Classificació de quadrilàters atenent el paral·lelisme dels seus costats. Classificació dels paral·lelepípedes. • Concavitat i convexitat de figures planes. • Identificació i denominació de polígons atenent el nombre de costats. • Perímetre i àrea. • La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular. • Cossos geomètrics: elements, relacions i classificació. 	<p style="text-align: center;">RECTES, SEMIRRECTES.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Distingir entre recta, semirecta i segment. <p>33. Reconèixer les diverses posicions que poden tenir dues rectes en el pla.</p> <p style="text-align: center;">ANGLES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Distingir els tipus d'angles i establir-hi diverses relacions. <p>34. Sumar i restar angles, multiplicar un angle per un nombre i dividir un angle en dos angles iguals.</p> <p>35. Utilitzar el plegament, el regle, el compàs, l'escaire i el transportador per a fer construccions geomètriques. (Es donarà en l'àrea d'Educació Plàstica)</p> <p>36. Sumar, restar, multiplicar i dividir amplituds i temps en el sistema sexagesimal.</p> <p>37. Resoldre problemes de la vida real que impliquen operar amb angles i temps.</p> <p style="text-align: center;">POLÍGONS. ÀREES</p> <p>38. Classificar els polígons segons els costats i segons els angles.</p> <p>39. Reconèixer les rectes i els punts notables d'un triangle.</p> <p>40. Aplicar la propietat triangular i la suma total dels angles d'un triangle en diversos problemes.</p> <p>41. Aplicar el teorema de Pitàgores a la resolució de problemes geomètrics de la vida real.</p> <p>42. Calcular l'àrea de qualsevol triangle.</p> <p>43. Distingir entre circumferència i cercle.</p> <p>44. Reconèixer les distintes posicions ente rectes i circumferències.</p> <p>45. Descriure els elements dels polígons regulars: centre, radi i apotema.</p> <p>46. Aplicar les propietats dels paral·lelograms en la resolució de problemes.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Poliedres. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes. Tipus de poliedres. • Cossos redons: con, cilindre i esfera. • Formació de figures planes i cossos geomètrics a partir d'altres per composició i descomposició. <p><u>Regularitats i simetries</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reconeixement de regularitats i, en particular, de les simetries de tipus axial i de tipus especular. • Traçat d'una figura plana simètrica d'una altra respecte d'un eix. Introducció a la semblança: ampliacions i reduccions. 	<p>47. Classificar un quadrilater.</p> <p>48. Determinar el perímetre d'un polígon.</p> <p>49. Calcular la longitud d'una circumferència.</p> <p>50. Calcular l'àrea de qualsevol triangle.</p> <p>51. Trobar la longitud d'un arc de circumferència l'amplitud del qual s'expressa en graus.</p> <p>52. Obtindre l'àrea d'un quadrat, rectangle, rombe, trapezi i de qualsevol polígon regular.</p> <p>53. Trobar l'àrea d'un cercle.</p> <p>54. Obtindre l'àrea d'un sector circular expressat en graus.</p> <p style="text-align: center;">POLIEDRES. COSSOS REDONS</p> <p>23. Distingir els elements principals de poliedres regulars, prismes i piràmides.</p> <p>24. Conèixer i utilitzar la fórmula d'Euler.</p> <p>25. Reconèixer els tipus de cossos redons més senzills.</p> <p>26. Distingir els elements principals dels cossos redons.</p>
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
OBJECTIUS	OBJECTIUS
ORGANITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ (FUNCIONS, ESTADÍSTICA I PROBABILITAT)	
<p><u>La situació en el pla i en l'espai</u></p> <p>21. Sistema de coordenades cartesianes, punts cardinals. Descripció de posicions i moviments per mitjà de coordenades, distàncies, angles, girs...</p> <p>22. La representació elemental de l'espai, escales i gràfiques senzilles.</p> <p><u>Gràfics i paràmetres estadístics</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives. • Construcció de taules de freqüències absolutes i relatives. • Iniciació intuïtiva a les mesures de centralització: la mitjana aritmètica, la moda i el rang. Aplicació a situacions familiars. • Realització i interpretació de gràfics senzills: diagrames de barres, poligonals i sectorials. • Anàlisi crítica de les informacions que es presenten per mitjà de gràfics estadístics. • Caràcter aleatori d'algunes experiències. • Els experiments els resultats dels quals depenen de la sort: experiments aleatoris. • Iniciació intuïtiva al càlcul de la probabilitat d'un succés en experiments realitzats per l'alumnat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Representar i localitzar punts en un sistema de coordenades cartesianes, utilitzant el vocabulari i les tècniques adequades. 2. Interpretar gràfiques de punts i línies en un sistema de coordenades, analitzant la informació que contenen. 3. Treballar amb l'expressió algebraica d'una funció, amb una taula o amb un enunciat, i passar d'unes a altres en casos senzills. 4. Dur a terme activitats en què es descriuen i s'interpreten relacions entre dues magnituds, utilitzant, quan siga possible, valors organitzats en taules. 5. Conèixer si dues variables estan relacionades i distingir entre variable dependent i variable independent. 6. Investigar i interpretar relacions funcionals senzilles en què queden identificades plenament les variables que hi apareguen i que corresponguen a fenòmens pròxims a la vida quotidiana. 7. Reconèixer els distints tipus de variables estadístiques. 8. Fer taules de freqüències i representar-les gràficament mitjançant diagrames de barres i de sectors. 9. Distingir entre experiment aleatori i determinista.

	<p>10. Obtindre l'espai mostral d'un experiment aleatori.</p> <p>11. Reconèixer els esdeveniments elementals, l'esdeveniment segur i l'esdeveniment impossible d'un experiment aleatori.</p> <p>12. Definir el concepte de probabilitat a partir de les freqüències relatives.</p> <p>13. Calcular la probabilitat de diversos esdeveniments aplicant la regla de Laplace.</p>
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
OBJECTIUS	OBJECTIUS
RESOLUCIÓ DE PROBLEMES	
<p><u>Bloc 5. Resolució de Problemes</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Resolució de problemes de la vida quotidiana utilitzant estratègies de càlcul mental i relacions entre els nombres, explicant oralment i per escrit el significat de les dades, la situació plantejada, el procés seguit i les solucions obtingudes • Capacitat per a formular raonaments i per a argumentar sobre la validesa d'una solució, i identificar, si és el cas, els errors. • Valoració de la necessitat de reflexió, raonament i perseverança per a superar les dificultats implícites en la resolució de problemes 	<p>62. Resoldre problemes de la vida real en què figuren conceptes de divisibilitat.</p> <p>63. Resoldre problemes quotidians on figuren nombres naturals, enters i fraccions.</p> <p>64. Resoldre problemes reals senzills mitjançant equacions de primer grau.</p> <p>55. Usar adequadament la calculadora per a resoldre problemes de proporcionalitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resoldre problemes quotidians en què calga manejar o convertir diverses unitats. <p>56. Resoldre problemes de la vida real que impliquen operar amb angles i temps.</p>

ÀREA CURRICULAR: MATEMÀTIQUES

IMPLICACIONS I CONCLUSIONS

PRIMÀRIA	COMUNS	SECUNDÀRIA
<p>57. Si és possible, donar la factorització de nombres naturals.</p> <p>58. Donar el mcd i el mcm aplicant la definició per a que entenguen el seu significat.</p> <p>59. Si l'alumnat ho permet, donar el mcd i el mcm per la factorització en paral.lel. (No està en el temari de primària).</p> <p>60. No és obligatori donar la fracció irreductible.</p> <p>61. En nombres enters, sols donar la definició.</p> <p>62. En la part de Geometria, el més important és: -Classificació de triangles i polígons. -Àrees de polígons. -Circumferències i cercles: longitud i àrea. -Reconeixer els cossos redons.</p>	<p>• No utilitzar la calculadora, sols per a casos puntuals i comprovació de resultats.</p> <p>63. El Bloc de Nombres i operacions, és el més important i per tant, cal dedicar-li el temps necessari per a que quede clar a tots els alumnes.</p> <p>64. Treballar exercicis de càlcul mental.</p> <p>65. Important treballar molt la jerarquia de les operacions en línia i no en arbre.</p> <p>66. Repassar i fer exercicis per què coneguen els critèris de divisibilitat per 2, 3, 5 i 10.</p> <p>67. Càlcul del mcd i mcm de nombres utilitzant la factorització en paral.lel, quan siga possible.</p> <p>68. Treballar més exercicis de la definició de fracció.</p> <p>69. Fer la suma i resta de fraccions de distint denominador, utilitzant el mcm, i no pel producte de denominadors.</p> <p>70. Resolució de problemes: Dades i pregunta, operacions, solucions i explicació de la solució.</p>	<p>71. No utilitzar la calculadora, especialment al primer cicle de secundària.</p> <p>72. En tercer d'ESO, no utilitzar la calculadora en els temes d'operacions amb nombres, i sols fer ús d'ella quant siga estrictament necessari.</p> <p>73. Fer el mcd i el mcm per la factorització en paral.lel.</p> <p>74. Copiar els enunciats de tots els exercicis, inclosos els problemes, al quadern.</p> <p>75. Treballar més els problemes com en primària: dades, operacions, solucions i explicació de la solució.</p>

ÀREA CURRICULAR: MATEMÀTIQUES
IMPLICACIONS EN LA METODOLOGIA

- Funcionament de l'agenda: utilitzar-la per apuntar els deures i les notes dels exàmens.
Deixar un espai en la pissarra per a tot el professorat i anotar ahí els deures. Si ja en tenen d'altres assignatures, intentar no posar-ne molts més.
- Exàmens → posar en l'examen exercicis de temes anteriors.
- Problemes → per poder entendre els problemes, representar-los i simplificar-los.
- Llibreta → a l'acabar el tema cada alumne entregará els deures en una funda de plàstic.
- Qualificacions → La nota d'examen representa al voltant del 70 % i la resta (30 % aprox.) la llibreta, els deures, i participació.

COORDINACIÓ CONTINGUTS D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE

ÀREA CURRICULAR: MATEMÀTIQUES

ETAPA DE PRIMÀRIA
CONTINGUTS BÀSICS

ETAPA SECUNDÀRIA
CONTINGUTS BÀSICS

NOMBRES I OPERACIONS (ARITMÈTICA I ÀLGEBRA)

NOMBRE I OPERACIONS:

- Llegir, escriure, descompondre i comparar números de fins a 9 xifres.
- Llegir i escriure números romans.
- Reconèixer els múltiples i els divisors d'un número natural i calcular el mcm i el mcd de diversos números.
- Llegir, escriure i calcular el valor d'una potència; i reconèixer i calcular l'arrel quadrada.
- Utilitzar els números enters en situacions de la vida quotidiana.
- Resoldre situacions de suma, resta, multiplicació i divisió, fer estimacions i comprovar resultats amb la calculadora.
- Llegir i escriure fraccions i números decimals, i efectuar càlculs de suma, resta, multiplicació i divisió.
- Realitzar operacions combinades respectant la jerarquia de les operacions.

65. Nombres naturals. Sistemes de numeració decimal i romà.
66. Expressió polinòmica d'un nombre. Valor de posició.
67. Operacions bàsiques amb els nombres naturals.
68. Potències d'exponent natural. Operacions.
69. Arrel quadrada exacta i entera d'un natural.
70. Jerarquia de les operacions.
71. Aproximacions de nombres naturals.
72. Criteris de divisibilitat.
73. Càlcul de múltiples i divisors.
74. Nombres primers i compostos.
75. Descomposició en factors primers.
76. Màxim comú divisor. Mínim comú múltiple.
77. Nombres fraccionaris.
78. Fraccions pròpies i fraccions impròpies.
79. Fraccions equivalents. Amplificació i simplificació.
80. Fracció irreductible.
81. Comparació de fraccions.
82. Reducció a comú denominador.
83. Suma i resta de fraccions.
84. Multiplicació de fraccions.

	<ul style="list-style-type: none"> 85. Fracció inversa. Divisió de fraccions. 86. Jerarquia de les operacions amb fraccions. 87. Nombre decimal: representació, comparació. 88. Suma, resta, multiplicació i divisió de nombres decimals. 89. Nombres decimals i fraccions. 90. Tipus de decimals. 91. Aproximació de nombres decimals. 92. Nombres enters: representació, valor absolut i oposat. 93. Comparació d'enters. 94. Suma i resta de nombres enters. Parèntesis. 95. Multiplicació i divisió de nombres enters. Regla dels signes. 96. Operacions combinades amb nombres enters. 97. Elements d'una equació. 98. Solució d'una equació de primer grau amb una incògnita senzilla. 99. Equacions equivalents. 100. Resolució de problemes mitjançant equacions de primer grau senzilles. 101. Raó i proporció. 102. Relació de proporcionalitat entre dues magnituds: directes i inverses. 103. Percentatges: problemes. 104. Utilitzar les raons entre quantitats per a resoldre problemes en contextos reals.
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
CONTINGUTS BÀSICS	CONTINGUTS BÀSICS
LA MESURA (SISTEMA MÈTRIC DECIMAL)	
LA MESURA <ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer i utilitzar les unitats de longitud, capacitat, massa i superfície. • Efectuar càlculs i resoldre problemes amb unitats de temps i unitats monetàries (euro). 	<ul style="list-style-type: none"> 105. Magnituds i unitats. 106. Unitats de longitud, capacitat, massa, superfície i volum. 107. Formes complexes i incomplexes.
FORMES GEOMÈTRIQUES I SITUACIONS EN L'ESPAI	
FORMES GEOMÈTRIQUES I FORMES EN L'ESPAI <ul style="list-style-type: none"> • Identificar, descriure i traçar línies, angles, formes i cossos geomètrics. • Classificar formes i cossos geomètrics, i calcular àrees de figures planes. 	<ul style="list-style-type: none"> 108. Distingir entre recta, semirecta i segment. 109. Reconèixer les diverses posicions que poden tenir dues rectes en el pla. 110. Distingir els tipus d'angles i operar gràficament. 111. Sistema sexagesimal: operacions. 112. Polígon. Tipus de polígons. 113. Triangles: classificació. 114. Rectes i punts notables d'un triangle. 115. Teorema de Pitàgores. 116. Quadrilàters. 117. Circumferències: elements, angles central i inscrit.

	<p>118. Posicions relatives en el pla. 119. Perímetre d'un polígon. 120. Longitud de la circumferència. Long. d'un arc. 121. Àrees de paral·lelograms: Quadrat, Rectangle, Rombe, Romboide. 122. Àrees d'un triangle, d'un trapezi i d'un polígon regular (càlcul de l'apotema). 123. Àrea del cercle i del sector circular. 26. Poliedres: elements i desenvolupament.. 27. Prismes i piràmides. 28. Fórmula d'Euler. 29. Cossos de revolució. 30.</p>
ETAPA DE PRIMÀRIA	ETAPA SECUNDÀRIA
CONTINGUTS BÀSICS	CONTINGUTS BÀSICS
ORGANITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ (FUNCIONS, ESTADÍSTICA I PROBABILITAT)	
<p>ORGANITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ</p> <p>17. Resoldre problemes calculant la mitjana, la mediana, la moda i el rang d'un conjunt de dades numèriques. 18. Interpretar i representar dades en gràfics de barres, lineals, de sectors, histogrames i pictogrames. 19. Interpretar i representar itineraris, plànols, mapes, etc., utilitzant escales o coordenades.</p>	<p>124. Coordenades cartesianes. 125. Funcions: conceptes, expressió mitjançant una equació, una taula de valors i una gràfica 126. Interpretació de gràfiques. 127. Estadística. Tipus de variables. 128. Freqüències. Taules de freqüències. 129. Gràfics estadístics: diagrames de barres i de sectors 130. Experiments aleatoris. 131. Esdeveniments. Espai mostral. 132. Probabilitat. Regla de Laplace.</p>
RESOLUCIÓ DE PROBLEMES	
<p>RESOLUCIÓ DE PROBLEMES</p> <p>16. Resoldre tot tipus de problemes</p>	<p>133. Resolució de problemes de la vida real en què figuren conceptes de divisibilitat, operacions amb nombres naturals, enters i fraccions. 134. Resolució de problemes reals senzills mitjançant equacions de primer grau. - Resolució de problemes quotidians en diverses unitats. 76. Resolució de problemes de la vida real en els que s'opere amb angles i temps.</p>

COORDINACIÓ CONTINGUTS ESTRATÈGIES D'AVALUACIÓ

ÀREA CURRICULAR: MATEMÀTIQUES

ETAPA DE PRIMÀRIA		ETAPA SECUNDÀRIA	
<p>PROCEDIMENTS (controls escrits, orals, treballs, participació...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Problemes de càlcul mental. • Controls escrits • Activitats de classe • Participació i actitud. • Presentació de treballs 	<p>PROCEDIMENTS (controls escrits, orals, treballs, participació...)</p>	<p>1.- PROVES ESCRITES: Es faran les proves escrites necessàries, dels continguts donats a classe.</p> <p>2.- QUADERN DE CLASSE: El quadern de classe es demanarà, com a mínim, una vegada per avaluació, i per a la seua qualificació, es tindran en compte els següents apartats:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Presentació:</u> Margens, títols, espaiat adequat entre activitats, lletres i nombres clars i llegibles,... 2. <u>Ordre:</u> Estructuració correcta del tema, de les activitats,... 3. <u>Ortografia:</u> Faltes en l'ortografia escrita i en la simbologia matemàtica. 4. Han d'estar totes les <u>activitats</u> i exercicis treballats en classe i en casa. 5. Les activitats deuen estar corregides. <p>3.- EXERCICIS PUNTUABLES I TREBALLS D'INVESTIGACIÓ: Si es fan, seran de forma puntual en alguns temes.</p> <p>4.- EXERCICIS DIARIS : Es valoraran els exercicis efectuats en classe tant en la pissarra com en la llibreta, i els exercicis fets en casa i corregits en classe.</p> <p>5.- COMPORTAMENT I ACTITUD DAVANT LA CLASSE I LES MATEMÀTIQUES. En aquest apartat, es valoraran positivament els següents aspectes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puntualitat en l'assistència a classe. 2. Puntualitat en l'entrega de treballs. 3. Participació activa en classe (esforç, interès,...). 4. Disposició del material i la cura que es tinga d'ell. 5. Respecte als companys de classe.
ETAPA DE PRIMÀRIA		ETAPA SECUNDÀRIA	
CRITERIS DE QUALIFICACIÓ			
		Els apartats anteriors es comptabilitzaran de la següent manera:	
		1. Proves escrites : 70%	

<p>Entre tots els procediments d'avaluació correspon el 100% de la nota final</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entre el 70 % i el 80 % → proves escrites - Entre el 30 % i el 20% → procediments i actitud 	<p>13. Quadern de classe i exercicis puntuables: 15% 14. Exercicis diaris, comportament i actitud: 15%</p> <p>Les faltes d'ortografia també seran comptabilitzades, tal i com s'especifica en el pla de millora aprovat pel centre, de manera que, es penalitzarà a l'alumne-a amb una puntuació de 0.05 per falta, i amb un màxim d'un punt.</p> <p>Si al llarg del curs s'observara una milloria de l'alumne respecte al nombre de faltes d'ortografia, aquest podria recuperar la puntuació inicial sense tenir en compte la penalització per faltes.</p> <p>Per a determinar la qualificació del procés d'aprenentatge per avaluacions haurem de tenir en compte tots i cadascun dels instruments d'avaluació abans citats. L'avaluació serà positiva quan l'alumne haja superat el 50% del total sumat, sempre que cap dels instruments avaluadors no hagen sigut qualificats com molt deficient. Aquests seran considerats molt deficients, quan la qualificació en cada apartat siga inferior al 35% de la nota i quan no es donen els instruments propis per avaluar, es a dir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'alumne no participe activament. - L'alumne no faça exercicis diaris ni els treballs d'investigació. - L'alumne no tinga quadern de treball. - L'alumne no treballe a classe. - L'alumne no supere el 35% de la nota en les proves escrites de cada avaluació. <p>L'àrea estarà aprovada quan l'alumne obtinga al menys la qualificació de suficient en les tres avaluacions; o bé quan cada avaluació per separat obtinga puntuació major o igual al 35% de la nota màxima possible i la mitjana aritmètica de totes les avaluacions siga superior al 50%.</p> <p>En cas de no superar alguna o cap avaluació, l'alumne podrà accedir a una prova escrita final.</p>
--	---

IMPLICACIONS I CONCLUSIONS

PRIMÀRIA	COMUNS	SECUNDÀRIA
- Passar una prova final	- Deixar espai suficient en les proves per poder realitzar les operacions sense necessitat d'utilitzar un full a banda.	- Passar prova inicial.

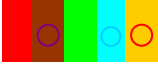

ALTRES IMPLICACIONS I CONCLUSIONS

COMUNS

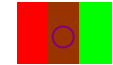
- Visita institut → en juny fer una visita i trobada amb alumnes de 6é de Bocairent i Alfafara amb alumnes de 1r d'ESO.- Reunions trimestrals → una vegada al trimestre reunir-se el professorat de 1r d'ESO i 6é de primària per a conèixer l'evolució dels alumnes.

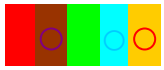
Annex 2. QUADRE DE DESENVOLUPAMENT COMPETENCIAL INTERPERSONAL.**PLA DE TRANSICIÓ A L'ESO: QUADRE DE DESENVOLUPAMENT COMPETENCIAL INTERPERSONAL.****→OBJECTIUS GENERALS:**

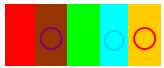
- Garantir la continuïtat entre les dues etapes.
- Afavorir l'adaptació de l'alumnat al nou centre.

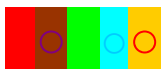
COMPETENCIES CURRICULARS	TEMÀTICA	ACTIVITAT	OBJECTIUS	TEMPORITZACIÓ	RESPONSABLES
	CONSCIÈNCIA SOCIAL. GESTIÓ DE LES RELACIONS	“EL TRASPLANTAMENT DE COR”. Plantejar un dilema moral per que els alumnes reflexionen individual i grupalment i apleguen a un acord consensual que respecte les opinions de tots.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aclarir valors i conceptes morals. ➤ Provocar un exercici de consens per a mostrar la seua dificultat, especialment, quan són valors i conceptes morals són els que estan en joc. 	Inicial. Una sessió de tutoria.	Tutor. 1r ESO
	COMUNICACIÓ I RELACIÓ.	“COM DIUS”	Promoure la reflexió sobre la importància de comunicar-nos eficaçment	1r trimestre	Orientador/a-TUTOR. 3ER Cicle Primària
	COMUNICACIÓ I RELACIÓ.	“QUÈ T'OCORRE?”	<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a identificar sentiments de l'altra part que parla 	1r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària

			<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a representar sentiments i emocions • Afavorir un clima de confiança entre l'alumnat 		
	COMUNICACIÓ I RELACIÓ.	EXERCICI D'ESCOLTA ACTIVA	<p>Utilitzar l'autoconeixement per a millorar les relacions personals.</p> <p>Practicar les habilitats de repetir i reflectir.</p>	1r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària
	COMUNICACIÓ I RELACIÓ.	EL QUE JO PENSE FA QUE ME SENTA AIXÍ	<p>- Reconèixer els sentiments en les situacions de conflicte.</p>	1r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària

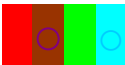
	<p>COMUNICACIÓ, RELACIÓ I EMPATIA</p>	<p>LA HISTORIA DE L'ELEFANT</p>	<p>14. Promoure l'acceptació de diferents punts de vista.</p>	<p>1r trimestre</p>	<p>Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primaria</p>
	<p>COMUNICACIÓ, RELACIÓ I EMPATIA</p>	<p>EL BESCANVI D'UN SECRET</p>	<p>15. Promoure en els alumnes hàbits per a afavorir l'escolta activa.</p> <p>16. -Desenvolupar la capacitat d'empatitzar i promoure els beneficis que reporta el parlar dels sentiments.</p>	<p>1r trimestre</p>	<p>Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primaria</p>
	<p>GESTIÓ DE LES RELACIONS</p>	<p>“T'ESCOLTE I ARGUMENTE” Consisteix a posar en pràctica l'escolta activa. Es planteja un tema</p>	<p>➤Desenvolupar una actitud d'escolta i resposta mútua.</p>	<p>Primer trimestre Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 2n ESO</p>

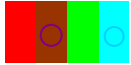
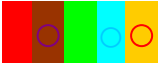
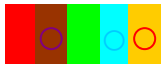
		per al seu debat. Sobre el qual cada un ha d'adoptar una posició: en contra, a favor o neutra d'allò que s'ha proposat.			
	CONSCIÈNCIA SOCIAL. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	“LA BARCA SALVAVIDES” Pressa de decisions. Consens en gran grup.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aclarir valors i conceptes morals. ➤ Arribar al consens en la resolució de conflictes. 	Primer trimestre. Una sessió de tutoria.	Tutor. 1r ESO
	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	“TINC UN PROBLEMA” Les persones podem situar-nos davant dels problemes de moltes formes. Segons com siga la nostra posició dependrà la solució del problema. Convé detindre's a pensar un poc enfront dels	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Identificar situacions problemàtiques. ➤ Descriure correctament situacions diàries que suposen o constitueixen un problema. ➤ Aprendre a generar diverses alternatives per a la seua solució. ➤ Saber predir conclusions. ➤ Augmentar la fluïdesa i 	Primer trimestre. Una sessió de tutoria.	Tutor. 1er ESO

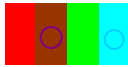
		<p>problemes i buscar les solucions alternatives a les que ells solen agafar.</p>	<p>flexibilitat de pensament.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aprendre a no reaccionar de manera impulsiva, agressiva o retreta davant dels problemes. ➤ Observar les formes que tenim d'enfrontar-nos als problemes. ➤ Posar en pràctica els passos que cal seguir per a la resolució de problemes. ➤ Aconseguir una actitud de recerca i suport per a trobar solucions. 		
	<p>RESOLUCIÓ CONFLICTES</p>	<p>“COM RESOLDRE BARALLES I INSULTS”. En esta activitat aprendrem una forma adequada amb la que pensar en els problemes i que permeta analitzar les causes per a poder</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aprendre a analitzar un conflicte des de distintes perspectives. ➤ Prendre consciència que les solucions violentes generen nous problemes. 	<p>Primer trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 1r ESO</p>

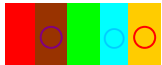
		després elaborar i aplicar estratègies adequades a la seua solució.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Valorar la intervenció positiva d'altres membres de la classe. 		
	<p>APRENDRE RESOLDRE SITUACIONS PROBLEMATIQUES.</p>	<p>A</p> <p>“PROBLEMES, EM SUPEREN O PUC AMB ELLS?” El tutor/a planteja a l'alumnat un problema simulat, que es pot donar en realitat, davant del qual ha d'aportar la seua experiència personal i realitzar una primera presa de decisions per a resoldre el problema. Es planteja un debat en gran grup, on tot el grup tractarà, dirigits pel tutor/a, de buscar de quina manera els alumnes i alumnes solen afrontar els</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desenvolupar en l'alumnat la capacitat per a afrontar i resoldre per si mateixos els problemes, valorant diferents alternatives. ➤ Ajudar els alumnes a què valoren el problema, no com un obstacle insuperable, sinó com un repte que poden vèncer. 	<p>Primer trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 1r ESO</p>

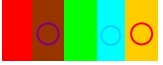

	<p>CONSCIENCIA SOCIAL EMPATIA.</p>	<p>problemes “ESCOLTANT AMB EMPATIA” El tutor/a seleccionarà <u>un tema controvertit o polèmic</u> d'una revista o un periòdic, sobre el qual els alumnes i alumnes pugen tindre una opinió més o menys fonamentada. A continuació <u>se seleccionen tres alumnes</u> per a exercir com a <i>locutor/a</i>, com <i>receptor/a</i>, i com <i>àrbitre</i>. El <i>locutor/a</i> parla sobre el tema sense interrupció i explica els sentiments que li suscita tal tema. Quan haja acabat, el <i>receptor</i> farà un</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Desenvolupar l'empatia. ➤ Augmentar l'habilitat d'escolta i diàleg. 	<p>Primer trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 1r ESO</p>
---	--	--	--	--	---------------------------------

		<p>resum del que va dir el <i>locutor/a</i> sobre el tema. A l'acabar, el <i>locutor/a</i> i l'<i>àrbitre</i> poden corregir el que va dir el <i>receptor</i> o agregar més coses.</p>			
	<p>AUTOCONTROL EMOCIONAL EMPATIA.</p>	<p>“UNA MIRADA CAP ENDINS” Els centres escolars no sempre són llocs de convivència pacífica i tolerant. Hi ha estudiants que ho passen molt malament, hi ha altres que es dediquen a fer la vida impossible als altres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prendre consciència dels comportaments excloents o marginadors que poden existir dins de l'aula o en el centre. ➤ Desenvolupar valors de respecte i actituds favorables de desenvolupament pacífic de la convivència en els centres escolars. ➤ Aprendre un conjunt d'estratègies que li permeten a l'alumnat afrontar situacions de xantatges, insults, agressions físiques o psicològiques, etc. ➤ Fomentar activitats d'estima i valoració cap als altres 	<p>Al final primer trimestre o segon trimestre.</p> <p>Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 2n ESO</p>

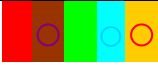
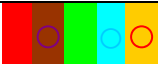
	<p>RESOLUCIÓ DE CONFLICTES EMPATIA</p>	<p>“COM PREFEREIXES RESPONDRE?” Explicar amb alguns exemples la diferència entre un comportament agressiu i un altre assertiu (pot dramatitzar-se per alguns alumnes).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Millorar la capacitat de comunicació. ➤ Comprendre les característiques d'una resposta comunicativa de tipus assertiu o agressiu. 	<p>A finals del primer trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 1r ESO</p>
	<p>AUTOCONSCIÈNCIA EMOCIONAL EMPATIA</p>	<p>“POSA'T EN EL SEU LLOC”. Promoure un debat sobre una notícia respecte a la discriminació dels fills d'immigrants magribins</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Experimentar les distintes actituds en una situació col·lectiva. ➤ Analitzar i comprendre els mecanismes d'actuació dels prejudicis. ➤ Aprendre a respectar el dret dels altres a expressar les seues opinions. 	<p>Segon trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 2n ESO</p>
	<p>AUTOCONTROL EMOCIONAL. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES, TREBALL EN EQUIP I COL-LABORACIÓ</p>	<p>“MISSIÓ IMPOSSIBLE”. L'any 3022 els humans ens hem expandit a nombroses colònies estel·lars, però, lluny de ser</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aplicar la regulació emocional a la presa de decisions i a la resolució de conflictes. ➤ Analitzar el comportament del grup davant de la resolució 	<p>Segon trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 2n ESO</p>

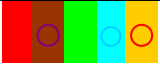
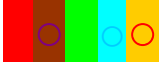
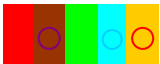
	.	<p>suficients, cada vegada rivalitzem més entre els distints pobles pel domini dels recursos de les colònies i el control social, la qual cosa ens està portant a un procés d'autodestrucció de difícil retorn.</p> <p>Per equips dissenyaran per separat el seu projecte de societat. Exposaran els seus plans i arribar a un consens o projecte únic.</p>	<p>d'un conflicte.</p> <p>➤ Facilitar a l'alumnat estratègies de resolució de conflictes de forma no violenta.</p>		
	<p>CONSCIÈNCIA SOCIAL EMPATIA</p> <p>GESTIÓ DE LES COMUNICACIONS, RESOLUCIÓ DE</p>	<p>“INFORMACIÓ I CLIXÉS” Cada alumne/a rep un full amb dos <u>històries</u> en què s'aporten dades biogràfiques de dos xiquets. Se sol·licita</p>	<p>➤ Posar en relleu que la informació disponible, sempre parcial i a vegades molt escassa, condiciona les percepcions i els judicis que fem sobre la realitat</p>	<p>Segon trimestre. Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor. 2n ESO</p>

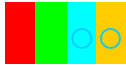
	SITUACIONS CONFLICTIVES	<p>que de forma individual lliguen la informació responent a tres preguntes amb relació a cada un d'ells.</p> <p>El professor informa el grup dels noms dels xiquets dels quals han llegit les dades biogràfiques (Einstein i Edison).</p> <p>- Cal evitar jutjar prematurament les persones.</p>	<p>i sobre les persones.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aclarir el concepte de clixé o estereotip. ➤ Fomentar la flexibilitat enfront de les pròpies idees. ➤ Fomentar el desenvolupament de l'empatia. 		
	<p>CONSCIÈNCIA SOCIAL</p> <p>EMPATIA</p> <p>GESTIÓ DE LA COMUICACIÓ, RESOLUCIÓ DE SITUACIONS CONFLICTIVES.</p>	<p>“UNA SITUACIÓ DE REBUIG”.</p> <p>Xicotet grup: reflexió sobre la situació de rebuig, elaboració de propostes de solució...</p> <p>Gran grup: debat i posada en comú.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reflexionar sobre una situació en què ú és rebutjat i analitzar els sentiments subjacents a eixa situació. ➤ Analitzar distintes tècniques de resolució de situacions problemàtiques, distintes formes de respondre al rebuig. 	<p>Segon o tercer trimestre.</p> <p>Una sessió de tutoria.</p>	<p>Tutor.</p> <p>2n ESO</p>

			➤ Estimular l'empatia cap a companys/nyes que se senten rebutjats.		
					
	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	VIOLENCIA FÍSICA I VIOLENCIA VERBAL	<p>Definir què és la violència i quins comportaments inclou.</p> <p>17. Reflexionar sobre la violència com una forma inadequada de resoldre conflictes interpersonals</p>	2n i 3r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària
	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	COM RESOLC ELS MEUS CONFLICTOS	<p>18. Comprendre que els conflictes són inevitables i que, en determinades ocasions, poden ser necessaris i beneficiosos</p> <p>19. Analitzar les diferents maneres de manejar un conflicte interpersonal i els avantatges i inconvenients de cada una</p>	2n i 3r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària

	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	PENSAMENT CONSEQUENCIAL : JOC ¿QUE PASARIA SI...?" “TOTS IGUALS ,TOTS DIFERENTS”	Donar solucions a problemes interpersonals Saber previndre conseqüències. 20. Autocontrol		Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària
	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	LA MEDIACIÓ	21. Que els alumnes entenguin en què consistix el procés de la mediació. 22. Practicar les tècniques de la mediació	2n i 3r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària
	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	QUE VA OCÓRRER L'ALTRE DIA	23. Observar un conflicte i identificar els elements involucrats en el conflicte	2n i 3r trimestre	Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària
	CONVIVÈNCIA CONFLICTE A L'AULA	“IDENTIFICAR EMOCIONS”. MEDIACIÓ EN CASOS PROPOSATS ASSEMBLEA PER ANALITZAR CASOS.	Aprendre a conviure Respecte als drets dels altres Millorar les relacions Facilitar la comunicació Tolerància Ensenyar a solucionar problemes.		Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària

		<p>“TENIM UN PROBLEMA” “QUÈ FARIES TU?”</p>	<p>24. Comprendre les normes</p>	
	<p>EMPATIA RESOLUCIÓ DE CONFLICTE HABILITATS SOCIALS</p>	<p>UNA SITUACIÓ CONFLICTIVA</p>	<p>25. Fomentar el respecte cap a les opinions i emocions dels altres.</p> <p>26. Desenvolupar la capacitat de reflexionar davant d'un problema moral</p> <p>27. Practicar les habilitats socials necessàries per a expressar les pròpies idees de forma adequada per a resoldre un conflicte</p>	<p>Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària</p>
	<p>ASSERTIVITAT</p>	<p>“LA PROPIA OPINIÓ” “SEMPRE HI HA UNA FORMA CORRECTA DE DIR BE LES COSES” “QUÈ PENSES</p>	<p>Saber pensar, tindre valors morals i tindre habilitats personals. Aprendre a utilitzar formes correctes de comunicació</p>	<p>Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària</p>

		TU?			
	EMPATIA	LES EMOCIONS BÀSIQUES: “EL BINGO DELS SENTIMENTS” “TRANQUIL NO PASSA RES” “ELS MIMS”	Comunicar les nostres idees i sentiments respectar als altres Identificar emocions. Relacionar emocions amb situacions. Manifestar i controlar emocions		Orientador/a Tutor/a 3ER Cicle Primària
	CONSCIÈNCIA SOCIAL EMPATIA GESTIO DE LES RELACIONS, RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	“ QUÈ PASSA AMB TU ”. Retallar de revistes juvenils consultes que els adolescents fan sobre problemes que els preocupen. Les llegim en veu alta i reflexionem.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Millorar la percepció, anàlisi i posterior solució de problemes propis i aliens. ➤ Implementar la percepció de la influència de l'entorn sobre els problemes. ➤ Sensibilitzar davant de les problemàtiques alienes. ➤ Assimilar el procés de resolució de problemes. 	Tercer trimestre. Dues sessions de tutoria.	Tutor. 1r ESO
	CONEIXEMENT D'UN MATEIX I	“ UN TRUC ” El tutor/a explica els passos per a	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Preparar els alumnes per a afrontar amb 	Qualsevol trimestre del curs.	Tutor. 2n ESO

	GESTIÓ DE LES RELACIONS.	<p>seguir en cas de conflicte.</p> <p>Després s'analitza un primer problema i els passos que seguiríem per a solucionar-ho.</p> <p>Per últim un nou problema es resolt individualment i comentat i/o debatut en gran o xicotet grup.</p>	<p>eficàcia les situacions d'interacció amb els iguals i els adults que resulten problemàtiques per a l'adequada convivència escolar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aconseguir un bon clima o ambient de classe, facilitador de l'aprenentatge. ➤ Induir l'autorreflexió i expressió escrita de les pròpies situacions problemàtiques en la seua interacció amb els companys i companyes de classe i del centre escolar. ➤ Dirigir i modular l'activitat d'iniciatives i comentaris per part de cada un dels alumnes. 	Una sessió de tutoria.	
	<p>CONSCIÈNCIA SOCIAL</p> <p>AUTOCONEIXEMENT</p> <p>GESTIÓ DE LES RELACIONS</p>	<p>PRESSA DE DECISIONS”.</p> <p>HERCULES.</p> <p>ACTIVITATS ENFOCADES AJUDAR A</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Coneixer qué son les emocions. ➤ Saber prendre decisions. ➤ Generalitzar i practicar el 	<p>Qualsevol trimestre del curs.</p> <p>Dotze sessions de tutoria.</p>	<p>Tutor.</p> <p>Primer cicle ESO.</p>

		L'ALUMNAT A PRENDRE DECISIONS QUE LI AJUDEN EN UN FUTUR A RESOLDRE PROBLEMES, I A QUE MILLORE LA RELACIÓ AMB ELS COMPANYS.	proces de presa de decisions en la vida cotidiana.		
 Competència en comunicació lingüística	 Competència matemàtica	 Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.	 Competència artística i cultural	 Competència per a aprendre a aprendre.	 Competència social i ciutadana.
				 Tractament de la informació i competència digital.	 Autonomia i iniciativa personal

Annex 2,1

Activitats “CRA Alfafara”

COMPETENCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “COM DIUS?”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

- Promoure la reflexió sobre la importància de comunicar-nos eficaçment.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència d'aprendre a aprendre

Descripció:

En primer lloc, el professor llança a debat el significat de la paraula “comunicació” preguntant als alumnes:

135. “Què significa la paraula *comunicar-se*?”

Després de debatre durant uns 15 minuts, s'exposen les diferents raons per les quals hem de procurar que la nostra comunicació resulte eficaç, els avantatges que ens aporta.

S'intercanvien idees amb els alumnes i, simultàniament, estes són sintetitzades en la pissarra

Conclou el professor explicant quin paper té la comunicació eficaç en la resolució de conflictes

Adjuntem una definició de suport per al professorat per al començament de l'activitat:

136. **Comunicació:** Mecanisme que ens permet relacionar-nos amb les persones del nostre entorn, elaborar un concepte de nosaltres mateix i del món que ens rodeja, aprendre continguts, expressar afectes i sentir-nos part d'un entramat social més ampli.

137. En la nostra vida diària contínuament ens estem comunicant amb els altres (per mitjà del llenguatge, els gestos, la mirada, la postura corporal, la manera com anem vestits, el to de veu, o el silenci), i, certament, és impossible que dos persones estiguen prop una de l'altra sense que es comuniquen res, ho desitgen o no.

Materials

28. Aula amb pissarra.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “QUÈ T'OCORRE?”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

31. Aprendre a identificar sentiments de l'altra part que parla
32. Aprendre a representar sentiments i emocions
33. Afavorir un clima de confiança entre l'alumnat

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció:

En primer lloc, el professor fa una introducció sobre la importància de la comunicació no verbal”, de com podem comprendre com se sent la gent atenent als seus gestos, expressions corporals, etc.

A continuació, el professor, sempre promovent la participació dels alumnes, escriu en la pissarra una llista amb els sentiments que les persones podem experimentar, tant positius com negatius.

Per a finalitzar, s'invita a un grup d'alumnes a què representen situacions en què apareguen alguns dels sentiments escrits en la pissarra (triats en secret) perquè la resta del grup esbrine de quin sentiment es tracta.

Adjuntem, facilitem una llista de suport per al professorat.

LLISTA DE SENTIMENTS

Esta llista mostra una llarga sèrie de sentiments que la gent és capaç d'experimentar. La llista pot ser augmentada segons els participants treballen amb l'exercici.

Avergonyit	Enfadat	Presumit
Ansiós	En pau	Paranoic
Avorrit	Estúpid	Preocupat
Comprensiu	Excitat	Llest
Espantat	Entusiasmat	Rancorós

Amistós	Envejós	Recelós
Avar	Enutjat	Odiós
Agraït	Estrany	Solitari
Alegre	Cautelós	Sorprés
Reservat	Fred	Segur
Amable	Frustrat	Superior
Agradable	Feliç	Disgustat
Penedit	Divertit	Temorós
Afligit	Horroritzat	Panoli
Amargat	Madur	Trist
Autoconscient	Incapaç	Tímid
Impacient	Tranquil	Nerviós
Independent	Tens	Deprimit
Culpat	Insultat	Tenaç
Cruel	Inferior	Orgullós
Culpable	Intimidat	Valent
Cor trencat	Indigne	Vergonyós
Zelós	Intranquil	Buit

Duració

50 minuts aproximadament.

Materials

Aula amb pissarra.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “EXERCICIS D’ESCOLTA ACTIVA”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

- Utilitzar l'autoconeixement per a millorar les relacions personals.
- Practicar les habilitats de repetir i reflectir.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció:

En primer lloc, s'expliquen les tècniques de repetir i reflectir als estudiants (adjuntem document per al professorat).

Posteriorment, se'ls invita que practiquen les habilitats de repetir i reflectir, duent a terme la següent dinàmica.

Han d'assentar-se per parelles i contar-se mútuament la seua història vital de forma resumida, fent insistència en esdeveniments especialment significatius per a cada u.

Posteriorment cada membre de la parella presentarà el seu company, contarà la seua història i reflectirà sentiments que haja expressat el seu company.

Quan totes les parelles hagen parlat, el professor llançarà les preguntes següents:

20. Vas sentir que el teu company et sentia i t'entenia?
21. Com te vas sentir quan senties la teua opinió repetida i els teus sentiments reflectits?
22. Com te vas sentir quan vas haver de repetir/reflectir l'opinió de l'altre?
23. És més fàcil o més difícil parlar a algú que practica la tècnica de repetir/reflectir de l'escolta activa?
24. Què fa difícil repetir/reflectir?
25. Quan és important/convenient repetir/reflectir?

Document per a la introducció de la tècnica:

- L'escolta activa és un component fonamental per a comunicar-nos de forma eficaç. Implica prestar atenció al nostre interlocutor, i tractar d'entendre el seu punt de vista i els seus sentiments.
- Suposa un esforç per la nostra part, ja que escoltar no és el mateix que sentir, així quan practiquem esta tècnica, la nostra atenció i interès han de ser màxims.
- És la tècnica més apropiada per a ajudar altres persones, comprendre el seu punt de vista i resoldre conflictes amb persones que ens importen.

Esta tècnica implica una sèrie d'elements:

1-Mostrar interès, és important fer entendre l'altra persona que ens interessa el que ens està contant. Per això, podem assentir el cap, mantindre la mirada...

2-Aclarir, és a dir, demanar més informació, perquè el missatge resulte més clar. Es tracta d'ampliar la informació per a tindre una visió més clara

de la situació.

3-Parafrasejar, és a dir, repetir amb paraules semblants les principals idees o pensaments que ha expressat la persona a qui escoltem.

4-Reflectir els sentiments que l'altra persona ens expressa en relació amb una determinada situació o un determinat problema.

5-Resumir tota la informació que tenim, és a dir, s'expressa la situació com l'hem entès segons la percepció de l'altra *persona*.

Duració

50 minuts aproximadament.

Materials

L'activitat ha de realitzar-se en un aula amb cadires.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT.	NIVELL:
“EL QUE JO PENSE FA QUE ME SENTA AIXÍ”	3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

27. Diferenciar els pensaments dels sentiments. Que els alumnes siguin conscients que els sentiments són el resultat dels pensaments.
28. Reconèixer els sentiments en les situacions de conflicte.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Descripció:

En primer lloc, el professor demana als estudiants que pensin en tants sentiments diferents com puguin i els escriu en la pissarra.

A continuació, s'exposa als alumnes la idea que tot pensament provoca un sentiment. És recomanable posar molts exemples perquè els alumnes entenguin la diferència. Es tracta que assimilin que, donant-se la mateixa situació, segons el que pensen se sentiran d'una manera o d'una altra.

Per exemple:

Davant d'un suspens en un examen, u pot sentir-se trist, si el seu pensament és “que desmanotat sóc”, pot sentir-se enfadat si pensa “ja li val al professor”, o al contrari, pot sentir-se esperançat, més tranquil, si el seu pensament és “la pròxima vegada intentaré fer-ho millor”, etc.

Després de l'exposició, el professor llança exemples per a comprovar que els alumnes discriminen entre pensament i sentiment, per exemple:

“Sent que no m'escoltes”, és un sentiment?

Se'ls explica que és un pensament, que el sentiment seria que se sent ignorat.

En segon lloc, es debat per què identificar sentiments és una part important de la resolució del conflicte.

“Els sentiments són una part molt important dels conflictes. Sovint, quan hi ha un conflicte, és més sobre com ens sentim que sobre el què va ocórrer. Quan la gent que està embolicada en un conflicte té l'oportunitat d'entendre els sentiments de l'altre, sovint se senten millor i poden treballar junts per a trobar una solució apropiada”.

Per a ser bons oients quan estem en conflicte, és important ser capaços de sentir no sols els fets, sinó també els sentiments amb què la gent els diu. Una ajuda per a fer açò amb més precisió, consistix a ser capaç de dir al parlant els sentiments que has sentit expressats. Açò és una manera poderosa d'estar segur que has entés clarament el sentiment específic i que la comunicació ha sigut bona.

Es finalitza amb una dinàmica en què se suggerix als estudiants que imaginin els sentiments dels personatges en els exemples següents:

•Pau va marcar dos gols en el partit de la setmana passada i David cap. David està criticant Pau i l'insulta.

Comencen a barallar-se.

•A Virgínia li agrada un xic que li diuen Josep, però a Josep li agrada la millor amiga de Virgínia, que s'anomena Violant.

Virgínia s'ha assabentat que Violant i Josep ixen junts i va cap a Violant en el pati i l'espenta.

Comencen a barallar-se.

El professor els pregunta que haguera ocorregut si els personatges hagueren parlat del que sentien, i es finalitza debatent les respostes.

Duració

50 minuts, aproximadament

Materials:

L'activitat ha de dur-se a terme en un aula amb pissarra

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT.	NIVELL:
“LA HISTÒRIA DE L’ELEFANT”	3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA.

Objectius:

23. Que els alumnes entenguin i accepten que la gent pot tindre diverses percepcions i interpretacions d'un mateix esdeveniment.
24. Promoure l'acceptació de diferents punts de vista.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Descripció:

El professor conta als alumnes la història següent:

“Un savi indi estava davant d'una paret on hi havia un forat i va decidir provar la intel·ligència dels que passaven per allà.

Va passar la primera persona i la va invitar a ficar la mà pel forat i li va preguntar si sabia el que s'ocultava darrere de la paret. La persona li va contestar, després de ficar el braç, que el que allí s'amagava era un espasa.

Va passar una segona persona, i després de ficar el braç va contestar, que era un palmito allò que hi havia darrere de la paret.

La tercera persona va contestar convençuda que el que havia tocat era una altra paret.

Una quarta va respondre que estava absolutament segur que allò era un tronc.

Finalment, una quinta persona va assenyalar que estava clar que el que s'amagava darrere de la paret era una serp.

El savi els va respondre que cap d'ells tenia raó, que el que s'ocultava darrere de la paret era un elefant.

La primera persona que va contestar que allò era una espasa, havia tocat un clau, la segona havia tocat una orella, i va pensar que era un palmito, la tercera va tocar el cos de l'elefant i va pensar que era una altra paret, la quarta, al tocar una pota, i va pensar que era un tronc, i la quinta va pensar que era una serp quan el que va tocar era la trompa de l'elefant.

Al finalitzar la història, el professor invita els alumnes a què opinen sobre el que creuen que ens vol ensenyar esta història.

Es tracta que prenguen consciència dels diferents punts de vista que tenen les persones, i de com, en ocasions, estem convençuts de posseir la veritat quan no és així. El bonic és que tots ens respectem encara que opinem de distinta manera sobre alguna cosa concreta

Duració

Aproximadament, 45 minuts.

Materials

- L'activitat ha de realitzar-se en un aula amb cadires.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “EL BESCANVI D’UN SECRET”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

13. Promoure en els alumnes hàbits per a afavorir l'escolta activa.
14. Desenvolupar la capacitat d'empatitzar i promoure els beneficis que reporta el parlar dels sentiments.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana
 Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal
 Competència d'aprendre a aprendre

Descripció:

El professor distribueix entre els alumnes paperetes en blanc i els indica que escriguen una dificultat que troben en les relacions amb els altres i que no els agrada reconèixer.

Per a facilitar la comprensió als alumnes, recomanem que el professorat pose un exemple.

El professorat recomana als alumnes que escriguen en lletres majúscules, perquè no se sàpia qui l'ha escrit.

Es dobleguen les paperetes, es mesclen i es repartixen entre els alumnes de nou.

Cada alumne llig el problema utilitzant la primera persona, és a dir, quan llig la papereta, exposa com si ell fóra l'autor d'esta (“la dificultat que jo veig és....”)

Al finalitzar, si l'alumne ho desitja, pot aportar una solució al problema.

Per a finalitzar, el professor llança als alumnes les següents preguntes per a promoure el debat:

15. Com vos va sentir a l'escriure el vostre problema?
16. Com vos va sentir a l'exposar el problema de l'altra persona?
17. Com vos va sentir quan l'altra persona relatava el vostre problema?
18. Al vostre paréixer, l'altra persona va comprendre bé el vostre problema?
19. Va aconseguir posar-se en la vostra situació?
20. Creieu que va arribar a comprendre el problema de l'altra persona?
21. Com a conseqüència d'este exercici, creieu que canviareu els vostres sentiments en relació amb els altres?

Duració

60 minuts, aproximadament.

Materials:

Paperets i llapis. L'activitat ha de desenvolupar-se en un aula amb cadires.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT.	NIVELL:
“VIOLÈNCIA FÍSICA I VIOLÈNCIA VERBAL”	3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

- ◆ Definir què és la violència i quins comportaments inclou.
- ◆ Reflexionar sobre la violència com una forma inadequada de resoldre conflictes interpersonals.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció

En primer lloc, el professor narra als alumnes els exemples següents:

Amadeu i Eva

Amadeu i Eva han quedat esta nit per a sopar, no es posen d'acord respecte on aniran i comencen a discutir:

Eva: Sempre sopem hamburgueses, perquè no anem esta nit a un vegetarià?

Amadeu: Però tia, tu eres imbècil! Després de 2 mesos encara no saps que no suportes menjar res que siga verd? Quina porcada! És que no hi ha qui t'aguante, camina i vés-te'n amb les tites de les teues amigues, que vos passeu la vida enviant-vos missatges estúpids en compte de fer alguna cosa de profit.

Jaume

Jaume és un xic de 14 anys, prou tímid, a qui un grup de companys està amenaçant de pegar-li si no els fa un treball de classe.

L'altre dia, estos xics el van espantar, el van tirar a terra i van començar a burlar-se d'ell quan Jaume va posar a plorar.

Jaume està molt espantat i no sap on acudir ni que fer.

Els alumnes, després d'escoltar estos dos casos, han de contestar a les qüestions següents:

- Hi ha violència en estos casos?
- De quin tipus?
- Quines conseqüències té la conducta violenta per a cada una de les persones implicades en la situació (maltractador i víctima)?

Després d'aproximadament uns 6 o 7 minuts d'anàlisi en xicotets grups, un portaveu de cada grup comenta quines han sigut les seues reflexions i s'inicia un debat amb tots els alumnes sobre estes tres preguntes. El professor ha de propiciar l'exposició del nombre més gran d'idees possibles i transcorreguts uns minuts, reconduir el debat cap a les causes per les quals algunes persones utilitzen la

violència i les maneres de reduir-la. Les preguntes que ha de realitzar als alumnes serien, deixant sempre uns minuts de debat entre pregunta i pregunta, les següents:

Per què les persones es comporten d'una manera violenta?

Com pot reduir-se la violència?

Com podeu reduir la violència en les vostres relacions quotidianes?

El professor ha d'insistir en el fet que la violència verbal és tan negativa com la violència física. Les persones que patixen d'una forma continuada la violència verbal (humiliacions, insults, desprecis...) comencen a sentir-se cada vegada més insegures, amb menys confiança en si mateixos i amb menor autoestima. Recordar als alumnes que cap persona té dret a utilitzar la violència amb els altres.

Els alumnes han d'entendre que la utilització de la violència té conseqüències negatives per a la víctima (seqüeles físiques i psíquiques) i també per al maltractador.

Quan la violència és la forma habitual de relacionar-se amb els altres, és molt probable que els problemes d'adaptació social siguin cada vegada majors.

La utilització de la violència és, en molts casos, conseqüència d'un escàs control d'impulsos i d'un desconeixement de forma adequada d'expressar els sentiments o les opinions. També és possible que la violència haja sigut percebuda com una manera efectiva d'aconseguir allò que es desitja, bé perquè en el passat s'han aconseguit coses que es desitjaven d'esta manera o bé perquè hem observat que altres persones del nostre entorn ho han aconseguit.

Duració recomanada

Aproximadament, 45 minuts.

Materials

Folis i llapis.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “COM RESOLC ELS MEUS CONFLICTES”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

2. Comprendre que els conflictes són inevitables i que, en determinades ocasions, poden ser necessaris i beneficiosos.
3. Analitzar les diferents maneres de manejar un conflicte interpersonal i els avantatges i inconvenients de cada una.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció:

El professor invita els alumnes a què, de forma individual, recorden una situació recent en la qual ells mateixos hagen tingut un conflicte amb una altra persona. El professor pot posar alguns exemples a este aspecte: «Ta mare vol que ordenes l'habitació i tu vols jugar a la videoconsola», «La teua amiga no t'ha tornat la roba que li vas prestar i que et va assegurar que te tornaria de seguida», «Un amic teu ha parlat malament de tu a una tercera persona», etc.

Els alumnes han d'escriure este exemple de conflicte i, a més, assenyalar com van reaccionar i com es van sentir després.

A continuació, el professor comenta als alumnes els cinc maneres diferents que existixen de manejar les situacions de conflicte: l'*actitud de força* (pressionant a l'altre perquè cedisca), la *negociació* (buscant solucions satisfactòries per a ambdós), la *suavitació* (cedir nosaltres llevant importància al tema), la *transigència recíproca* (solucions intermèdies en què ambdós cedim alguna cosa) i el *replegament* (eixir del conflicte renunciant al nostre objectiu i també a la relació amb l'altra persona).

El professor explica als alumnes breument en què consistix cada estratègia i els demana que tornen a rellegir el que han escrit sobre la manera en què van manejar el seu conflicte. Els alumnes han de pensar quin tipus d'estratègia de les descrites és més semblant a la seua manera de reaccionar en l'exemple que han escrit.

El professor forma grups d'alumnes en funció de l'estratègia que van utilitzar i entrega a cada un dels grups una cartolina gran. En la part superior de la cartolina cada grup escriu el nom de l'estratègia que van utilitzar (negociació, força, replegament...) i dividix la resta de la cartolina en dos parts mitjançant una línia vertical. En una part de la cartolina, els alumnes escriuen els avantatges de la seua estratègia (conseqüències positives que van obtindre o negatives que van evitar) i, en l'altra, els seus desavantatges (conseqüències no desitjades). Durant aproximadament uns 10 minuts, cada grup reflexiona sobre els avantatges i desavantatges de la seua estratègia i les va escrivint en la cartolina.

Finalment, totes les cartolines elaborades s'exposen en una paret de l'aula i, de forma successiva, cada grup va comentant a la resta de la classe els avantatges i desavantatges de l'estratègia que van utilitzar i que han analitzat.

En cada cas, s'han de deixar alguns minuts perquè la resta d'alumnes de la classe puguin realitzar comentaris o preguntes en relació amb els avantatges i desavantatges assenyalats pels seus companys.

L'activitat conclou amb un comentari del professor sobre la necessitat de saber recórrer a més d'una estratègia, ser flexibles en la seua utilització i saber analitzar en cada moment què resulta més adequat

Duració

45 minuts.

Materials

Cartolina, retolador gruixut, folis i llapis.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “LA MEDIACIÓ”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

- Que els alumnes entenguin en què consisteix el procés de la mediació.
- Practicar les tècniques de la mediació.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció:

El professor, en primer lloc, narra una història sobre dos amics que entren en conflicte i decidixen anar a mediació.

PERSONATGE A

Un xic de 11 anys, anomenat Pau, a qui el seu millor amic li ha prestat unacamiseta del València CF firmada per tots els jugadors de la plantilla, perquè li done sort en el partit que juguen contra el col·legi del poble del costat.

Durant el partit, esgarra la camiseta. Entén que Pere estiga dolgut, però no té diners per a comprar-li una altra camiseta, perquè si els demana als seus pares, estos es van a enfadar molt, perquè no volen que es pose roba de cap amic.

PERSONATGE B

Pere, un xic de 11 anys que ha deixat a Pau, el seu millor amic, la seua estimada camiseta firmada per tota la plantilla del València CF. Se sent molt molestat perquè pensava que Pau cuidaria més la camiseta, ja que per a ell és un objecte molt preuat. Vol que li compre una altra i vaja a la ciutat esportiva a què tots li la tornen a firmar.

A continuació, el professor invita tres voluntaris a què isquen per a representar Pau, Pere i al mediador.

El voluntari que exercisca la funció de mediador, ajudarà a estes dos persones a expressar les seues respectives posicions, sentiments i necessitats, i a trobar una solució al conflicte. La labor del mediador és, sobretot, escoltar i facilitar la comunicació entre les dos parts, no buscar la solució.

Després de realitzar la representació, els «actors» comenten la seua experiència. D'una banda, aquells que representaven a les parts en conflicte expressen si s'han sentit realment escoltats pel mediador, si creuen que el mediador ha facilitat que es generaren el nombre més gran possible de solucions i si estan satisfets amb l'acord aconseguit (en el cas d'haver-se aconseguit algun acord). D'altra banda, el mediador

comenta si li ha resultat difícil escoltar activament i, al mateix temps, dirigir i orientar la conversació, si s'ha sentit temptat de generar per si mateix solucions, etc.

Posteriorment, per a finalitzar l'activitat, s'inicia un debat en l'aula sobre la percepció que la classe ha tingut de la mediació, especialment de la labor del mediador, si realment ha escoltat i orientat a les parts en conflicte, quines altres coses podria haver fet i si creuen que és difícil ser un bon mediador.

En este debat es pregunta també als alumnes sobre la utilitat què els pareix que pot tindre la mediació com a forma de resoldre els conflictes entre els alumnes

Duració recomanada

Aproximadament, 40 minuts.

Materials

No es requerixen.

COMPETENCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “QUÈ VA OCÓRRER L’ALTRE DIA?”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius:

- Observar un conflicte i identificar els elements involucrats en el conflicte.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció:

En primer lloc s'explica als alumnes que l'activitat consistirà en el fet que seran observadors directes d'un conflicte. A continuació, dóna als alumnes les instruccions següents:

77. Observa un conflicte. Pot ser que estiguen involucrats vosaltres personalment o altres persones. Pot ser de l'escola, de casa, del barri o de la televisió.
78. Mira i escolta atentament. No intentes decidir qui té la raó i qui no.
79. Respon a estes preguntes sobre el conflicte:
 22. Sobre què era el conflicte (quins foren els fets que van succeir)
 23. Què sentia la gent?
 24. Com va acabar el conflicte?
 25. Va ocórrer algun canvi?, si va ocórrer, què va ocórrer i com?
 26. Si no va haver-hi canvi, per què no?
 27. Hi ha algun altre mode de resoldre el conflicte?

Per a finalitzar, el professor indica que en la pròxima classe comentaran el que han observat.

Si el professor ho creu convenient, pot demanar que facen jocs de rol del conflicte en la pròxima classe.

Duració

Aproximadament 30 minuts en classe més el temps que dure el conflicte que observaran fora de l'escola.

Materials

Folis i llapis.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL	
ACTIVITAT. “UNA SITUACIÓ CONFLICTIVA”	NIVELL: 3º CICLE EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Objectius

17. Fomentar el respecte cap a les opinions i emocions dels altres.
18. Desenvolupar la capacitat de reflexionar davant d'un problema moral.
19. Practicar les habilitats socials necessàries per a expressar les pròpies idees de forma adequada per a resoldre un conflicte.

Competències que contribueix a desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Competència per l'autonomia i l'iniciativa personal

Descripció:

En primer lloc, el professor indica als alumnes que per a intervindre, han d'alçar la mà i esperar que els arribe el seu torn.

A continuació, el professor narra la història d'un conflicte, que s'haurà triat prèviament, i intentarà que tracte algun tema significatiu per a l'alumnat. Nosaltres et proposem el següent:

UN CAS DE ROBATORI

Des de fa aproximadament un mes, a l'escola s'estan cometent una sèrie de robatoris. Les persones afectades tenen por i no delaten els culpables perquè han sigut amenaçats amb danys majors si fan alguna cosa.

Tot el personal del centre i els pares estan indignats pel que ocorre, i han pres la determinació de tancar l'escola i fer registres a tots els alumnes com no apareguen els culpables.

Empar, una alumna de 6è, sap qui són els lladres, perquè entre ells hi ha un amic seu, Àngel, que és el cap de la banda. Ella ha parlat amb ell, i li ha dit que el que està fent està malament, però ell li ha contestat que es fiqui en els seus assumptes si vol que continuen sent amics.

Empar està plantejant-se si ha de dir el que sap perquè està situació acabe d'una vegada, però si els denuncia, el seu amic serà expulsat i trencaran la seua amistat.

Després de la lectura, el professor llança les preguntes següents :

- Ha de callar Empar?
- És superior el bé general a qualsevol altre bé?
- Estaria bé acusar el seu amic?
- És just que tots paguen el que fa una minoria?

A continuació, es demana als alumnes que escriguen la postura que prendrien ells en esta situació i una o dos raons que justifiquen eixa decisió, per a després un a un expressar-les en veu alta, per a més tard debatre les distintes opinions entre tots

Duració

50 minuts, aproximadament.

Materials:

Folis i llapis.

Activitats” IES Bocairent”

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 1:

“POSA’T EN EL SEU LLOC”

NIVELL:

2n ESO

Objectius:

- Experimentar les distintes actituds en una situació col·lectiva.
- Analitzar i comprendre els mecanismes d'actuació dels prejudicis.
- Aprendre a respectar el dret dels altres a expressar les seues opinions.
- Debatre amb respecte.

Competències emocionals que contribueix a desenvolupar:

Autoconsciència emocional i empatia.

Descripció:

Es tracta de celebrar un debat sobre una notícia respecte a la discriminació dels fills d'immigrants magribins (la notícia tal com es presenta és fictícia, però està inspirada en fets reals). Després es formen sis grups i se'ls assigna a l'atzar un dels rols següents:

- pares d'estudiants a favor de la presència de xiquets magribins en el centre,
- pares d'estudiants en contra de la presència d'aquests xiquets en el centre,
- pares dels xiquets/s'objecte del conflicte,
- direcció del centre,
- representants de l'alumnat,
- representants d'una associació d'ajuda als immigrants.

Una vegada que a cada grup se li ha assignat una identitat, es demana que escolten amb atenció el succés sobre el qual han de debatre. Abans de començar el debat, es dona un temps perquè cada grup prepare la seua intervenció, segons el paper assignat, i trie observador i portaveu. En donar començament el debat, als observadors li'ls donen algunes consignes sobre el que han d'observar i anotar: els arguments més importants que es donen a favor i en contra de la qüestió debatuda i els aspectes positius i negatius que observen en el curs del debat (sobretot si es debat amb respecte i tolerància per les posicions alienes).

Comença el debat. Se simula una reunió entre tots els implicats, en la que s'ha de buscar una solució a la situació creada. Comença la direcció del col·legi exposant el problema que s'ha generat en el centre. A continuació s'inicia una ronda en què cada portaveu exposa la posició del seu grup, sense entrar en debat. Ha de procurar-se ser realistes amb el paper assignat i, al mateix temps,

evitar que es teatralitze massa. S'inicia el debat general. Tots els estudiants poden participar, però adoptant sempre el punt de vista supòsit del paper assignat al seu grup. El moderador ha d'insistir en aquest extrem quan les argumentacions es facen des de posicions diferents al rol assumit. Quan s'esgoti el temps o el tema, es passa a l'avaluació. L'animador introdueix l'avaluació amb una breu descripció cronològica i no emocional del desenvolupament de l'experiència. Els observadors fan una crítica sobre el desenvolupament del debat.

A continuació es fa una ronda en què cada grup expressa com s'ha sentit en el rol que els corresponguera, si s'han sentit atacats o respectats i fa una autocrítica del seu propi comportament en el debat. L'animador del joc fa notar les ocasions en què les argumentacions hagen estat guiades per prejudicis, preguntant pel fonament real de tals prejudicis i cridant l'atenció sobre les situacions en què els interlocutors s'hagen mostrat intolerants en el curs del debat. Finalment se sotmet a discussió general allò que s'ha debatut en la pròpia avaluació. Si hi ha conclusions, aquestes poden escriure's en una cartolina i ser exposades.

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Treball individual, xicotet grup i gran grup.

Metodologia:

Explicació de l'activitat, lectura del text, preparació del debat en grups depenent dels papers assignats, debat en gran grup.

Materials necessaris:

Una sala àmplia i cadires per als participants. Text amb la notícia. Cartolines per a exposar les conclusions.

Observacions per a la seua aplicació:

És important veure com se senten amb el paper que els ha correspost, si se senten atacats o respectats, si són capaços de realitzar una autocrítica del seu propi comportament en el debat.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

Es tracta de promoure una anàlisi dels factors que determinen les relacions socials, les pressions que es reben per alguns grups i la resistència a determinades actituds socials. Afavoreix un millor coneixement de les pròpies emocions i creences.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

Segon trimestre.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Mitja, depén del coneixement adequat de dinàmiques grupals.

Altres observacions:

Pot ser difícil per al professorat, perquè és necessari tindre un coneixement de les dinàmiques grupals per a evitar determinats comportaments que poden distorsionar la seua aplicació adequada.

Bibliografia:

Activitat didàctica del “Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO”. Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 168-171. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

ANNEX

“POSA'T EN EL SEU LLOC”

Notícia: 15 famílies rebutgen matricular els seus fills en dos col·legis de la província en protesta per l'alt nombre d'estudiants magribins.

Un total de 15 famílies s'han negat a matricular els seus fills de tres anys en dues escoles públiques al·legant l'elevada presència de xiquets d'origen magribí en eixos centres. Aquest grup de pares ha impugnat al mateix temps la llista de preinscripció en les altres tres escoles públiques de la zona, on no hi ha xiquets magribins, reclamant que els seus fills siguen admesos i denunciant que molts pares han falsejat les dades del domicili en les preinscripcions dels seus fills per a optar als dits centres lliures de la presència de fills d'immigrants magribins. Es dóna la circumstància que els centres a què assisteixen els xiquets magribins hi ha encara places disponibles, mentres en els restants ja no hi ha places escolars lliures. A pesar d'aquesta reacció protagonitzada per un grup de pares, nombrosos veïns han expressat la seua conformitat amb què els seus fills assistisquen a l'escola amb els xiquets magribins perquè, segons han declarat, “la convivència entre persones distintes és enriquidora per a tots”.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL
ACTIVITAT 2:
“EL TRASPLANTAMENT DE COR”

NIVELL:
1r ESO

Objectius:

- Aclarir valors i conceptes morals.
- Provocar un exercici de consens per a mostrar la seua dificultat, especialment, quan són valors i conceptes morals són els que estan en joc.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar:

Consciència social. Gestió de relacions (influència, comunicació, resolució de conflictes, treball en equip).

Descripció:

- El tutor/a explica al gran grup els objectius de l'activitat i distribueix una còpia del text "El trasplantament de cor" a cada un dels components de la classe perquè individualment decidisquen qui hauria de rebre el cor (5 minuts).
- Es formen grups de 5 o 6 alumnes perquè arriben per consens a una decisió. El tutor els explicarà que cada un argumentarà als seus companys de xicotet grup per què hauria d'emportar-se el cor la persona que cada un ha decidit. Després d'escoltar-se tots, han d'arribar a un consens (15 minuts).
- Es forma de nou el gran grup i el portaveu de cada xicotet grup explicarà a la resta de la classe com ha sigut el procés fins a arribar al consens (15 minuts: 3 per grup aproximadament).
- Es pot intentar arribar al consens en el grup classe després d'haver sentit als portaveus dels grups (5 minuts).
- Individualment el tutor/a demanarà a algun alumne/a que explique quin ha sigut la seua experiència durant la realització de l'activitat (10 minuts).

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Individual, xicotet grup i gran grup.

Metodologia:

Treball individual per a prendre una decisió inicial. Treball en xicotet grup per a practicar l'escolta activa, respectar el torn de paraula i valorar els punts de vista dels altres components del grup fins a

arribar a un consens. Treball en gran grup: exposició de cada un dels portaveus, escolta de la resta del grup sense interrompre, demanant torn de paraula si desitgen intervenir.

Materials necessaris:

Text "El trasplantament de cor".

Observacions per a la seua aplicació:

No hi ha respostes *bones* o *roïnes*. Es tracta que cada un siga conscient dels seus propis valors i siga capaç d'entendre i fins a arribar a compartir altres punts de vista.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

Considerem que pot ser una activitat interessant prèvia al coneixement més profund que es done entre els membres del grup classe i servirà per a promoure la cohesió grupal i el respecte al punt de vista de l'altre. Este respecte se situa en la base de la prevenció de la violència. També utilitzar la paraula per a influir en altres argumentant d'una manera no agressiu fomentará una manera de comunicació adequada, també necessari per a previndre la violència.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

Inicial.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Baixa.

Altres observacions:

No hi ha respostes bones o roïnes! El tutor/a no tractarà d'imposar el seu punt de vista.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 201-203. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

ANNEX

"El trasplantament de cor".

Eres cirurgià d'un gran hospital. Pertanyem a una comissió que ha de prendre una important decisió. Teniu set pacients en espera urgent d'un trasplantament de cor. Quin pacient consideres que hauria de rebre el cor? Per què?

Pacients:

- Una famosa neurocirurgià de 31 anys en la cima de la seua carrera. No té fills.
- Una xiqueta de 12 anys. Estudia música.
- Un professor de 40 anys. Té dos fills.
- Una xica jove de 15 anys embarassada. Fadrina i sense fills.
- Un sacerdot de 35 anys.
- Un jove de 17 anys. És cambrer i manté els seus pares amb els seus ingressos.
- Una dona científica a punt de descobrir la vacuna contra de la SIDA. No té fills i és lesbiana.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

**ACTIVITAT 3:
“T’ESCOLTE I ARGUMENTE”****NIVELL:
2n ESO****Objectiu.** Desenvolupar una actitud d'escolta i resposta mútua.**Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar.** Gestió de les relacions (comunicació).**Descripció**

- El tutor o tutora explicarà la finalitat d'esta activitat que consistix a posar en pràctica l'escolta activa.
- Es planteja un tema per al seu debat. Sobre el qual cada un ha d'adoptar una posició: en contra d'allò que s'ha proposat, a favor del que proposa o sense una posició clara més prompte neutra. Els que mantinguen una posició se situen en una paret de la classe, els que pensen la posició contrària en la paret oposada i aquelles persones que estan en una posició intermèdia se situen al mig de la classe. És important que els alumnes definisquen la seua posició i que el grup de neutrals siga significativament menys nombrós que els anteriors.
- Quan els alumnes s'han definit es forma grups de 6 o 7 persones. En cada un han d'estar representats alumnes i alumnes de les tres postures. Aquell o aquella que mantinga la postura neutral actuarà d'observador de la interacció
- Li'ls donen les instruccions següents:

Entre tots heu de discutir la qüestió proposada cada un exposant les seues raons però intentant convèncer als altres; sobretot a aquells que mantenen una postura contrària a la teua. Podeu usar els arguments que vullgueu però heu de respectar esta norma: abans d'aportar el teu argument has de resumir el que ha dit l'altra persona i ella estar d'acord amb el teu resum. Només llavors pots dir la teua opinió i expressar com, en què o perquè estàs o no d'acord.

L'observador ha de fer que es complisquen les regles; interromprà si es parla sense resumir abans i garantirà que el resum satisfaga a qui parle primer.

- Transcorreguts de 15 a 20 minuts, depén del tema proposat, es passa a una posada en comú d'allò que s'ha succeït en cada grup. Els observadors exposen el que ha succeït en cada grup referent a si s'ha complit la regla de no interrompre a l'altre quan exposa, la de respectar els torns de paraules i si han hagut d'interrompre ben sovint perquè es resumira el que ha dit l'anterior. Els que van parlar poden comentar com s'han sentit al tindre que parlar resumint prèviament.

Duració. Una sessió de tutoria.**Estructura grupal.** Xicotet grup i posada en comú gran grup**Metodologia.** Treball individual per a presa de posició inicial. Treball en xicotet grup per a practicar l'escolta activa resumint l'opinió del company. Treball en gran grup. Posada en comú i valoració de l'exercici de l'activitat.**Materials necessaris.** Cap específicament.**Observacions per a la seua aplicació.** Qui pràctica l'activitat ha de tindre clar que consistix l'escolta activa i fer un ús de la mateixa en la seua relació amb l'alumnat.

És molt important interrompre el discurs de què parla si prèviament no ha realitzat el resum de l'exposició anterior.

Plantejar temes de debat actuals i pròxims a ells podria ser temes com:

— Posar cambres en els instituts és bo per a tots perquè ens dóna seguretat.

- Estic d'acord doncs no es permeta les botellasses en el carrer.

Fase d'aplicació. Durant el primer trimestre després de l'etapa de presentació, coneixement.

Dificultat d'aplicació per al professorat. Baixa.

Justificació de la seua inclusió en el programa. L'escolta activa és un pilar fonamental en la comunicació interpersonal. L'experiència ens demostra que costa escoltar i és una habilitat poc treballada. Escoltar adequadament contribuïx a una interrelació positiva i afavorix el diàleg mutu. Sense escolta mútua no hi ha comunicació, que és la base per al treball en equip, la gestió i solució de conflictes.

Altres observacions. Esta activitat admet altres variants com són: presentat el tema els alumnes, se situen en un extrem o un altre de la classe segons estiguen en contra o a favor comencen a exposar que argumenten la seua opinió *in* temptant convèncer als altres. Un altre company, tant si està en el mateix costat per que compartix la seua postura o en el contrari, resumix el que s'ha dit per l'anterior i diu el que pensa amb els seus arguments. A mesura que els membres del grup van acceptant arguments contraris -perquè hi ha quelcom en ells que els ha convençut-avancen un pas, de manera que s'aproximen al centre, i els uns als altres.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 207-210. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

Adaptada de Trianes (1990).

"T'ESCOLTE I ARGUMENTE"

Eres cirurgià d'un gran hospital. Pertanyem a una comissió que ha de prendre una important decisió. Teniu set pacients en espera urgent d'un trasplantament de cor. Quin pacient consideres que hauria de rebre el cor? Per què?

Pacients:

- Una famosa neurocirurgià de 31 anys en la cima de la seua carrera. No té fills.
- Una xiqueta de 12 anys. Estudia música.
- Un professor de 40 anys. Té dos fills.
- Una xica jove de 15 anys embarassada. Fadrina i sense fills.
- Un sacerdot de 35 anys.
- Un jove de 17 anys. És cambrer i manté els seus pares amb els seus ingressos.
- Una dona científica a punt de descobrir la vacuna contra de la SIDA. No té fills i és lesbiana.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 4:

“LA BARCA SALVAVIDES”

NIVELL:

1r ESO

Objectius:

- Aclarir valors i conceptes morals.
- Arribar al consens en la resolució de conflictes.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar:

Consciència social, relacions de comunicació, resolució de conflictes, treball en equip, autoconsciència i habilitats socials.

Descripció:

El tutor explica al gran grup els objectius de l'exercici. Distribuïx una còpia del text la barca salvavides a cada un dels components de la classe perquè entre ells formen grups de 6 persones i anomenen un vocal de cada grup.

Els grups xicotets formats prèviament, treballaren durant 30 minuts per a arribar a una decisió per consens. Hauran de posar-se d'acord sobre les 8 persones que mereixen salvar-se, donant les seues raons.

Es forma de nou el gran grup i el vocal o portaveu de cada grup xicotet explicara a la resta de la classe com ha sigut el procés fins a arribar al consens i quals han sigut les seues decisions.

Es pot intentar arribar al consens en el grup classe després d'haver sentit les decisions de tots els portaveus del grup.

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Gran grup, xicotet grup, treball individual.

Metodologia:

Treball individual per a prendre una decisió inicial. Treball en xicotet grup per a practicar l'escolta activa, respectar el torn de paraula i valorar els punts de vista dels altres components del grup fins a arribar al consens. Treball en gran grup: exposició de cada un dels portaveus, escolta de la resta del grup sense interrompre.

Materials necessaris:

Text: La barca salvavides.

Observacions per a la seua aplicació:

Totes les respostes tenen el seu propi valor i l'important no és el que es decidisca sinó que arriben a ser capaços d'escoltar i arribar al consens entre tots i a compartir diferents punts de vista.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

Permet la cohesió grupal, el respecte pels altres i pels diferents punts de vista dels seus companys que, al seu torn, possibilita el diàleg i eludix els conflictes.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

Primer trimestre.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Davall.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 201-203. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>
AA.VV (2002).

ANNEX

La barca salvavides

Un avió que realitzava el trajecte 'New' York - París, ha caigut en l'oceà Atlàntic. Hi ha quinze supervivents que en estos moments es troben en un ala de l'avió. Tenen una barca salvavides amb capacitat per a huit persones. El grup ha de posar-se d'acord sobre les persones que mereixen salvar-se. Disposen de 30 minuts per a decidir-se abans que el que queda de l'aparell s'afone arrossegant-los a tots. Cada grup ha de discutir i després decidir quins passatgers entraran en la barca.

Venedor: 56 anys. 5 fills de 9 a 17 anys. Va a Bòsnia per a cooperar en el desenvolupament de la zona.

Metge: 63 anys. 3 fills majors de 21 anys. Es diu que ha descobert una vacuna que capellà la SIDA.

Hostessa: 22 anys. Fadrina.

Músic: 34 anys. Afroamericà. En viatge a Europa per una gira de concerts.

Estudiant: 22 anys. Fadrí. Estudia medicina. Pensa treballar en els països pobres.

Jugador de basquetbol: 30 anys. Casat. Excel·lent jugador de la NBA. Fa dos anys es va descobrir que tenia SIDA.

Secretària: 29 anys. Està embarassada de 4 mesos.

Agent secret: 38 anys. Divorciat. A cura de dos fills d'11 i 8 anys. Ha memoritzat informació importantíssima respecte a l'enderrocament d'un govern.

Actor de cine: 28 anys. Sense família. Alguns ho consideren com el millor dels actors de la seua generació.

Sacerdot: 43 anys. Destacat representant del moviment a favor dels drets humans en Iberoamèrica. Va a Europa a rebre el Premi Nobel de la Paz.

Professora: 26 anys. Fadrina. Amb una beca per a estudiar a París. Acaba de publicar un llibre.

Ama de casa: 73 anys. Viuda. Viatja a França per a complir la promesa feta al seu marit que visitaria una vegada més el seu antiga llar. El viatge li costa tots els estalvis de la seua vida.

Preadolescent: xic de 12 anys. Família amb molt bona posició econòmica. Va a un internat a estudiar a Suïssa.

Expresidiari: 37 anys. Fadrí. Acaba d'eixir de presó on complia sentència per venda de drogues. Busca anar a un país estranger per a començar una nova vida.

Ama de casa: 40 anys. Dos fills de 12 i 10 anys. El marit en desocupació i viuen del subsidi de desocupació. Viatja per a trobar treball en un altre país.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL
ACTIVITAT 5:
“UNA MIRADA CAP ENDINS”

NIVELL:
2n ESO

Objectius:

- Prendre consciència dels comportaments excloents o marginadors que puguen existir dins de l'aula o en el centre.
- Desenvolupar valors de respecte i actituds favorables de desenvolupament pacífic de la convivència en els centres escolars.
- Aprendre un conjunt d'estratègies que li permeten a l'alumnat afrontar situacions de xantatges, insults, agressions físiques o psicològiques, etc.
- Fomentar activitats d'estima i valoració cap als altres.

Competències emocionals que contribueix a desenvolupar. Autocontrol emocional i empatia.

Descripció. El/la tutor/a explicarà als seus estudiants que els centres escolars no sempre són llocs de convivència pacífica i tolerant. Hi ha estudiants que ho passen molt malament, hi ha altres que es dediquen a fer la vida impossible als altres.

Un gest, un colp, un insult, menysprear, amenaçar, ridiculitzar, marginar... són manifestacions de violència en el col·legi o en l'institut.

A pesar de tot el que estem veient i s'està escrivint sobre la violència i conflictivitat en els col·legis i instituts, el centre escolar ha de ser un lloc per a l'educació en la convivència i un lloc on es convisca. Comunicar-se, cooperar, ser solidari, respectar a totes les persones, complir les normes establides pel centre, etc. és quelcom que, a més de ser objecte d'ensenyança, ha de constituir els pilars fonamentals d'aqueixa convivència.

Exercici de l'activitat

1r. Lectura individual del text *L'home és enemic de l'home?* (A l'annex)

2n. Exercici d'introspecció i d'empatia omplint un qüestionari. (A l'annex)

3r. Reflexió final i posada en comú. (A l'annex)

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Gran grup, treball individual i gran grup de nou.

Metodologia:

Exposició i motivació. Treball i reflexió individual. Dinamització de la discussió en gran grup.

Materials necessaris:

Fotocòpies de l'activitat i bolígraf.

Observacions per a la seua aplicació:

Prèviament a la seua aplicació convé que el tutor/a prepare l'activitat, per a poder ajudar l'alumnat en els dubtes que es puguen plantejar durant el seu desenvolupament.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

Conèixer els tres tipus de conductes que podem trobar a l'hora de relacionar-nos amb els altres pot ajudar l'alumnat en el seu autoconeixement. Es pretén que l'alumnat aprenga a utilitzar conductes assertives en les seues relacions socials. A més amb l'exercici d'empatia es reflexiona sobre els sentiments que les nostres conductes poden provocar en altres persones. L'empatia, com a competència fonamental per a la comunicació no agressiva, és necessària per a previndre la violència.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

Al final del primer trimestre o segon trimestre.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Mitjana.

Altres observacions:

Perquè l'alumnat conteste sincerament al qüestionari ha de ser anònim, només s'ha d'indicar l'edat i el sexe.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "*Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO*". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 215-219. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

Cermeño i altres (2002).

Edat:

Sexe: masculí femení

ANNEX

Primer: L'HOME ÉS ENEMIC DE L'HOME?

En el ser humà podem apreciar tres tipus de conductes:

Conductes agressives. És un comportament verbal o no verbal que busca aconseguir objectius personals sense respectar el dret dels altres. Aquestes conductes agressives poden incloure desconsideracions, insults, amenaces, humiliacions i atacs físics. Tampoc falta la ironia i el sarcasme despectiu. Es tendeix a dominar a l'altre, a negar-li la capacitat de defensar-se, de respondre equitativament. Les conseqüències, a llarg termini, sempre són negatives fins i tot per a l'agressor, que sol quedar-se sense amics.

Conductes passives. És el comportament característic de la persona submissa, que no fa res; que roman en silenci o simplement accepta el que els altres diguen, a pesar de desitjar el contrari; és a dir, no sap fer respectar els seus drets. L'individu passiu tracta d'evitar els conflictes, al preu que siga, i acaba sentint-se marginat i mostrant-se irritat per la càrrega de frustració acumulada.

Conducta assertiva: És un comportament adequat per a expressar les nostres necessitats i defensar els nostres drets respectant sempre als altres. La conducta assertiva és la més hàbil socialment perquè suposa l'expressió oberta dels sentiments, desitjos i drets però sense atacar a ningú. Expressa el respecte cap a un mateix i cap als altres. Però aclarim que ser assertiu no significa l'absència de conflicte amb altres persones, sinó el saber gestionar els problemes quan sorgeixen.

Cap conducta humana està genèticament determinada; els sers humans són capaços de qualsevol tipus de conducta, incloent la conducta agressiva i incloent també la bondat, la crueltat, l'egoisme, la noblesa, la covardia i la maldat; la conducta agressiva no és sinó una conducta entre moltes altres.

Ashley Montagu

Segon: Exercici d'introspecció i d'empatia (entesa com la capacitat de reconèixer i connectar amb els sentiments d'una altra persona):

Possiblement en alguna ocasió hages sigut tu el protagonista o la víctima d'alguna conducta agressiva tal com t'hem definit anteriorment. En el qüestionari que et presentem a continuació intenta descriure alguna experiència d'aqueix tipus que més t'haja afectat emocionalment.

1. Recorda una situació en què t'hages sentit víctima d'una provocació, d'insults, o hages sigut ridiculitzat/da, o agredit/da, etc.	1. Descriu una situació en què hages intentat o aconseguit provocar, insultar, ridiculitzar, agredir, etc. a un/a company/a de classe.
2. En aqueixa situació què vas pensar?	2. Què desitjaves aconseguir en eixa ocasió?
3. Què vas fer o vas dir?	3. Què va fer o va dir l'altra persona?
4. Com te vas sentir?	4. Com te vas sentir?

5. Com creus que se sentia la persona que et provocava o agredia?	5. Com creus que se sentia la persona agredida?

Després d'haver realitzat l'activitat, si en alguna situació has sigut tu qui l'ha provocat, insultant, etc., respon-te a tu mateix amb sinceritat com t'has sentit tu, i pensa com de mal es va poder sentir la teua "víctima"?

Terçer: Quan tots/s'els/s'estudiants hagen acabat de contestar el qüestionari, convé comentar i reflexionar sobre les situacions proposades en l'exercici anterior.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 6:

“QUÈ PASSA AMB TU”

NIVELL:

1r ESO

Objectius:

- Millorar la percepció, anàlisi i posterior solució de problemes propis i aliens.
- Implementar la percepció de la influència de l'entorn sobre els problemes.
- Sensibilitzar davant de les problemàtiques alienes.
- Assimilar el procés de resolució de problemes.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar.

Consciència social: empatia. Gestió de les relacions: resolució de conflictes.

Descripció:

1ª sessió:

1. Retallem de revistes juvenils consultes que els adolescents fan sobre problemes que els preocupen. Les llegim en veu alta i plantegem les preguntes següents:

- Creus que esta persona té un problema?
- Quines senyals et fan pensar que ho té?
- Tens prou informació per a poder aconsellar?
- Si no és així quina informació addicional necessaries?
- Creus que el problema afecta algú més?
- Si és així, quines creus que serà el seu punt de vista?

2. Activitat individual: es repartiran el "*Material per a l'alumnat I*" que inclou:

- Casos dels quals l'alumne haurà de triar un per a analitzar i realitzar la seua activitat.
- Fitxa "*Què he de preguntar-me per a analitzar el problema?*" que haurà d'omplir l'alumne/a.
- Reflexió individual sobre este material.

3.- Activitat en xicotet grup. Es formen grups de 4 a 6 persones segons el problema que hagen triat (que ha de ser el mateix). Comparen els resultats dels seus anàlisis individuals.

4.- Activitat en gran grup. Els portaveus de cada grup exposen les seues principals conclusions.

2ª sessió:

Activitat individual: cada alumne haurà de plantejar-se un problema personal i aplicar sobre ell la fitxa que es presenta en el "*Material per a l'alumnat II*". Esta reünix alguns dels passos que s'han de seguir per a donar solució als problemes. Els problemes poden ser passats o actuals. També poden ser personals o d'algun amic/a però serà l'alumne qui òmpliga la fitxa i faça de guia per a solucionar-ho. Finalment es farà una exposició davant de tot el grup de la seua proposta de solució al problema.

Duració. Dues sessions de tutoria.

Estructuració grupal. Individual, xicotet grup i gran grup.

Metodologia.

Ha d'ajudar a fer que les dinàmiques de grup afavorisquen la participació de tots els integrants del grup i la cooperació entre companys.

Materials necessaris.

Veure annexos.

Observacions per a la seua aplicació.

És necessari per a assegurar la fiabilitat i validesa de les respostes i correcta realització de la tasca que els alumnes hagen comprés perfectament el contingut de l'activitat, fent insistència en la necessitat de llegir bé cada pregunta, i comprendre el que se'ls qüestiona en cada una d'elles, per a evitar respostes amb escàs o nul nivell de reflexió.

Justificació de la seua inclusió en el programa.

És fonamental en la prevenció de la violència dotar als adolescents d'habilitats per a la resolució pacífica dels problemes o conflictes. Els conflictes personals i interpersonals són font d'estrés, irritació i/o frustració. Esta situació emocional negativa pot –davant de la falta d'alternatives més desitjables i adaptatives– portar a conductes agressives i violentes. Per un altre costat implementar la capacitat empàtica dels adolescents proporcionant-los ocasió de conèixer i compartir els seus problemes però, al seu torn, els d'altres companys i amics com a forma idònia de previndre la violència.

Dificultat d'aplicació per al professorat.

Mitjana-baixa.

Bibliografia:

Activitat didàctica del “Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO”. Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 235-242. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

Lago, Presa, Pérez i Muñiz (2003).

ANNEXOS

MATERIAL PER A L'ALUMNAT – I

A continuació presentem quatre suposats problemes que tenen alguns adolescents. La primera cosa que has de fer és llegir els quatre i triar-ne un.

Cas 1. *Laura és una xica de 15 anys, totes les seues amigues s'han fet un pírcing, però son pare no la deixa. Està molt enfadada i ha decidit que li dóna igual el que diga son pare, que una vegada fet, no podrà fer una altra cosa que arrancar-se'l (i no creu que s'atrevisca). A més, opina que és injust perquè son pare de jove va portar el pèl llarg encara que a la seua iaia no li agradava.*

Cas 2. *A l'institut ha arribat un nou professor. Clara és una estudiant molt bona, i tot el professorat del centre la coneix i la tracta molt bé, però ella creu que este professor nou és molt antipàtic amb ella, inclús ha intentat ridiculitzar-la en classe davant dels seus companys. No són imaginacions d'ella perquè les seues amigues i amics també li diuen que el nou li ha agafat mania.*

Cas 3. *Manel i Xavier són grans amics, es coneixen des dels 5 anys i ara ja tenen 16. Xavier ix amb una xica, Maria, i des de llavors Manel i Xavier no passen molt de temps junts. A més, Maria i Xavier volen que Manel isca amb una amiga de Maria, però a ell no li agrada el rotllo de caminar per ací com parelletes, encara que la xica no li desagrada del tot.*

Cas 4. *Cristina i Llúcia són companyes de classe des de Primària i es volen molt, ixen juntes tots els dissabtes i se'l passen molt bé. A Cristina l'agrada molt un xic que només veu els caps de setmana, però este xic ja li ha dit a Llúcia en diverses ocasions que la que li agrada és ella. En realitat, a Llúcia també li agrada, però creu que, com no ho ha dit des del principi, Cristina s'enfadarà amb ella. Fins ara no ha fet res respecte d'això.*

	QUE HE DE PREGUNTAR-ME PER A ANALITZAR UN PROBLEMA?
Identificació del problema	<p>Què li passa a este xic/a?</p> <p>Què és el que vol aconseguir?</p>
Altres implicats	<p>Quines altres persones es veuen influïdes per este problema?</p> <p>En quins punts les seues opinions interferixen en les decisions d'este xic?</p> <p>Creus que hauria d'obviar a alguna d'elles i centrar-se més en el seu problema? A quina/es?</p>
Ambient	<p>Pot demanar consell a algú? A qui? Per què?</p> <p>A qui no hauria de demanar consell? Per què?</p> <p>Podria acudir a alguna institució pública? A quina?</p>
Individu	<p>En el cas que aconseguira la seua meta, com canviaria la seua relació amb els altres implicats?</p> <p>I si no aconseguira solucionar el seu problema o no ho fera del tot, quines alternatives tindria?</p> <p>Quina seria la seua relació amb els altres si es donara la situació anterior?</p> <p>Quines creus tu que són les opcions, bones i roïnes, que té per a solucionar el problema?</p> <p>Quin seria la millor? I la pitjor?</p> <p>Creus que estan al seu abast totes les solucions?</p> <p>Quin seria la més difícil? I la més senzilla?</p>

MATERIAL PER A L'ALUMNAT - II

La fitxa que et presentem a continuació et serà molt útil a l'hora d'analitzar amb deteniment els problemes i arribar a una solució. Les fases que has de seguir són:

- *Definició del problema.*
- *Busqueda d'informació.*
- *Organització de la informació.*
- *Anàlisi de les alternatives.*
- *Elecció d'alternatives.*
- *Avaluació de solucions.*

FITXA GUIA PER A LA SOLUCIÓ DE PROBLEMES

1.- DEFINIM EL PROBLEMA

Començarem per veure quin és el nostre problema i què és el que jo vull aconseguir. Haurem de parar-nos a reflexionar prèviament per a evitar que el vertader problema es confonga amb les circumstàncies que el rodegen.

El meu problema és.....

La solució que jo busque és...

2.- BUSQUEM INFORMACIÓ

Ara haurem de tractar de descobrir què és el que està causant el nostre problema, però per a això tindrem prèviament que reflexionar.

M'ocorre açò per.....

Per a donar-li solució deuria.....

Una vegada detectades les possibles causes hem de pensar en cada una d'elles individualment, per a després plantejar possibles solucions per a les mateixes. Se'ns pot donar el cas que en diverses d'elles les solucions coincideixen; no importa, ja que són parts d'un mateix problema.

1ª Causa: solució 1

solució 2

solució 3

2ª Causa solució 1

solució 2

solució 3

3ª Causa solució 1

solució 2

solució 3

3.- ORGANITZEM LA INFORMACIÓ

Es pretén que ara resumisques tota la informació que has apuntat perquè avalues, detingudament, les conseqüències que segons la teua opinió tenen les possibles solucions.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 7:

“TINC UN PROBLEMA”

NIVELL:
1r ESO

Objectius:

- Identificar situacions problemàtiques.
- Descriure correctament situacions diàries que suposen o constitueixen un problema.
- Aprendre a generar diverses alternatives per a la seua solució.
- Saber predir conclusions.
- Augmentar la fluïdesa i flexibilitat de pensament.
- Aprendre a no reaccionar de manera impulsiva, agressiva o retreta davant dels problemes.
- Observar les formes que tenim d'enfrontar-nos als problemes.
- Posar en pràctica els passos que cal seguir per a la resolució de problemes.
- Aconseguir una actitud de recerca i suport per a trobar solucions.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar:

Resolució de conflictes (Gestió de Relacions). Empatia (Consciència Social).

Descripció:

Motivació cap a l'activitat.

Les persones podem situar-nos davant dels problemes de moltes formes i, sens dubte, segons com siga la posició dependrà la solució del problema. Convé detindre's a pensar un poc en les expressions que reflectixen les distintes formes de situar-se enfront dels problemes (escriure en l'encerat):

- "Sempre que tinc un problema pense en altres moments que vaig tindre i em sent malament".
- "El que faltava! Menjar-me el coco. Amb els problemes que tinc tots els dies".
- "Jo passe de tot, també dels problemes".
- "Sóc així i no crec que vaja a canviar".
- "Quan tinc problemes... em pose molt nerviós i no sé què fer".
- "Quan tinc algun problema, tracte de fer coses per a oblidar-me".
- "Normalment accepto les coses com ocorren... pensant que estaven per vindre".
- "Envege als xiquets menuts que no tenen problemes".
- Se'ls demana a continuació, que reflexionen entorn de les preguntes següents:
 - Vos pareixen correctes estes formes de solucionar els problemes? Per què?
 - Quines actituds i habilitats creieu que són les més encertades per a posar-se davant dels problemes de manera adequada?

Descripció guiada de la resolució d'un problema.

Explicar la proposta de resolució de problemes com a forma alternativa als modes anteriors de pensar i actuar sobre els problemes, seguint els tres passos indicats en el material (*Annex I*). Pot utilitzar-se per a això l'exemple real d'un problema.

Treball per parelles. Per parelles hauran de triar una situació problema i tractar de resoldre-la seguint els passos que vénen indicats en *l'Annex II*.

Activitat en gran grup. Conclòs el treball per parelles, es resumixen les conclusions i aportacions més significatives en una posada en comú. Per a reconduir les aportacions de l'alumnat, poden utilitzar-se les preguntes següents:

- Què heu descobert a través dels exercicis realitzats?
- Solíeu resoldre els problemes seguint el mètode indicat?
- Creieu que el mètode indicat pot ajudar-vos a buscar solucions als problemes?
- Quines dificultats presenta resoldre els problemes aplicant estos tres passos?

Material per a seguiment. Com proposta d'actuació per a l'alumnat, el tutor/a pot suggerir que intenten abordar la resolució d'algun problema que se'ls presente al llarg de la setmana seguint els passos indicats i utilitzant per al seu registre la fitxa proposada en *l'annex III*.

Duració. Una sessió de tutoria.

Estructura Crupal. Gran grup i treball per parelles.

Metodologia. És important la motivació de l'alumnat per mitjà de l'activitat inicial. La utilització d'exemples durant l'explicació dels passos per a resoldre conflictes, permetrà facilitar la comprensió.

Materials necessaris. Bolígrafs. Encerat. *Annexos I, II i III* que s'entregaran a tot l'alumnat participant en l'activitat.

Observacions per a la seua aplicació.

Atenció al moment en què se'n va a treballar per parelles donat el moviment que això suposa de cadires, emplaçament... la qual cosa pot generar momentàniament una pertorbació de l'ambient de l'aula pel que caldrà restaurar novament un ambient de treball.

Justificació de la seua inclusió en el programa.

Esta és una activitat essencial a l'aportar una ferramenta molt interessant per a abordar l'efectiva solució dels conflictes.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació. Primer trimestre.

Dificultat d'aplicació per al professorat.

Exigix del professorat un gran control en els moments de pas de gran grup a treball amb parelles. Mantindre una actitud d'estimular a la participació en els moments de posada en comú, així com durant el temps de treball per parelles.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "*Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO*". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 243-249. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

Lago, Presa, Pérez i Muñiz (2003).

Annex I

UN EXEMPLE GUIAT

1.- Descriu correctament la situació que suposa un problema.

Perquè existisca un problema ha de tindre una situació personal de malestar.

És important que et pares a descriure bé el problema: *Qui té el problema? Quin és el problema? Per què tal situació és un problema per a eixa persona?* (Tin present que normalment enfoquem malament este primer pas i no aconseguim identificar les situacions problemàtiques).

2.- Crear entre tots alternatives per a la solució.

Pots suggerir totes les idees possibles per a solucionar el problema. En principi, valen totes les idees. Posteriorment, podem rebutjar les que sorgisquen sobre les solucions donades al problema.

3.- Preveure possibles conseqüències d'estes solucions aportades.

Has de pensar en les conseqüències positives i negatives de les solucions aportades.

És important tindre en compte les conseqüències a llarg i curt termini. D'això dependran les solucions més encertades.

Triar la millor alternativa-solució de totes les propostes.

Annex II

MÈTODE PER A RESOLDRE PROBLEMES

SEGUIX ELS PASSOS!

1. Identifica el problema amb què et trobes.
2. Busca la major quantitat d'alternatives possibles per a solucionar-ho.
3. Prediu les conseqüències d'eixes alternatives per a tu, per als altres, a curt i mitjà termini.
4. Tria la situació menys negativa.

Annex III

FITXA DE REGISTRE DE PROBLEMES I SOLUCIONS

	Identificació	Aternatives	Conseqüències	Millor solució
1r problema				
2n problema				
3r problema				
4t problema				
5é problema				
6é problema				

M'ocorre açò perquè...	Per a donar-li solució deuria	Molt fàcil	Fàcil	Difícil	Molt difícil
1.	S.1.				
	S.2.				
	S.3				
2.	S.1.				

	S.2.				
	S.3				
3.	S.1.				
	S.2.				
	S.3				
4.	S.1.				
	S.2.				
	S.3				

4.- ANALITZEM LES POSSIBLES ALTERNATIVES.

Perquè la informació que hem simplificat en el quadre ens siga més rellevant, redactarem les diferents alternatives que podem prendre en funció del seu grau de dificultat.

- Si m'inclinara per l'alternativa *molt fàcil*, aconseguiria:
- si m'inclinara per l'alternativa *fàcil* aconseguiria:
- si m'inclinara per l'alternativa *difícil*, aconseguiria:
- si m'inclinara per l'alternativa *molt difícil*, aconseguiria:

5.- TRACTEM DE TRIAR.

Este és el pas definitiu. *Devem optar, decidir què fer.* Per a ells hem de recordar que:

- Encara que ací apareguen triades les cel·les d'una en una s'entén que quan, per exemple, et decidixes a triar la cel·la *difícil* has optat per agafar també les dues anteriors, d'esta manera el que tria la cel·la *molt difícil* aconseguirà tot.
- És molt important que sigues realista amb tu mateix, no et marques unes metes que per endavant sàpies que seran impossibles d'aconseguir, ni tampoc et decidisques pel que no et supose cap esforç.

6.- AVALUEM LES SOLUCIONS

Després d'haver posat en marxa el teu pla de solució de problemes, hauràs d'*avaluar el grau de satisfacció amb els resultats obtinguts.*

- Si has aconseguit solucionar-ho... Problema resolt.
- Si no és el cas, no et desanimes!, torna a intentar-ho novament. Has de recordar que, en els primers assajos, et resultarà una tasca dura que damunt no porta a cap fi, però amb la pràctica cada vegada s'anirà fent més senzilla i eficaç.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 8:

“COM RESOLDRE BARALLES I INSULTS”

NIVELL:

1r ESO

Objectius:

- Aprendre a analitzar un conflicte des de distintes perspectives.
- Prendre consciència que les solucions violentes generen nous problemes.
- Valorar la intervenció positiva d'altres membres de la classe.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar. Resolució de conflictes (Gestió de les relacions). Empatia (Consciència Social).

Descripció

Introducció prèvia a l'activitat. Tots desitgem disfrutar de relacions satisfactòries amb les persones del nostre entorn. Però en la convivència diària sorgixen dificultats que enterbolixen i convertixen en problemàtiques les relacions amb algunes persones. La tendència natural és fer quelcom per a resoldre eixos problemes, i moltes vegades s'opta per solucions superficials, fàcils i que normalment procedixen de llits aliens a la comprensió dels fets que han configurat les situacions conflictives.

Ens agrada o no, la veritat és que només a partir de l'acceptació i anàlisi dels conflictes podem trobar una solució adequada als nostres problemes. En esta activitat aprendrem una forma adequada amb la que pensar en els problemes i que permeta analitzar les causes per a poder després elaborar i aplicar estratègies adequades a la seua solució.

Presentació de l'activitat. Esta activitat vos va a permetre analitzar dos situacions problemàtiques que altres xics i xiques de la vostra mateixa edat van tindre, van comentar i van analitzar junt amb els seus companys i companyes. Tingueu present que un conflicte és sempre un esdeveniment complex per a la resolució del qual es requereix d'un anàlisi detinguda dels fets des dels punts de vista de les diverses persones implicades en ell. Per a pensar de forma efectiva sobre el problema servix d'ajuda el següent guió (que s'escriu en l'encerat):

- Analitzar les causes.
- Pensar en distintes solucions.
- Coordinar mitjans i fins.
- Avaluar les seues conseqüències.
- Analitzar les perspectives de les persones implicades.

Es formen grups de 7/8 alumnes, anomenant un/a representant del grup que serà el/l'encarregat/da de prendre nota de les aportacions i de traslladar-les a la posada en comú final. Entregar a cada grup els dos conflictes sobre els quals treballaran. Posada comú final amb atenció especial a les alternatives que s'han trobat als conflictes. Destacar finalment el valor del treball realitzat i animar-los perquè vagen analitzant els problemes que troben en la seua vida quotidiana.

Duració. Dos sessions de tutoria.

Estructura grupal. Gran grup i grup xicotet

Metodologia. Introducció informativa i preparatòria de l'activitat amb la finalitat de motivar.

- Presentació de l'activitat. Com a acompanyament a la descripció verbal de l'activitat, es col·locarà en l'encerat un guió de l'esquema cognitiu amb què es pot treballar en l'anàlisi dels dos conflictes.

- Organitzar la formació de grups. Estimular l'elecció d'un representant per grup. Explicar les funcions i cometes dels representants.
- Estimular la discussió i el debat en els grups, així com la concreció d'idees i conclusions que formaran part de la posada en comú final.

Materials necessaris: Bolígrafs. Tasca 1 i tasca 2, on es troben les dos situacions conflictives sobre les quals han de treballar els grups. Encerat per a escriure un guió d'anàlisi.

Observacions per a la seua aplicació. Al tractar-se d'una activitat fonamentalment cognitiva és convenient crear una motivació prèvia que augmente i garantisca l'interés.

Justificació de la seua inclusió en el programa. És una activitat adequada per a abordar de manera assossegada conflictes. Proporciona un senzill guió de treball, que pot permetre amb el seu ús acostumar al grup a una dinàmica de tractar en grup els conflictes que puguen anar apareixent al llarg del curs.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació. Durant el primer trimestre, al ser esta una forma d'establir un procediment per a abordar situacions conflictives que es generen en el grup.

Dificultat d'aplicació per al professorat. Serà normal que no tots els grups funcionen ni al mateix ritme, ni amb el mateix nivell de compromís amb què l'activitat sol·licita. És precís una postura activa del professor/a amb els grups actuant en els moments d'embós, propiciant que tots opinen...

Bibliografia:

Activitat didàctica del "*Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO*". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 250-255. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

Sastre i Moreno (2002).

ANNEX

Tasca n°1: LES BARALLES

Conflicte: *Em diuen Raül. En la meua classe hi ha un xic (Joan) que sempre fa com si t'ajudara en tot, però per darrere sempre critica els altres. Quan jo no estic em critica. M'emprenya molt que em critique. Un dia vaig parlar amb ell, però no em va fer cas. Jo intente controlar la meua ràbia, però fa dos dies vaig perdre el control i li vaig pegar. Ens van separar i ens van castigar als dos. Ell segueix igual i, si no deixa de ficar-se amb mi, tornaré a pegar-li. Crec que seria millor que es plantejara el problema als representants de la classe, però m'agradaria resoldre-ho a la meua manera, pense que és insuportable, que no té remei i es mereix que li done una bona palissa.*

Preguntes

- 1.- Raül ja ha intentat solucionar el problema a la seua manera i ha comprovat que no li dóna bons resultats. Per què s'encabota a repetir el que ja ha fet i no busca un altre tipus de solucions?
- 2.- Ha utilitzat la seua intel·ligència per a resoldre el conflicte?
- 3.- Quines altres coses haguera pogut fer?
- 4.- El fet que Joan critique Raül, dóna dret a Raül per a pegar-li?
- 5.- Si cada vegada que ú insulta, l'altre pega, i cada vegada que ú pega, l'altre insulta. Quan i com acabarà el problema?
- 6.- Com creieu que se sent Raül?
- 7.- Creieu que està en condicions de saber i decidir ell només quines coses es mereix el seu company o, pel contrari, creieu que altres xiques i xics de la classe, no tan implicats en el problema, podrien ajudar-li a trobar una solució millor?
- 8.- Raül diu que Joan sempre el critica, què significa realment *sempre*?
- 9.- És possible que Raül exagere?
- 10.- Com creieu que se sent Joan?
- 11.- Imagineu que una amiga o amic vostre sovint critica una altra persona, què li diríeu?, quins consells li donaríeu?
- 12.- Penseu una solució intel·ligent que no implique recórrer a la violència.

Tasca n°2: ELS INSULTS

Conflicte: *Em diuen Àngels. Fa alguns dies vaig eixir amb un grup de companys i companyes de classe. Era la primera vegada que anava amb ells. Els altres es coneixien*

molt i havien eixit altres vegades junts. La cosa va anar prou bé fins que vaig deure fer quelcom que els va molestar. Van començar a ficar-se amb mi. Una autèntica tortura. No sabia que fer. Mai m'havien tractat tan malament. Es van burlar de mi i em van dir coses terribles. Volia anar-me'n però vaig tindre por ja que pensava que si deia que me n'anava encara m'atacarien més. Dues dies després es van disculpar i em van dir que mai havien pensat que jo siga tot el que em van dir, que ho van dir sense pensar, que senten haver-me fet mal. Però ara ja sé com són i pase d'ells; procure no estar al seu costat. El problema que tinc és que no vull contar a ningú el que va ocórrer i els altres s'estranyen del meu comportament i comencen a dir que sóc rara. Damunt ells es riuen de mi perquè no dic res. He de fer quelcom però no sé què fer. No m'agrada denunciar i no vull que ningú sàpia el que van dir de mi.

Preguntes

- 1.- Per què creieu que es van enfadar tant?
- 2.- Què creieu que els va dir ella?
- 3.- Per què es va desencadenar l'agressió?
- 4.- Què creieu que van dir els altres?
- 5.- Per què creieu que es van comportar d'esta manera?
- 6.- Què van pensar?
- 7.- Com es van sentir?
- 8.-Per què es riuen d'ella si de veritat senten el que van fer?
- 9.-Creieu que és prou de disculpar-se?
- 10- Quina altra cosa podrien fer per a mitigar el dolor que li van causar?
- 11-Si a una de les vostres amistats, xica o xic, li passara el mateix que li ocorre a esta xica quins consells li donaries?
- 12- Què li diries que fera?
- 13-Per què?

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 9:

“UNA SITUACIÓ DE REBUIG”

NIVELL:

2n ESO

Objectius:

- Reflexionar sobre una situació en què ú és rebutjat i analitzar els sentiments subjacents a eixa situació.
- Analitzar distintes tècniques de resolució de situacions problemàtiques, distintes formes de respondre al rebuig.
- Estimular l'empatia cap a companys/nyes que se senten rebutjats.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar:

Consciència social: empatia. Gestió de les relacions: comunicació, resolució de situacions conflictives.

Descripció:

Es planteja al grup la història següent:

"Rosana és una alumna de 1r/2n d'ESO. Si bé mai ha tingut problemes d'estudi, últimament, es mostra distreta, poc motivada i està començant a faltar a algunes classes. Els professors han observat que els seus companys/es no li deixen participar en les activitats de grup, preferixen no assentar-se al seu costat, no volen fer treballs amb ella i en el pati sol estar sola. Quan preguntes individualment als seus companys d'aula tots responen que no tenen cap problema amb Rosana però afirmen que si no es relacionen amb ella és per por a què la resta del grup els rebutge també al veure'ls junts. Esta situació no és nova sinó que ja porta diversos mesos produint-se".

Després de contar la història, el grup es dividix en xicotets grups de 5-6 participants. La seua tasca consistix en:

- Elaborar un llistat amb totes les formes possibles de solucionar eixa situació.
- Seleccionar de totes les alternatives proposades la solució que consideren més adequada.
- Raonar per què consideren que eixa és la solució més adequada. Si no aconseguixen seleccionar la millor solució per consens, la seleccionaran per majoria.
- A continuació cada xicotet grup triarà un portaveu. Este comenta al gran grup les diferents solucions proposades, l'alternativa seleccionada i, l'argumentació de la seua elecció. Esta informació s'anirà anotant en la pissarra.

Finalment, s'obri un debat en gran grup. Algunes qüestions podrien ser les següents:

- Què penseu que sent Rosana davant d'eixa situació?
- Quant de temps creieu que es pot aguantar una situació així?
- Què podria fer per a sentir-se més integrada en el seu grup?
- Què podria fer el grup per a ajudar Rosana?
- Són les diferents alternatives de solució proposades igualment vàlides?
- Creieu que es pot trobar una solució individual, d'una única persona, o que requerix el compromís de tot el grup?

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Xicotet grup: reflexió sobre la situació de rebuig, elaboració de propostes de solució... Gran grup: debat i posada en comú.

Metodologia:

Activa, es fomenta la participació de tot l'alumnat.

Materials necessaris:

Pissarra, bolígrafs i una fitxa per cada xicotet grup amb la descripció de la història i les preguntes sobre les quals reflexionar.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

L'activitat requereix que l'alumnat es pose en el lloc de la persona que es descriu en l'activitat i que reflexione sobre quins serien els seus sentiments davant d'eixa situació i sobre com podria solucionar-se la situació de rebuig. El debat que es genera pot fomentar el desenvolupament de l'empatia en l'alumnat i la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre.

Al tindre que exposar els/les alumnes portaveus al gran grup les seues respostes, cadascú, en el seu torn de paraula, està desenvolupant habilitats comunicatives, mentres que la resta està treballant una habilitat fonamental per a la prevenció de la violència, l'escolta activa, l'escolta empàtica.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

Intermèdia.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Mitjana.

Altres observacions. El tutor/a pot crear situacions de rebuig noves o utilitzar situacions que hagen ocorregut en algun moment en l'aula perquè resulten més pròximes a l'alumnat. No obstant, si s'utilitzen situacions reals, és important garantir la confidencialitat de la persona o persones que s'han trobat en eixa situació de rebuig.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura,

Educació i Esport. pp. 264-267. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net> .Adaptada de Garaigordobil Landazabal (2000).

ANNEX**Història:**

"Rosana és una alumna de 1r/2n d'ESO. Si bé mai ha tingut problemes d'estudi, últimament, es mostra distreta, poc motivada i està començant a faltar a algunes classes. Els professors han observat que els seus companys / es no li deixen participar en les activitats de grup, preferixen no assentar-se al seu costat, no volen fer treballs amb ella i en el pati sol estar sola. Quan preguntes individualment als seus companys d'aula tots responen que no tenen cap problema amb Rosana però afirmen que si no es relacionen amb ella és per por a què la resta del grup els rebutge també al veure junts. Esta situació no és nova sinó que ja porta diversos mesos produint-se".

Debat en xicotet grup:**Alternatives de solució:**

Selecció de la solució més adequada:

Raons de la vostra elecció:

--

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 10:

“MISSION IMPOSSIBLE”

NIVELL:
2n ESO

Objectius:

- Aplicar la regulació emocional a la presa de decisions i a la resolució de conflictes.
- Analitzar el comportament del grup davant de la resolució d'un conflicte.
- Facilitar a l'alumnat estratègies de resolució de conflictes de forma no violenta.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar:

Autocontrol emocional, resolució de conflictes, treball en equip i col·laboració.

Descripció:

- Es dividirà el grup en 3 equips. El/la tutor/a explicarà a l'alumnat que ens situarem l'any 3022 i que, en esta època, els humans ens hem expandit a nombroses colònies estel·lars, però, lluny de ser suficients, cada vegada rivalitzem més entre els distints pobles pel domini dels recursos de les colònies i el control social, la qual cosa ens està portant a un procés d'autodestrucció de difícil retorn. Un comitè interestel·lar ha triat a tres grups d'èlit, cada un representant a un poble, per a dissenyar un projecte de futur amb l'objectiu de promoure la convivència entre els distints pobles.
- Es repartiran les fitxes de l'alumnat perquè cada grup pugui preparar el seu paper. Cada alumne/a tindrà accés només a la fitxa corresponent al seu equip (*caldrà retallar l'annex per separar els tres pobles*).

Hi haurà tres etapes:

- a) En la primera els equips dissenyaran per separat el seu projecte de societat.
- b) En la segona es reuniran tots per a exposar els seus plans i arribar a un consens o projecte únic.
- c) Finalment, en la tercera etapa, i ja al marge dels rols representats, es comentarà i analitzarà en grup allò que s'ha ocorregut en l'activitat per a connectar-ho amb ella: com ha anat, com s'han sentit defenent les seues idees, quins conflictes han sorgit, com s'han abordat, si ocorre el mateix en la vida real, si utilitzen les mateixes estratègies, etc.

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Gran grup, grups xicotets i gran grup

Metodologia:

S'utilitzarà una *metodologia activa-participativa* per a crear cohesió en els grups i fomentar la cooperació. Posada en comú i discussió en el gran grup.

Materials necessaris:

Tres tipus de fitxa de l'alumnat: unes amb la descripció del poble Alfa, altres amb la del poble Beta i, altres més, amb la del Delta.

Observacions per a la seua aplicació:

- L'activitat se centra en l'etapa en què els tres equips han d'arribar a un projecte únic. Convé, perquè, a l'explicar-los que cada equip ha de dissenyar el seu projecte, no explicar que més tard hauran de discutir-ho amb els altres i arribar a un consens, aconseguint així incrementar la distància entre projectes i la consecució del conflicte.
- Durant la posada en comú i la discussió de tot el grup classe, serà convenient que el/la professor/a se fixe en com defenen cada equip el seu projecte: si l'alumnat es mostra disposat a la col·laboració i a crear un nou projecte satisfactori per a tots (guanyar tots) o se centra més que "guanye" un dels tres (guanyar-perdre). En la posada en comú sobre l'activitat es debatran estos temes.
- El professor/a haurà de reconduir les reflexions cap a la regulació emocional en la confrontació d'idees.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

És necessari donar a l'alumnat estratègies per a saber defensar les pròpies idees respectant les dels altres i, si és possible, arribant a un consens satisfactori per a tots. La regulació emocional i la resolució de conflictes ens facilitaran a aconseguir-ho.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

Segon trimestre.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Mitjana. El professorat ha d'estar familiaritzat en el tema d'educar en i per a la resolució no violenta dels conflictes.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "*Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO*". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. pp. 271-274. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF. <http://cefirelda.infoville.net>

Güell Barceló y Muñoz Redon (2003).

Annex. FITXA DE L'ALUMNAT

Poble Alfa

Tu i el teu grup pertanyeu al poble Alfa.

El teu poble creu en el respecte, el consens i la col·laboració i se sent orgullós de la seua saviesa i espiritualitat.

En les ocasions en què el teu poble ha estat en el poder, ha patit l'abús d'altres pobles més ambiciosos i d'ètica qüestionable.

Annex. FITXA DE L'ALUMNAT

Poble Beta

Tu i el teu grup pertanyeu al poble Beta.

El teu poble creu que l'eficàcia i l'eficiència són les claus de l'èxit i se sent orgullós de la seua capacitat resolutiva i d'acció.

En les ocasions en què el teu poble ha estat en el poder, ha vist frustrats els seus projectes a causa de la necessitat d'arribar al consens amb altres pobles d'escassa visió estratègica, utòpics i poc realistes.

Annex. FITXA DE L'ALUMNAT

Poble Delta

Tu i el teu grup pertanyeu al poble Delta.

El teu poble creu que la clau de l'èxit està en la creativitat i la contínua exploració de noves possibilitats i se sent orgullós de la seua intel·ligència i capacitats creatives.

En les ocasions en què el teu poble ha estat en el poder, a penes ha pogut portar a terme els seus projectes, perquè altres pobles no valoraven les seues noves idees i les menyspreaven.

Debat en gran grup:

- Què penseu que sent Rosana davant d'eixa situació?

- Quant de temps creieu que es pot aguantar una situació així?

- Què podria fer per a sentir-se més integrada en el seu grup?

- Què podria fer el grup per a ajudar Rosana?

- Són les diferents alternatives de solució proposades igualment vàlides?

- Creieu que es pot trobar una solució individual, d'una única persona, o que requereix el compromís de tot el grup?

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 11:

“COM PREFEREIXES RESPONDRE?”

NIVELL:

1r ESO

Objectius:

- Millorar la capacitat de comunicació.
- Comprendre les característiques d'una resposta comunicativa de tipus assertiu o agressiu.

Competències emocionals que contribueix a desenvolupar:

Resolució de conflictes i autocontrol emocional.

Descripció:

Explicar amb alguns exemples la diferència entre un comportament agressiu i un altre assertiu (pot dramatitzar-se per alguns alumnes). Es posa als alumnes un exemple:

"Els teus veïns tenen un gran gos en una caseta junt amb el teu jardí. A ells els agrada deixar córrer el gos durant una hora tots els dies. Últimament ha arribat fins al teu jardí i destrossat diverses plantes. Crides als teus veïns per a comptar-los la situació".

Se'ls expliquen possibles tipus de resposta:

- *Agressiva*: El teu estúpid gos ha arruïnat el meu jardí!. Sabia des del principi que eres un irresponsable com per a mantindre'l baix control. Si torna a vindre a la meua propietat cridaré a la gossera.
- *Assertiva*: He notat que de vegades deixes córrer al gos lliurement. Recentment ha estat excavant en el meu jardí i ha matat diverses plantes. Podríem arribar a un acord perquè el gos no poguera córrer pel meu jardí?

S'explica a l'alumnat la diferència entre comportament agressiu i assertiu:

- *Comportament agressiu*: Una persona manté els seus drets vulnerant els drets dels altres. És un atac, més que contra el comportament de l'altre, contra la seua pròpia persona. Sol ser una reacció exagerada o un arravatament.
- *Comportament assertiu*: Una persona manté els seus drets legítims sense vulnerar els drets dels altres. És una expressió apropiada, directa i honesta dels sentiments. Manifesta respecte cap a l'altra persona.

Posteriorment, s'entrega el full d'activitat per a omplir. Després es realitza una posada en comú del full d'activitat.

Finalment, es realitza una avaluació amb els alumnes sobre el tema:

- *En quins moments solem utilitzar respostes agressives? Amb quines persones?*
- *Les teues reaccions normals són d'agressivitat o d'assertivitat?*

- Quina de les dues respostes t'ha resultat més fàcil d'omplir en el full d'activitat?

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Explicació en gran grup, treball individual, grup mitjà, gran grup.

Metodologia:

Explicació de l'activitat, realització del full, debat, reflexió grupal.

Materials necessaris:

Full d'activitat per a cada participant.

Observacions per a la seua aplicació:

És important que els alumnes captin la diferència entre ambdós tipus de respostes i les possibles conseqüències que poden sorgir a partir d'estes.

Justificació de la seua inclusió en el programa:

Es tracta de promoure un coneixement de distints factors que influïxen en la comunicació, així com la influència que pot exercir la nostra forma de transmetre les coses per a desencadenar una reacció d'un o altre tipus en els altres.

Fase o moment idoni per a la seua aplicació:

A finals del primer trimestre, o en el segon, quan els alumnes ja es coneguen.

Dificultat d'aplicació per al professorat:

Mitjana, depén de la capacitat del professor per a organitzar els distints grups.

Altres observacions:

Este exercici requerix que el grup ja es conega, a fi d'aconseguir una adequada participació de l'alumnat així com la destresa del professor per a dinamitzar les activitats.

Bibliografia:

Activitat didàctica del "Programa de Educación Emocional y Prevención de la Violencia. 1r ciclo ESO". Autors: Caruana, A. (coord.) i altres. Edita la Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura,

Educació i Esport. pp. 275-278. València, 2007. En Biblioteca Virtual del Cefire-Elda, versió PDF.
<http://cefirelda.infoville.net>

ANNEX

Completa respostes assertives i agressives en les situacions següents:

1. *Vius prop d'una Universitat local. Un grup d'estudiants va per ta casa de camí a l'escola tots els dies. Han començat a recurtar el camí pel cantó del teu jardí, i s'ha format un camí en què comença a morir tota l'herba. Veus els estudiants en el seu camí a casa un dia i vas a enfrontar-te amb ells.*

Resposta Assertiva

Resposta Agressiva

2. *Has estat esperant en la cua de la botiga durant un bon estona. Una persona arriba i sense respectar la cua es posa davant de tu. I li dius:*

Resposta Assertiva

Resposta Agressiva

3. *Li has deixat un programa d'ordinador a un amic. Passa el temps i no te'l torna. Davant de la teua insistència t'entrega una còpia del programa en lloc del programa original que li vas deixar. Afirma que el teu l'ha perdut. Tu li dius:*

Resposta Assertiva

Resposta Agressiva

4. *Portes el teu radiocasset a reparar. Necessites l'aparell i l'home diu que tardarà almenys un dia. Després d'esperar una setmana, l'home no ha començat a reparar-ho. Tu li dius:*

Resposta Assertiva

Resposta Agressiva

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL

ACTIVITAT 12:

“PROBLEMES, EM SUPEREN O PUC AMB ELLS?”

NIVELL:

1r ESO

Objectius:

- Desenvolupar en l'alumnat la capacitat per a afrontar i resoldre per si mateixos els problemes, valorant diferents alternatives.
- Ajudar els alumnes a què valoren el problema, no com un obstacle insuperable, sinó com un repte que poden véncer.

Competències emocionals que contribuïx a desenvolupar:

Aprendre a destapar, encarar i resoldre situacions problemàtiques que puguen tindre conseqüències desfavorables per a la convivència per mitjà de respostes socialment adequades.

Descripció:

- El tutor/a dedica uns minuts a explicar en **gran grup** els objectius de l'activitat i a continuació repartix a cada un dels alumnes i alumnes un foli (**annex I**) en el que hi ha redactat un cas pràctic amb unes preguntes orientatives. Planteja a l'alumnat un problema simulat, que es pot donar en realitat, davant del qual ha d'aportar la seua experiència personal i realitzar una primera presa de decisions per a resoldre el problema.
- A continuació se li passa a cada alumne i alumna un qüestionari (**annex II**), perquè responga, amb la major sinceritat, a una sèrie de preguntes sobre com l'alumne/a afronta els problemes. Els alumnes, per parelles, aprofitant la informació que puguen traure al qüestionari anterior, tractaran de contrastar les seues respostes, buscant similituds i diferències. Després, contestaran unes preguntes orientatives sobre la resolució de problemes (**annex III**).
- S'establix un xicotet debat en gran grup, on tot el grup tractarà, dirigits pel tutor/a, de buscar de quina manera els alumnes i alumnes solen afrontar els problemes, usant per a això les conclusions tretes tant del qüestionari de **l'annex I** com del contrast de parers, realitzat en l'activitat per parelles.
- Finalment, el tutor/a, en continu diàleg amb els alumnes, els donarà unes pautes d'actuació (**annex IV**) que serviran d'ajuda per a millorar la seua actitud davant dels problemes, la forma d'abordar-los i solucionar-los. Una vegada llegides les pautes de l'annex IV, s'invitarà als alumnes i alumnes a què apliquen les premisses, reflectides en ell, als problemes que habitualment els succeïxen tant a ells com als que els rodegen, i tracten de reflexionar sobre com els ha anat a l'intentar-ho. Observaran que tot ha anat millor.

Duració:

Una sessió de tutoria.

Estructuració grupal:

Gran grup, treball individual, xicotet grup i gran grup.

Activitats “Lluís Vives”

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“TRANQUIL NO PASSA RES”.

NIVELL:

3R.cicle de
primària

Objectius:

- Aprendre a avaluar la intensitat dels sentiments.
- Manifestar i controlar progressivament els sentiments i les emocions.

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Empatia.

Materials:

Necessitem folis i bolígrafs.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Proposem als alumnes que s'imaginin una situació com la que presentem a continuació.
- “t'has anat d' excursió un cap de setmana amb tota la teua classe. Tornes molt cansat a casa però content perquè ho has passat molt bé. Quan entres en la teua habitació descobreixes que el treball de “mates” que tenies damunt de la taula, per a lliurar el dilluns, està ple de gargots de tots els colors. Saps qui ha sigut, el tue simpàtic germà xicotet.”
- Demanem als alumnes que descriuen en un foli què sentirien en aqueix moment, què farien i què conseqüències tindria la seua actuació.
- Després els alumnes comentaran el que han escrit i entre tots analitzaran quines son les millors maneres de reaccionar. Parlarem de situacions en les quals ens hem enfadat molt i què vam fer.

Metodologia:

Dinàmica de grups, role-playing.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“ELS MIMS”

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Aprendre a identificar els sentiments d'altres persones a través de les expressions facials i corporals.
- Expressar diferents sentiments i conèixer que situacions poden provocar-los.
- Disfrutar amb la dramatització e interès per expressar-se amb el seu propi cos.

Competències emocionales que contribueixen a desenvolupar:

Empatia.

Materials:

Els propis alumnes, representació

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Posem en comú la importància que té identificar els sentiments de les persones que ens envolten i saber expressar les pròpies.
- Per a practicar aquesta habilitat el professor triarà un xiquet perquè represente mitjançant mímica un sentiment (tristesa, alegria, nerviosisme...). Els altres companys hauran d'endevinar de quin sentiment es tracta.
- Una vegada identificat el sentiment, preguntem als alumnes en quines situacions s'han sentit així.
- Seria convenient que participaren tots els alumnes en la representació de sentiments, encara que aquests es repetisquen, perquè compreguen que hi ha diferents formes d'expressar-los.

Metodologia:

Dinàmica de grups, role-playing

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“QUÈ PENSES TU?”

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Expressar el nostre punt de vista sobre les coses i acceptar el dels altres, aunque no estiguem d' acord amb ell.
- Aprendre a comunicar les nostres idees i sentiments.

Competències emocionals que contribueix a desenvolupar:

Asertivitat.

Materials:

Els propis alumnes.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Anem a llançar diverses preguntes als alumnes. Primer parlaran els que donen resposta afirmativa a eixes preguntes, després els que donen resposta negativa.
- Demanem a algun alumne dels quals han contestat afirmativament que opine sobre el que ha dit algun dels quals pensen diferent a ell. Mateixa operació amb els quals han contestat negativament.
- Observem que totes les respostes són vàlides i que cadascun pot tenir la seua opinió, que tots poden portar la raó.
- Les preguntes podrien ser aquestes:
 - per a tenir molts amics cal anar a la moda?
 - per a aprovar una assignatura cal estudiar tots els dies?
 - podem escollir el que volem ser?
 - és correcte fer coses només per a agradar als altres?

Metodologia:

Dinàmica de grups, role-playing, autoregulació

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“EL BINGO DELS SENTIMENTS”.

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Representar mitjançant mímica sentiments i emocions.
- Reconèixer situacions en les quals s'experimenten diferents sentiments.
- Afavorir un clima de confiança entre els alumnes.

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Empatia.

Materials:

Hem de preparar cartons per a jugar al bingo on les caselles seran els noms de diferents sentiments i emocions

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Donem a cadascun un cartó per a jugar al bingo.
- Quan traem una paraula del bombo els alumnes han de representar el sentiment o emoció que haja eixit i després comprovar si la tenen en el seu cartó per a ratllar-la.
- Si un alumne canta línia, podrà demanar a qualsevol dels seus companys que descriga una situació en la qual s'haja sentit o emocionat com alguna de les paraules que hagen eixit.
- Quan algú cante bingo haurà de narrar una història en la qual apareguen les quatre paraules de les cantonades del seu cartó. Si té dificultats la resta dels companys li ajudaran.
- Després discutirem si la història que ha explicat podria succeir en la realitat

Metodologia:

Dinàmica de grups, autoregulació.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“TENIM UN PROBLEMA”.

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Ensenyar als alumnes com solucionar problemes considerant totes les alternatives i triar la més adequada.
- Tenir en compte el punt de vista dels altres a l' hora d'enfrontar-se a un problema.
- Saber formar-se una opinió i poder rectificar si entenem que el que proposen els altres és més raonable que el que pensem nosaltres.

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Resolució de conflictes a l'aula i interpersonals.

Materials:

Els propis alumnes.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Presentem un problema que puga resultar interessant als alumnes. Pot ser alguna situació que s'estiga donant-se en les classes, com per exemple, grups enfrontats, alumnes aïllats...
- Formem grups de 4 o 5 alumnes i els demanem que cerquen entre tots possibles solucions al problema.
- Hauran d'arribar a un acord sobre qual és la solució més adequada.
- Un portaveu de cada grup exposa als altres grups la solució a la qual han arribat; a més explicaran el per què de la seua elecció.
- El professor anirà anotant en la pissarra les conclusions de cada grup.
- Decidim entre tots com és la solució més encertada.

Metodologia:

Dinàmica de grups, assemblea , aprenentatge cooperatiu.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“QUÈ FARIES TU?”

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Comprendre les normes de conducta.

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Resolució de conflictes a l'aula i interpersonals.

Materials:

Els propis alumnes.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Anem a presentar als alumnes diverses situacions i a preguntar a algun d'ells, què farien en aquesta situació. Quan un d'ells haja respost a la pregunta i haja explicat la seua resposta, preguntem a la resta de la classe si hi ha algun que faria una altra cosa diferent i després pensem entre tots quin és la conducta més correcta.
- Les situacions presentades poden ser algunes de les següents:
 - Estas en la cua del cinema i algú es cola davant de tu.
 - Suspens una assignatura i creus que el resultat no és just.
 - Uns companys de classe l'han pres amb un altre alumne i es fiquen sempre amb ell.
 - Et trobes alguna cosa que no és teu.
- Tant si presentem aquestes situacions com unes altres, també estaria bé que els alumnes pensen en per què l'altra persona (els que critiquen, els que es colen, els que ignoren algun company, els que suspenen...) actuen així.

Metodologia:

Dinàmica de grups, assemblea , aprenentatge cooperatiu, mediació.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

QUÈ PASSARIA SI...?

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Donar solucions adequades als problemes interpersonals que se'ls presenten.
- Saber preveure conseqüències de las preguntes que es formulen amb les fitxes “ què passaria si?

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Problemes interpersonals.

Materials:

- Llista de solucions
- Llista de problemes.
- Pissarra
- Fitxes per al joc.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Es presenta un problema interpersonal qualsevol.
- Es comença dient les 4 preguntes:
 - Què he de fer?
 - De quantes maneres puc fer-ho?
 - Com és la millor?
 - Què tal ho he fet?
- A continuació el grup proposarà solucions
- Decidim entre tots com és la solució més encertada

Metodologia:

Dinàmica de grups, assemblea , aprenentatge cooperatiu, mediació.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“TOTS IGUALS TOTS DIFERENTS”.

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Donar solucions adequades als problemes interpersonals que se'ls presenten.
- Saber preveure conseqüències de les actuacions amb els altres.
- Millorar la convivència.

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Problemes interpersonals.

Materials:

- Fitxes elaborades del llibre educació per a la convivència.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Identificació del problema en arribar al col.legi un alumne estranger
- Identificar les causes del conflicte.
- Preveure les conseqüències si el problema persisteix.
- A continuació el grup proposarà solucions.
- Decidim entre tots com és la solució més encertada.

Metodologia:

Assemblea , aprenentatge cooperatiu, mediació.

COMPETÈNCIA INTERPERSONAL.

ACTIVITAT:

“SEMPRE HI HA UNA FORMA CORRECTA DE DIR LES COSES”.

NIVELL:

3er.cicle de
primària

Objectius:

- Saber demanar les coses
- Saber dir no
- Negociar i ser flexibles.respectar els drets del altres
- Expressar els sentiments de manera clara.

Competències emocionals que contribueixen a desenvolupar:

Assertivitat.

Materials:

Necessitem folis i bolígrafs

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- un company de classe et diu constantment que li passes els exercicis fets per poder copiar-se'ls. Vols acabar amb aquesta situació. Pots crear la situació preguntant-li con porta els deures o esperar que t'els torne a demanar .Les alternatives poden ser:
- conducta passiva:estic prou ocupat. però si no pots puc ajudar-te
- conducta agressiva: oblidat. jo no soc el teu esclau , el que el fa tots els deures
- conducta assertiva: es freqüent que em demanes que t'ajude pot ser perquè no ho entens o no tens temps, però jo estic cansat de fer-ho per a mi i per a tu i a mes a mes tens que intentar-ho tu mateix per aprendre.

Metodologia:

Dinàmica de grups, role-playing.

Annex 3

INFORME DE ACCESO A SECUNDARIA

CENTRO:

DATOS PERSONALES	
Apellidos y nombre:	
Domicilio:	
Teléfono:	Fecha de nacimiento:
Centro de procedencia:	

DATOS ESCOLARES

DIAGNÓSTICO GENERAL:

- Sin dificultades
- Con necesidades específicas de apoyo educativo:
- Necesidades Educativas Especiales
 - Incorporación tardía al sistema educativo
 - Condiciones personales o de historial escolar
- Dictamen Altas capacidades intelectuales
- Conocimiento del Castellano: SI NO
- Otras:

INFORMACIÓN DEL RENDIMIENTO ESCOLAR									
ÁREAS	CALIFICACIÓN						MEDIDAS		
	Ciclo 1º *	Ciclo 2º *	Ciclo 3º			PT horas	Refuerzo horas	ACI	ACIS
	* Para el Ciclo 1º y 2º indicar sólo las áreas no aprobadas		5º	6º					
			1ª Ev	2ª Ev	3ª Ev				
Lengua Castellana									
Lengua Extranjera									
Matemáticas									
Conocimiento del Medio									
Educación Artística									
Educación Física									
Música									

Materiales utilizados en el aula de PT (ACIS): _____

INSERCIÓN SOCIAL Y RELACIONES		
Actitud hacia el aprendizaje: ☐ Muy favorable ☐ Normal ☐ Desfavorable	Relaciones con sus compañeros: ☐ Buenas ☐ Ciertas dificultades ☐ Serias dificultades	Datos familiares: ☐ Colaboración ☐ Implicación Observaciones:
Asistencia a clase: ☐ No falta ☐ Falta a veces ☐ Falta bastante ☐ Historial de absentismo	Relaciones con el profesorado: ☐ Buenas ☐ Ciertas dificultades ☐ Serias dificultades	Técnicas de Trabajo Intelectual: ☐ Recogida de información ☐ Organización de la información ☐ Memorización Recuperación de la información
Hábitos de estudio: ☐ Estudia mucho ☐ Estudia normal ☐ Estudia poco ☐ No estudia	Comportamiento en clase: ☐ Bueno ☐ Dificulta el desarrollo de clase ☐ Impide el desarrollo de las clases	

VALORACIÓN EN INSTRUMENTALES

LECTOESCRITURA	Alto	Medio	Bajo	CÁLCULO Y RAZONAMIENTO	Alto	Medio	Bajo
Lee con la entonación y fluidez adecuada comprendiendo lo leído (tema, personajes, acciones, ideas principales...).				Lee y escribe números de hasta siete cifras conociendo su valor de posición.			
Comprende el sentido de los textos orales (explicaciones, instrucciones...), y es capaz de expresarse oralmente con corrección.				Realiza operaciones con números naturales (suma, resta, multiplicación y división)			
Aplica correctamente las reglas ortográficas, puntuación y acentuación de la lengua.				Realiza cálculos combinados respetando la jerarquía de operaciones.			
Utiliza correctamente el diccionario ampliando su vocabulario.				Reconoce, compara y representa números enteros.			
Reconocen las diferentes clases de palabras en el oración y su análisis morfológico básico.				Lee, escribe y compara fracciones.			
Reconoce y conjuga verbos regulares, irregulares y defectivos.				Realiza operaciones con fracciones (suma, resta...)			
Construye vocabulario a partir del uso de prefijos, sufijos, aumentativos, diminutivos, gentilicios...				Lee, escribe y compara números decimales.			
Escribe correctamente diversas clases de textos: descripciones, redacciones, diálogos, esquemas, cartas, noticias...				Realiza operaciones con números decimales (suma, resta, multiplicación y división)			
Diferencia elementos en las oraciones (sujeto, predicado...)				Conoce las unidades de longitud, capacidad, masa y superficie; aplica sus equivalencia y opera con ellas.			
Reconoce distintos tipos de textos: descriptivos, persuasivos...				Clasifica triángulos y cuadriláteros.			
Realiza sus tareas diariamente.				Calcula áreas y perímetros de las figuras planas.			
Presenta los trabajos con claridad, orden y limpieza.				Resuelve problemas de dos o más operaciones.			
				Interpreta y realiza tablas y gráficos.			

¿Ha repetido? NO SI

Curso:

¿Presenta una actitud positiva hacia la materia de inglés?

SI NO

¿Participa en clase de inglés y tiene una base sólida de conocimientos?

SI NO

Comentarios: _____

Resultados obtenidos en las Pruebas Diagnósticas de 4º de Educación Primaria: -----

NECESIDADES QUE PRECISA PARA EL PRÓXIMO CURSO					
Teniendo en cuenta lo anteriormente dicho y la trayectoria del alumno/a en Educación Primaria, el tutor estima conveniente:					
APOYO:		REFUERZO:		NIVEL EN LENGUA INGLESA:	
SI	NO	SI	NO	ALTO	
• PT ☐	☐	☐	☐	☐	MEDIO
• AL ☐	☐	☐	☐	☐	BAJO

C.P. de Junio de ...

El tutor/a,

Annex 4.
CEIP “LLUIS VIVES”

TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A EDUCACIÓ SECUNDÀRIA.

ACTIVITATS	TEMP	LLOC	RESPONSABLE	COM?	RECURSOS
Activitat informativa per als alumnes 6é Primària	3r trimestre	Aula informàtica	Orientadora	Reunió de grup-classe per donar-los informació..	<ul style="list-style-type: none"> • Power –Point • Informació escrita
Transmissió d'informació de l'alumnat de 6é, amb NEE.	3r trimestre	Centre Primària	Orientadors-es/P.T	Reunió amb orientadors,tutores	Document informatiu individual (Informe d'accés a secundària)
Informació escrita per als pares-mares de l'alumne	3r trimestre		Orientadora	Donar informació escrita	Fullet informatiu
Visita a l'institut	3r trimestre	I.E.S	Equips directius/Orientador-a, Tutors-es,alumnat.	Visita guiada per les dependències del I.E.S	Centre I.E.S
Coordinació entre el professorat de 6é i el de 1r.E.S.O	1r trimestre	Centre Primària/I.E.S	Tutors-es de 6é primària i 1r E.S.O	Transmissió d'informació educativa	Document informatiu de grup,

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA.**1. Introducció:**

Al finalitzar L'educació Primària, com a continuació de l'ensenyança obligatòria, l'alumnat cursa estudis d'Educació Secundària Obligatòria, (ESO).

Té com a finalitat transmetre als alumnes els elements bàsics de la cultura, especialment en els seus aspectes científic, tecnològic i humanístic; refermar en ells hàbits d'estudi i treball que afavorisquen l'aprenentatge autònom i el desenvolupament de les seues capacitats; formar-los perquè assumisquen els seus deures i puguem exercir els seus drets i preparar-los per a la seua incorporació a estudis posteriors i per a la seua inserció laboral.

Esta etapa està estructurada en quatre anys acadèmics, que es cursen ordinàriament entre els 12 i els 16 anys d'edat.

2. Pla d'estudis de primer i segon:**PRIMER.**

ÀREES OBLIGATÒRIES	HORES SETMANALS
valencià	3
castellà	3
Llengua estrangera	3
matemàtiques	3
Ciències socials, geografia i història	3
Educación física	2
Ciències de la naturalesa	3
Educación plàstica i visual	3
tecnologia	2
tutoria	1
MATÈRIES OPTATIVES	
una	2
MATÈRIES OPCIONALS	
Religió/ activitats alternatives	1

SITUACIÓ ACADÈMICA FINAL DE L'ALUMNE 1r.ESO	OPCIÓNS DE PROMOCIÓ
Totes les assignatures superades.	Promociona a 2n ESO
Una o dos assignatures no superades	Podrà promocionar a 2n ESO amb un programa de reforç, per a les assignatures suspeses.
Tres assignatures no superades	L'equip docent estudiarà la promoció o no.
Tres o més assignatures no superades	Repetició de curs amb un pla específic personalitzat.
Havent repetit 1r. ESO	Promociona automàtica a 2n ESO, amb un programa de reforç per a les assignatures no superades.

SEGON.

ÀREES OBLIGATÒRIES	HORES SETMANALS
Valencià	3
Castellà	3
Llengua estrangera	3
Matemàtiques	4
Ciències socials, geografia i història	3
Educació física	2
Ciències de la naturalesa	3
Música	3
Tecnologia	2
Tutoria	1
MATÈRIES OPTATIVES	
Una	2
MATÈRIES OPCIONALS	
Religió/ activitats alternatives	1
SITUACIÓ ACADÈMICA FINAL DE L'ALUMNE 2n.ESO	
Totes les assignatures superades.	Promociona a 3r ESO
Una o dos assignatures de 1r o 2n ESO no superades	Podrà promocionar a 3r ESO amb un programa de reforç, per a les assignatures no superades.
Tres assignatures de 1r o 2n ESO no superades	L'equip docent estudiarà la promoció o no.
Tres assignatures de 2n ESO no superades	Repetició de 2n ESO curs amb un pla específic personalitzat.
	Incorporació a un Programa de Diversificació Curricular (PDC) o a un Programa de Qualificació Professional Inicial (PQPI), en les condicions previstes per la llei (haver repetit 1r o 2n d'ESO)
Havent repetit curs.	Promociona a 3r ESO, amb assignatures no superades amb un pla específic personalitzat.
	Incorporació a un PDC o a un PQPI, en les condicions previstes per la llei.

ORIENTACIÓ FAMILIAR CEIP LLUÍS VIVES-BOCAIRENT

EL PAS A SECUNDÀRIA:

Este fullet està destinat a les famílies de fills que acaben l'Educació Primària i que passen a l'educació secundària obligatòria.

-el pas de primària a secundària té una sèrie de peculiaritats (tindran més assignatures, més hores de classe, un nombre més gran de professors,conviuran en un centre amb xics i xiques molt més majors que ells, de 18, 19 o més anys.

-per a molts l'inici de l'etapa suposa un període d'estrés i ansietat. Diferents històries i llegendes sobre l'institut preocupen abans de començar.

-en altres casos els angosta simplement alló nou i desconegut.

-estadísticament està demostrat que l'alumnat que portava amb èxit els estudis en primària, continua fent-ho en educació secundària.

DEU CONSELLS PER A LES FAMÍLIES:

S'exposen una sèrie de consells generals per a afrontar el canvi d'etapa i els primers mesos.

1. Elaborar un horari d'estudi:

- Una vegada que comence el curs, ajude al seu fill o filla a què elabore un horari de dedicació als estudis.
- Cal contemplar moments d'oci i descans , no obstant, esta ha de ser l'activitat principal al llarg de la setmana.
- No sols es tracta de realitzar deures escolars, també haurà de dedicar temps a preparar resums o avançar treball.
- La dedicació diària i tranquil·la als estudis és la millor mesura per a previndre un altre tipus de dificultats. La missió de la família és supervisar esta dedicació i garantir les condicions adequades.

2. Parlar sobre els estudis:

- Mantinga comunicació amb el seu fill/a sobre els estudis i la vida de l'institut.
- Millor que fer un interrogatori, estiga disponible perquè el seu fill/a li compte o plantege preguntes obertes.
- Escolte sense jutjar. Preguntes del tipus "i tu que penses d'això? "Què faràs tu? Poden ajudar.

3. Mantindre contacte amb l'Institut.

- Els pares han d'estar informats de la marxa del seu fill/a i no esperar als resultats de les avaluacions.
- Mantinga una entrevista al llarg de cada trimestre amb el tutor i acudeixi sempre que li criden. Adopte les mesures que li aconsellen si fóra necessari.
- No es mostri a la defensiva ni encobrisca al seu fill quan li criden des de l'Institut. La col·laboració entre la família i el centre és indispensable en estes edats: si trenca relacions amb els seus educadors, haurà perdut un important aliat en l'educació del seu fill/a.

4. Desconfiar de missatges poc creïbles.

- A vegades els fills/es donen als pares missatges com “ no tinc res a estudiar”, “ no hi ha exàmens” o “tots els companys fan el mateix”
- No es deixi enganyar i contrastar la informació.

5. Controlar el temps de dedicació a internet.

- A estes edats pot augmentar significativament el temps de dedicació a internet, des del principi marque uns horaris, unes normes sobre el seu ús i supervise el seu ús.

6. Establir contractes.

- En alguns casos, és convenient que la família negocie amb el seu fill/a i establisca una sèrie de contractes.
- En estos casos els fills podran disfrutar de privilegis si complixen l'horari d'estudi i obtenen resultats adequats.

7. Estar informat del seu cercle d'amics.

- A estes edats el cercle d'amics té influència sobre l'adolescent.

8. Acord entre la parella.

- Que la parella es mantinga unida, parli sobre el tema i adopte les mesures necessàries de mutu acord és la clau per a afrontar l'educació en esta etapa.

9. Elogiar i animar al seu fill/a.

- El suport de les famílies, les paraules d'ànim i reforç seran fonamentals.

10. Estar atent als canvis.

- Canvis bruscos com mal geni, excessiu nerviosisme, canvis en els seus costums, poden ser un senyal d'alerta.

- En estos casos no deixe passar molt de temps. Aborde el tema primer amb el seu fill/a. Si no fóra efectiu informe's a través dels professors del centre.
- Si hi haguera problemes demane ajuda a altres especialistes, com orientador/ra del centre.

COM AJUDAR AL MEU FILL-A EN LA NOVA ETAPA EDUCATIVA?

És impossible garantir que un adolescent concret arribarà a ser un adult madur, responsable i capaç, però la influència dels pares és molt major del que es creu. Malgrat episodis frustrants i al límit de la paciència, cal estar ahí, doncs ningú ho va a fer per vostè.

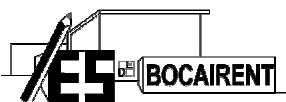
- Aprenga tot el que pugua sobre els adolescents, el seu món és fascinant.
- Quanta més informació tinga sobre l'adolescència, millor podrà anticipar-se als canvis i les decisions que prenga seran molt més eficaces.
- Siga coneixedor-a de la vida del seu fill dins i fora de l'escola. Una bona relació amb els pares és la millor protecció per a créixer i explorar el món. Siga imaginatiu per a seguir connectat al seu fill.
- L'afecte incondicional i unes normes clares, raonables i raonades són els fonaments perquè el seu fill es desenvolupe i se senta segur.
- Parle amb el seu fill dels temes importants en la vida i no evite els temes delicats o difícils.
- Marque-li metes altes però realistes. Diga-li que espera d'ell el seu millor esforç.
- Valore l'educació i els mestres, mantinga el contacte amb els professors, i supervise la seua evolució acadèmica.
- Ajude-li a descobrir els seus punts forts i elogie-ho pel que fa bé.
- Conega als amics del seu fill i als seus pares. Parle amb ell sobre els amics, l'amistat i les coses que poden passar quan estiga amb els seus amics.
- No deixe al seu fill sol enfront dels mitjans de comunicació i la publicitat.
- Converse sobre les pel·lícules, els video-jocs, les revistes que llig i la música que escolta.
- Els valors que vostè desitja per al seu fill han de viure'ls en la família per a després posar-los en pràctica.

- Estiga alerta davant els problemes greus que poden sorgir durant l'adolescència.
- Si no pot afrontar-los cerque ajuda professional com més prompte millor.

- No es desanime davant les dificultats, la majoria d'adolescents les superen amb èxit si els pares estan disponibles per a ajudar-los i no es rendeixen.

ESCOLTE AL SEU ADOLESCENT. EN AQUEIX PERÍODE CONQUISTARAN MADURESA.

NO DEIXE PASSAR L'OPORTUNITAT DE GAUDIR D'UNA ETAPA ESSENCIAL EN EL CREIXEMENT DEL SEU FILL O FILLA.

I.E.S. de Bocairent
46020285

c/ d'Alcoi , núm. 5
Bocairent València
Tel. i Fax 962 350 255
46020285@edu.gva.es

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA.

ANNEX 5

CONVOCATÒRIA DE REUNIÓ

CAPS D'ESTUDI I COORDINADORS .

Per la present quedeu convocats a una reunió de coordinació del grup de treball.

Dia; _____
Hora: _____
Lloc: _____

PROFESSORAT CONVOCAT

IES DE BOCAIRENT	CRA BENICADELL	CEIP LLUIS VIVES
C.E: CC: CE:	C.E: CC: CE:	C.E: CC: CE:

Ordre del dia:

- 1.
- 2.

El Cap d'Estudis:

Bocairent , a _____ de _____ de 201_

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA.

ANNEX 5

CONVOCATÒRIA DE REUNIÓ

ORIENTADOR IES I ORIENTADORS CENTRES DE PRIMÀRIA.

Per la present quedeu convocats a una reunió de coordinació del grup de treball.

Dia: _____
Hora: _____
Lloc: _____

PROFESSORAT CONVOCAT

IES DE BOCAIRENT	CRA BENICADELL	CEIP LLUIS VIVES
ORIENTADOR:	ORIENTADOR:	ORIENTADOR:

Ordre del dia:

- 1.
- 2.

CONVOCA:

Bocairent , a _____ de _____ de 201_

I.E.S. de Bocairent
46020285

c/ d'Alcoi , núm. 5
46880 Bocairent València
Tel. i Fax 962 350 255
46020285@edu.gva.es

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA.

ANNEX 5

CONVOCATÒRIA DE REUNIÓ

TUTORS DE 6È DE PRIMÀRIA I DE 1ER DE LA ESO.

Per la present quedeu convocats a una reunió de coordinació del grup de treball.

Dia: _____

Hora: _____

Lloc: _____

PROFESSORAT CONVOCAT

IES DE BOCAIRENT	CRA BENICADELL	CEIP LLUIS VIVES
1A: 1B:	6È:	6È A: 6È B:

Ordre del dia:

- 1.
- 2.

CONVOCA:

Bocairent , a _____ de _____ de 201_

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDARIA.

ANNEX 5

CONVOCATÒRIA DE REUNIÓ

GRUPS DE TREBALL: (LLENGUA, MATEMÀTIQUES, VALENCIÀ, ANGLÉS).

Per la present quedeu convocats a una reunió de coordinació del grup de treball.

Dia: _____

Hora: _____

Lloc: _____

PROFESSORAT CONVOCAT

IES DE BOCAIRENT	CRA BENICADELL	CEIP LLUIS VIVES

Ordre del dia:

- 1.
- 2.

El Cap de Departament de:

Bocairent , a _____ de _____ de 201_

I.E.S. de Bocairent
46020285

c/ d'Alcoi , núm. 5
46880 **Bocairent** València
Tel. i Fax 962 350 255
46020285@edu.gva.es

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA.

ANNEX 5

CONVOCATÒRIA DE REUNIÓ

CAP D'ESTUDIS /DIRECTORS .

Per la present quedeu convocats a una reunió de coordinació del grup de treball.

Dia; _____
Hora: _____
Lloc: _____

PROFESSORAT CONVOCAT

IES DE BOCAIRENT	CRA BENICADELL	CEIP LLUIS VIVES
DIRECTOR:	DIRECTOR:	DIRECTOR:
CAP D'ESTUDI:	CAP D'ESTUDI:	CAP D'ESTUDI:

Ordre del dia:

- 1.
- 2.

CONVOCA:

Bocairent , a _____ de _____ de 201_

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA.

ANNEX 6

ACTA DE REUNIÓ. GRUP DE TREBALL

En data: _____ es reuneixen a _____
Sent les _____ hores.

PROFESSORAT ASSISTENT A LA REUNIÓ

IES DE BOCAIRENT	CRA BENICADELL	CEIP LLUIS VIVES

TEMES TRACTATS

--

ACORDS ALCANÇATS

--

EL COORDINADOR:

BOCAIRENT A ___ DE ___ DE 201___

Annex 7. IES DE BOCAIRENT**Competència Intrapersonal.**

ANALISI DE CONDUCTES: Habilitats, emocions, percepcions, expectatives dels alumnes)	AUTOCONCEPTE I MOTIVACIÓ DELS ALUMNES	COM S'ESFORCEN ELS ALUMNES	HABILITATS A DESENVOLUPAR PER A QUE SAPIGUEN RESOLDRE PROBLEMES	SUPERVISIÓ I AVALUACIÓ DE LES MESURES PRESSES

ANNEX 8: MODEL D'EXAMEN DE 6É (cada examen inclou exercicis de temes anteriors)

Avaluació		Data
6	Les fraccions	
Cognoms:		Nom:

1. Completa la taula.

Representació	Denominador	Numerador	Fracció	Es llig
				Un sisé
		2		
				

2. Assenyalta quins d'aquests parells de fraccions són equivalents.

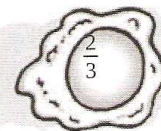
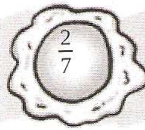
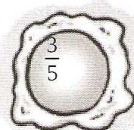
$$\frac{1}{3} \text{ i } \frac{3}{10} \rightarrow$$

$$\frac{5}{7} \text{ i } \frac{15}{21} \rightarrow$$

$$\frac{2}{5} \text{ i } \frac{8}{20} \rightarrow$$

$$\frac{7}{12} \text{ i } \frac{4}{6} \rightarrow$$

3. Calcula dues fraccions equivalents a les donades.

4. Escriu la fracció irreductible corresponent.

$$\frac{6}{9} \rightarrow$$

$$\frac{8}{100} \rightarrow$$

$$\frac{12}{18} \rightarrow$$

$$\frac{15}{45} \rightarrow$$

5. Ordena les fraccions següents de la més gran a la més xicoteta.

$$\frac{7}{15}$$

$$\frac{7}{3}$$

$$\frac{7}{6}$$

$$\frac{7}{5}$$

$$\frac{7}{12}$$

6. Escriu $>$ o $<$ segons com corresponga. Redueix primerament a comú denominador per mitjà del mètode de productes encreuats.

7. Redueix a comú denominador pel mètode del mínim comú múltiple.

$$\frac{4}{5}, \frac{1}{3} \text{ i } \frac{5}{6} \rightarrow$$

$$\frac{3}{4}, \frac{7}{9} \text{ i } \frac{10}{36} \rightarrow$$

8. Completa la taula.

Fracció	$\frac{17}{5}$
Nombre mixt	
Númbre decimal	4,25

9. Llorenç ha ficat a la nevera, per sabors, els 16 iogurts que sa mare ha comprat. N'hi ha 2 de llima, 2 de macedònia, 4 de maduixa i 8 naturals. Escriu la fracció corresponent a cada sabor i representa aquestes fraccions en el gràfic.

10. Hèctor, Jordi i Helena estan fent junts els deures de matemàtiques. Hèctor ja ha fet $\frac{2}{3}$ dels exercicis,

Jordi els $\frac{5}{6}$ i Helena, els $\frac{3}{4}$. A qui li queda més treball per fer?

11. Fes aquestes divisions i assenyala'n els termes. Indica quina és exacta i quina és entera.

$$934 : 76$$

$$8.800 : 352$$

$$17.421 : 562$$

12 Completa els buits amb 10, 100 o 1.000 segons com corresponga.

$$23,45 \times \underline{\hspace{2cm}} = 234,5$$

$$24,381 \times \underline{\hspace{2cm}} = 2.438,1$$

$$438,5 \times \underline{\hspace{2cm}} = 4.385$$

$$328,6 \times \underline{\hspace{2cm}} = 328.600$$

13. Ordena aquests nombres del més gran al més xicotet.

4,703
41,001
4,7
3,4
4,71
3,39

ANNEX 8: MODEL DE PROVA FINAL DE 6É

Avaluació		
1-15	Avaluació final	Data
Cognoms:		Nome:

1. Completa la taula utilitzant la prova de la divisió.

Dividend	Divisor	Quocient	Residu
	25	75	5
4.003	58	69	
	512	13	8

2. Calcula els resultats de les operacions següents i ordena-les de menor a major.

$12,34 \times 3,4$

$92,33 \times 0,7$

$154,567 \times 5,4$

3. Eugènia, Isabel i Juli han comprat uns regals per a un amic. Si el jersei els va costar 24,99 €, un disc de música 13,49 € i una pel·lícula 12,75 €, quant va pagar cada un si tenien un descompte de 2 €?

4. Classifica aquests nombres en primers o compostos i calcula'n tots els divisors.

3 Tipus →

Divisors →

10 Tipus →

Divisors →

17 Tipus →

Divisors →

5. Martina vol col·locar en una safata quadrada més de 75 canapés i menys de 90. Quants canapés hi podrà col·locar utilitzant el màxim nombre de canapés?

Cognoms:

Nome:

6. Pep s'ha begut $\frac{4}{5}$ del seu refresc, Ricard $\frac{1}{2}$ i Raül, $\frac{3}{7}$. Qui ha begut més si tots els gots contenen la mateixa quantitat? Estima'n abans la solució.

7. Escribe aquestes quantitats i calcula'n el resultat.

- Un terç de mil cinc-cents.
- Sis setens de dos-cents quaranta-cinc.
- Cinc tretzens de cent seixanta-nou.

8. Maria està preparant unes sopes fregides per a 6 persones, però la recepta que té és per a 4 persones. La recepta indica que es necessiten 500 grams de pa, 50 grams de cansalada, 60 cl d'aigua i 8 grams d'all. Quant de pa, cansalada, aigua i alls necessitarà Maria?

9. Completa aquestes igualtats.

$$78 \text{ hm}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ km}^2$$

$$45 \text{ mm}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm}^2$$

$$23 \text{ dm}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}^2$$

$$4 \text{ km}^2 = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm}^2$$

$$\text{m}^2 \quad \underline{91 \text{ dam}^2} =$$

$$\text{m}^2 \quad \underline{\hspace{2cm}} \text{ 6 cm}^2 =$$

10. Si Claudi és al garatge que hi ha a la planta -2 i vol anar a casa, que es troba a la planta 1, quantes plantes ha de pujar?

MATEMÀTIQUES 66 EP
MATERIAL FOTOCOPIABLE

Avaluació

1-15

Avaluació final

Data

Cognoms:

Nome:

11. Expressa aquestes mesures en les unitats que s'hi indiquen.

$$45^\circ = \text{-----} ' \quad 78'' = \text{-----} ^\circ \quad 300' = \text{-----} ''$$

$$55^\circ 16' = \text{-----} '' \quad 125' 8'' = \text{-----} ^\circ$$

12. Calcula el perímetre i l'àrea de l'horta de Pilar i Pere que té forma rectangular i els costats mesuren 37 m i 22 m.

13. Quina diferència hi ha entre un sector circular, un segment circular i una corona circular? Dibuixa ho en tres cercles diferents.

14. Si fem girar una moneda de 3 cm de diàmetre, quina figura es genera? Quant mesura el radi de la figura?

15. Quina és la probabilitat que en llançar un dau isca un nombre parell? I que isca un nombre més gran que 7? I més xicotet que 3?

ANNEX 8: MODEL DE PROVA INICIAL DE 1R ESO

PROVA INICIAL DE MATEMÀTIQUES CURS 2011-12
 NOM I COGNOMS _____

IES BOCAIRENT
 Nivell 1er ESO Grup _____ NOTA: _____

Exercici núm 1.- Escriu amb xifres o amb lletres, d'acord al que corresponga, els següents nombres:

a) Set-centes sis unitats quinze centèsimes

b) 3 045,605

c) Seixanta mil vuit-centes unitats vint-i-dos centèsimes

Exercici núm 2.- Realitza les següents operacions:

a) $8956 + 23546 =$

b) $4521,345 - 3413,543 =$

c) $345,36 \cdot 45 =$

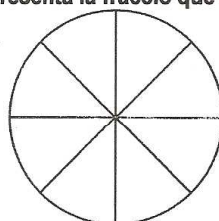
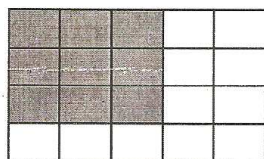
Exercici núm 3.- Realitza les següents divisions y calcula el quocient amb dos xifres decimals:

a) $78954 : 25 =$

b) $60,55 : 14 =$

Exercici núm 4.-

Indica quina fracció està representada y representa la fracció que s'indica:

Exercici núm. 5.- Realitza les següents sumes de fraccions:

a) $\frac{5}{9} + \frac{2}{9} =$

c) $\frac{6}{8} - \frac{2}{8} =$

b) $\frac{1}{2} + \frac{3}{4} =$

d) $\frac{5}{6} - \frac{1}{4} =$

Exercici núm. 6.- Completa:

a) 7,5 hg = g

b) 5 km = dam

c) 25 cl = l

Exercici núm. 7.- Completa:

a) $36 \text{ cm}^2 = \dots\dots\dots \text{ dm}^2$

b) $54 \text{ hm}^2 = \dots\dots\dots \text{ m}^2$

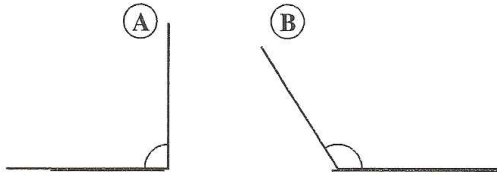
c) $28 \text{ km}^2 = \dots\dots\dots \text{ dam}^2$

Exercici núm. 8.- Respon a les preguntes:

a) ¿Quants minuts passen entre les set i quart i les huit menys deu?

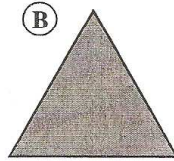
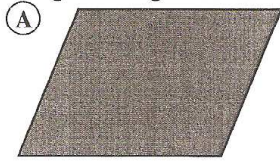
b) ¿Quants segons hi ha en 2 h 5 min?

Exercici núm. 9.- Nombra els següents angles d'acord a la seua obertura i dibuixa un angle agut:

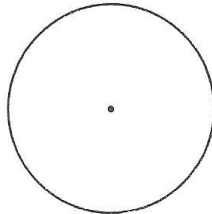

Angle agut

Exercici núm. 10.- Nombra estos polígons atenent als seus costats i als seus angles i dibuixa un triangle rectangle escalen:

Exercici núm. 11.- Dibuixa sobre esta circumferència una corda i una recta tangent, i dibuixa un altra circumferència interior a ella.

Exercici núm. 12.- El quocient de dos números es 356, i un d'ells és 124. ¿Quin és l'altre?

Exercici núm. 13. Per a cercar una finca rectangular de 150 x 375 metres, ¿quants metres de fil d'aram es necessiten? ¿Quant meix la seua superfície?

Exercici núm 14.- Continua la sèrie:

¿Quin ha segut el criteri per ordenar estes paraules?

As Sol Avió Lluna Portal

Bocairent, a ____ de setembre de 2011

ANNEX 8: MODEL DE PROVA FINAL DE 1r ESO LLEGÜES

Tipologia textual

- 1 L'objectiu dels textos instructius és:**
- Contar un fet, una història.
 - Anunciar un fet que pot produir-se en el futur.
 - Donar instruccions o consells per a fer alguna cosa.
- 2 En un diàleg escrit, s'hi usa el guió:**
- Abans de la intervenció de cada interlocutor.
 - Després de la intervenció de cada interlocutor.
 - Només quan parla el protagonista.
- 3 La finalitat dels textos explicatius és:**
- Informar d'un tema determinat.
 - Contar una història.
 - Manifestar una opinió.
- 4 L'entrevista és una modalitat del text...**
- Instructiu.
 - Narratiu.
 - Conversacional.
- 5 L'auca és un text de tradició oral que fa servir:**
- Imatges.
 - Paraules.
 - Imatges i paraules.
- 6 «A l'abril, cada gota val per mil» és:**
- Una auca.
 - Un refrany.
 - Una rondalla.
- 7 La repetició de sons en el final dels versos s'anomena:**
- Estrofa.
 - Rima.
 - Mètrica.
- 8 En un text teatral, les notes explicatives sobre l'escenari, els gestos, etc. s'anomenen:**
- Diàlegs.
 - Escenes.
 - Acotacions.
- 9 L'estil que es fa servir quan es transcriuen literalment les paraules dels personatges d'una narració és:**
- L'estil directe.
 - L'estil indirecte.
 - L'estil narratiu.
- 10 Els autors de les rondalles són:**
- Escriptors coneguts.
 - Anònims.
 - Estrangers.

Gramàtica

- 11 Què són els determinants?**
- Són paraules que substitueixen els noms. Poden ser forts i febles.
 - Són les paraules que, generalment, van davant d'un substantiu i en concreten el significat. Poden ser: artícles, demostratius, possessius, numerals, indefinits.
 - Són les paraules que indiquen l'acció que ha de fer el subjecte. Poden ser transitius i intransitius.
- 12 Quina d'aquestes opcions conté determinants de diferents classes?**
- blau, verd, alt, gran, bonic, ample, pesat, preciós...
 - córrer, estudiar, caminar, obrir, entrar, passejar, beure...
 - aquest, meu, tres, teu, nostre, el, la, alguns, aquella...
- 13 Quin grup de paraules el formen pronoms forts?**
- demà, hui, així, sí, molt, poc...
 - jo, tu, ell/ella, nosaltres, vosaltres, ells/elles.
 - casa, cotxe, carrer, llibre, muntanya, bicicleta...
- 14 Localitza les paraules que van acompanyades de pronoms febles.**
- amaga'l, l'agrada, ensenya'ls, m'encanta, porteu-los.
 - la botiga, aquella platja, el meu pis, alguna sorpresa.
 - canta bé, estudia molt, passeja sempre, beu poc.
- 15 Quina d'aquestes afirmacions és correcta?**
- Les formes verbals indiquen una qualitat del substantiu. Poden ser definides i indefinides.
 - Les formes verbals eviten la repetició dels adjectius. Poden ser especificatius i qualificatius.
 - Les formes verbals indiquen en quin temps o moment ocorre l'acció expressada pel verb. Poden ser: passat, present i futur.
- 16 Quina d'aquestes oracions porta el verb en mode imperatiu?**
- Ells vindran demà.
 - Aneu a casa!
 - Potser demà plourà.
- 17 En quina oració les paraules subratllades són adverbis?**
- Demà vull treballar molt per a fer la faena millor.
 - La casa de Vicent té goteres.
 - Aquella bicicleta roja porta una roda punxada.
- 18 Les preposicions més usuals són:**
- hui, demà, abans després, prompte, tard, sempre, mai...
 - bé maiament, pitjor, millor, arreu, debades, així...
 - a, amb, de, en, per, per a, contra, entre, malgrat, segons...

Lèxic

- 41 Quina d'aquestes sèries de paraules formaria part d'un camp semàntic?**
- Llibre, hort, estació, ordinador, carrer, piscina, estiu.
 - Cadira, lit, tauleta, aparador, sofà, balanci, armari.
 - Estació, rentadora, cuina, casa, poble, llapissera, cotxe.
- 42 Indica quina de les paraules següents és un neologisme:**
- Muntanya.
 - Caseriu.
 - Microones.
- 43 Paraules sinònimes són les que:**
- S'escriuen de manera diferent, però tenen un significat igual o molt semblant.
 - S'escriuen igual, però tenen un significat diferent o molt desigual.
 - S'escriuen de manera diferent, però es pronuncien igual dins de l'oració.
- 44 Quin significat és el més adequat, en sentit figurat, de l'expressió «estirar els músculs»?**
- Allargar els músculs per aconseguir uns braços i cames més llargs.
 - Fer una operació de cirurgia que faça els músculs més llargs.
 - Fer exercici per a potenciar els músculs del cos.
- 45 La paraula *peu* és polisèmica perquè pot tenir diversos significats. Quin significat diferent li podríem atribuir?**
- D'una muntanya, part inferior de la cama.
 - Entrada d'un túnel, porta d'un forn.
 - Òrgan de la visió, arc d'un pont.
- 46 Quina d'aquestes paraules no porta prefix?**
- Insuficient.
 - Organització.
 - Reconstruir.
- 47 Quines d'aquestes paraules són compostes?**
- Aterrar, descobrir.
 - Malnom, aiguardent.
 - Repicar, insinuar.
- 48 A quina organització pertanyen les sigles FGV?**
- Front General Valencià.
 - Foment General de Vacances.
 - Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana.
- 49 Quina d'aquestes expressions és un refrany?**
- Al mal temps, bona cara.
 - Passar la mà per la paret.
 - Tenir bona barra.
- 50 Assenyala l'expressió que consideres una comparació:**
- La meua amiga és un llamp.
 - La meua amiga corre com un llamp.
 - La meua amiga és molt ràpida.

- 19 Les paraules invariables que actuen com a elements d'enllaç i s'utilitzen per a unir paraules, grups de paraules o oracions entre si, s'anomenen:**
- Adjectius.
 - Conjuncions.
 - Verbs.
- 20 Segons l'actitud del parlant, quina d'aquestes oracions és exclamativa?**
- Saps quina hora és?
 - Quin vestit més elegant!
 - Torna'm el bolígraf!
- 21 Tria la resposta correcta:**
- El nucli del subjecte és sempre un substantiu, el nucli del predicat és un verb.
 - El subjecte ha de ser un objecte animat i el predicat un adverbí.
 - El subjecte i el predicat formen paraules compostes amb el mateix significat.
- 22 Quina d'aquestes oracions té el subjecte subratllat?**
- El gos lladra de nit.
 - L'ajuntament del meu poble construirà un poliesportiu.
 - L'alumnat de l'institut ha fet vaga.
- 23 El predicat nominal té com a nucli els verbs:**
- Fer, comprar vendre o fiar.
 - Pensar, estudiar, idear o reflexionar.
 - Ser, estar semblar o parèixer.
- 24 Identifica l'oració que porta predicat verbal:**
- La festa serà divertida.
 - La festa serà el pròxim divendres.
 - La festa serà fantàstica.
- 25 Quina d'aquestes oracions té subratllat un complement circumstancial de lloc?**
- Jo col·leccione papallones.
 - He donat les entrades al meu germà.
 - Nosaltres passejarem per la muntanya.

Ortografia

- 26 Quina és la definició de diftong?**
- Dues vocals juntes que es pronuncien en síl·labes separades.
 - La unió de dues vocals en una sola síl·laba.
 - La unió de les vocals *i, u* en una sola síl·laba.
- 27 Quina és la definició de dígraf?**
- Un grup de dues lletres que representen un sol so.
 - Dues consonants que es pronuncien juntes.
 - Dues consonants que no es poden partir.
- 28 En quina paraula és *ta* la síl·laba tònica?**
- Taronja.
 - Atapeir.
 - Destaca.
- 29 En quin grup hi ha tres paraules planes?**
- Casa, finestra, record.
 - Arbre, maieta, polígon.
 - Voltor, quadre, figuera.
- 30 Les paraules agudes s'accentuen:**
- Totes.
 - Les acabades en vocal, vocal + *s*, *-en*, *-in*.
 - Les que no acaben en consonant.
- 31 Quina d'aquestes paraules no està accentuada correctament?**
- Cànter.
 - Tornavis.
 - Indústria.
- 32 Emprem l'accent diacrític:**
- Per a diferenciar paraules que s'escriuen igual però tenen significat diferent.
 - Segons les regles d'accentuació.
 - Per a diferenciar les paraules agudes de les esdrúixoles.
- 33 L'apòstrof marca en l'escriptura:**
- Les supressions de vocals que fem en algunes paraules quan parlem.
 - Les supressions de consonants que fem en algunes paraules quan parlem.
 - La supressió d'un diftong que fem en algunes paraules quan parlem.
- 34 On hi ha un error d'apostrofació?**
- L'alxeta.
 - L'humitat.
 - L'única.
- 35 Per a representar el so de la *s* sorda empram les grafies:**
- s, ss*.
 - 's, ss, ç*.
 - s, ss, ç, ç'*.
- 36 Quina d'aquestes paraules s'escríu amb *b*?**
- O.....ció.
 - Ò.....tica.
 - Ò.....stacle.
- 37 Quina paraula acaba en *t*?**
- Cluta.....
 - Ver.....
 - Gratitu.....
- 38 I quina acaba en *d*?**
- Salu.....
 - Fre.....
 - Escu.....
- 39 S'escriu amb *v*:**
- L'imperfet d'indicatiu dels verbs de la 3a conjugació.
 - L'imperfet d'indicatiu dels verbs de la 1a conjugació.
 - L'imperfet d'indicatiu de tots els verbs.
- 40 Quina d'aquestes paraules no modifica la consonant final en formar el femení?**
- Ulop.
 - Grec.
 - Malalt.

Unitat

La veu de l'auca

NOM GRUP DATA

1 Llig i escolta aquesta rondalla. En acabant, contesta les preguntes.

Text 1

I queixalets també

Això va passar a la vila de Penàguila, un bell racó enmig d'intricades i encinglerades muntanyes. De vora al poble, hi ha una font abundantíssima que trona pels seus vint i tants canonets de bronze. I el llavador, on fan les dones la bugada. De dia hi ha grans rastres de dones llavant, però a les nits, soledat i misteri; només s'hi sent la remor de l'aigua i l'udol del vent en els oms de la baixada.

—No aneu de nit a llavar a la font! —aconsellen les mares a les filles. Perquè una volta, una nit de desembre que hi havia més d'un pam de neu gelada i relliscosa, Toneta la de les Alcoies no va creure sa mare i va voler anar-hi a rentar una flassada i un llençol.

Eren les deu de la nit; tot era fosc com una gola de llop i, quan va eixir del poble, encara queia una volveta de neu. En arribar al primer om de la baixada, li semblà que sentia gemegar un infant.

—Això és un xiquet que plora per ací! —va dir-se tota estranyada.

—Eeeeh, eeeh! —s'oïa en la fosca.

Amb la llum d'un fanal d'oli, va entreveure, a la soca d'un dels oms, una coseta blanca. Toneta deixà la bugada en terra i agafà l'abandonat.

—Pobret, pobret! Quina mala ànima et deu haver deixat per ací? Si açò encara no té un any, i tot solet damunt la neu!

Ella es compadía de tot cor de l'infant, i pensava endur-se'l a sa casa. En això, seguint cap a la font i com que el petit plorava, li va veure blanquejar dins la boqueta.

—Oh, si ja té les dentetes! —exclamà admirada la fadrina.

—I queixalets també! —retrucà el xiquet amb una veu arra d'home granat, ronca i formidable. I obrint una gran bocassa, li mostrà dos queixals llargs, grandots, mig corcats, corbats com els d'un porc senglar. Així quedà, amb la boca oberta i mirant la Toneta amb uns ulls d'impudícia i de maldat.

—Aiii!

La xica, esborronada i mig morta de por i de fàstic, el deixà caure en terra i se sentí una gran tamborinada. El xiquet havia desaparegut, i en l'aire quedà una forta sentor de socarrim.

ENRIC Valor. *Rondalles valencianes*. Editorial Gorg (adaptació)

- Què és una rondalla?
- Quins personatges hi intervien i quan i on ocorren els fets?
- Escriu un resum de la rondalla.
- Quin és el consell o la moralitat que hi ha en aquesta rondalla?

2 Escriu quatre característiques de l'auca.

-
-
-
-

3 Completa els redolins de la graella amb les paraules que corresponga:

cal, erraràs, manual, posaràs, esborranys, mostrar, estructura, caminal, acabar, companys, final, amargura

a) Per fer una auca com has d'usar un bon	b) Pensa el títol que de segur que no l'.....
c) Inici, nucli i marcaran el	d) Així tindràs l'..... i sense patir
e) Pensa bé en els i agradaran als	f) A la fi, per a l'auca hauràs de

- la seua teminació.
- 4 narrativa, poesia, teatre, gèneres literaris

5 Escriu una oració de cada classe segons l'actitud del parlant:

- a) Interrogativa:
- b) Imperativa:
- c) Exclamativa:
- d) Enunciativa:

6 Ordena alfabèticament aquestes paraules:

brau, ballesta, benedicció, budell, brou, bondados, bandera, banaitat, buit, ball

7 Escriu b o v en les paraules de les diverses sèries.

- a) cavall: ca.....aller, ca.....alló, ca.....alleria, ca.....alleresc, ca.....allerissa.
- b) sap: sa.....er, sa.....ut, sa.....erut, sa.....edor.
- c) suau: sua.....itat, sua.....itzar, sua.....itzant, sua.....íssim, sua.....itzador.
- d) cap: ca.....ut, ca.....ota, ca.....otada, ca.....oteig, ca.....otejar.

8 Forma paraules derivades amb els prefixos tri-, semi-, anti- i re-, i escriu-ne el significat.

Paraula	Paraula derivada	Significat
cerde		
color		
tabac		
utilitzar		

9 Assenyala les situacions en les quals cal parlar d'una manera culta i formal. Raona la resposta.

- En una conferència. En un judici.
- Contant un acudit. En una xarrada amistosa.
- Pronunciant un discurs. En un comunicat oficial.
- Fent un parlament. Contant una rondalla.

10

Evaluación inicial

NOMBRE: _____ CURSO: _____ FECHA: _____

COMPRESIÓN TEXTUAL

1. Lee este texto y contesta las preguntas:

Luis Sepúlveda, a quien el público de lengua española ya conoce bien, tiene dos hijos muy jóvenes, a quienes llama "mis enanos" y a quienes prometió un día escribir una historia acerca de lo mal que gestionamos los humanos nuestro propio entorno, lesionando la naturaleza, que nos brinda tantos bienes, y de paso autolesionándonos sin piedad.

Así nació *Historia de una gaviota y del gato que le enseñó a volar*, que cuenta las aventuras de Zorbas, un gato «grande, negro y gordo». El yo inquebrantable sentido del honor le conduce un día a comprometerse a criar un polluelo de gaviota. Su madre, una hermosa gaviota, atrapada por una ola de petróleo vertido en el mar por un buque varado, le dejó en prenda a Zorbas, justo antes de morir. El huevo que acaba de poner Zorbas, que es gato de palabra, él mirará sus dos promesas: no solo crará al polluelo, sino que le enseñará a volar. Los amigos de Zorbas, Secretario, Sabefotodo, Barlovento y Colónelo, le ayudarán en una tarea que, como se verá, no es tan fácil como parece, y menos para una banda de gatos más acostumbrados a hacer frente a la dura vida en un puerto como el de Hamburgo que a hacer de padres de una cría de gaviota.

Pensada en principio como un cuento para «enanos», *Historia de una gaviota y del gato que le enseñó a volar* se dirige en realidad a todos aquellos que, chicos o mayores, no solo disfrutan con las historias bien contadas que estimulan la imaginación y el ingenio, sino que, a la vez, aprenden a ver el mundo bajo una óptica distinta, conociéndolo mejor y, por lo tanto, amándolo y cuidándolo con más inteligencia.

- ¿Por qué escribe el libro Luis Sepúlveda?
- El narrador de este texto es:
 - Luis Sepúlveda
 - un narrador externo
 - un narrador interno
- ¿Dónde ocurre la acción de *Historia de una gaviota...*?
- ¿Para qué edad estaba en principio dirigida la novela?
- ¿Por qué podemos decir que *Historia de una gaviota...* es un cuento comprometido con el medio ambiente?
- Explica esta frase del texto: *y de paso autolesionándonos sin piedad.*

GRAMÁTICA

2. Indica el sujeto y el Predicado de estas oraciones:

- Los amigos de Pedro salieron pronto de casa.
- ¿Estáis enfadados?
- A mi hermana, Luisa le dio un enorme abrazo.
- Me gusta la paella de marisco.
- Las ovejas fueron atacadas por unos perros salvajes.

3. Escribe debajo de cada palabra a qué categoría gramatical pertenece: sustantivo, adjetivo, verbo, adverbio, determinante, pronombre, preposición, conjunción

Así nació *Historia de una gaviota y del gato*

que le enseñó a volar, que cuenta

las aventuras de Zorbas, un gato

«grande, negro y gordo».

ORTOGRAFÍA Y LÉXICO

4. Explica las siguientes palabras en el contexto de la lectura:

- entorno:
- brinda:
- vertido:
- óptica:

ANNEX 8: MODEL DE PROVA FINAL DE 1r ESO ANGLÉS

Test final de Primària

1. Answer these questions:

- What's your name? _____
- Where do you live? _____
- How old are you? _____
- Have you got any brothers or sisters? _____
- What are your hobbies? _____

2. Complete.

Cardinal number	ordinal number
One	_____
_____	second
Three	_____
Four	_____
Five	_____
_____	sixth
Eight	_____
Nine	_____
_____	tenth
_____	eleventh
Twelve	_____
Thirteen	_____
Fourteen	_____
Fifteen	_____
_____	sixteenth
Seventeen	_____
Eighteen	_____
Nineteen	_____
Twenty	_____
_____	twenty-first
Twenty-two	_____
Twenty-three	_____
Thirty	_____
Forty	_____
Fifty	_____
Sixty	_____
Seventy	_____
Eighty	_____
Ninety	_____
One hundred	_____
One thousand	_____

3. Write.

a) Days of the week:

b) Months and Seasons:

4. Write "a" or "an"

_____ girl
 _____ clown
 _____ sandwich
 _____ video
 _____ T - shirt
 _____ hot dog
 _____ recorder
 _____ swimming pool
 _____ chewing gum
 _____ ant
 _____ cat
 _____ yoghurt
 _____ coat
 _____ lolly
 _____ bird
 _____ lady
 _____ happy girl
 _____ skirt
 _____ orange
 _____ monkey
 _____ rat
 _____ juice
 _____ door
 _____ ear
 _____ colour

5. COMPLETE THE TEXT USING THE PRESENT SIMPLE

(1)_____ you _____ (like) sport? My sister (2)_____ (love) sport. She usually(3)_____ (go) swimming on Tuesdays and Thursdays and(4) _____ (do) karate on Fridays. My friends Andrew and Keira (5)_____ (not do) much sport. What(6)_____ they _____ (do) in their free time? They (7)_____ (not play)football and they (8)_____ (not do) gymnastics. They (9)_____ (be) very lazy! Andrew often (10)_____ (chat) on the Internet and Keira (11) _____ (write) e-mails and _____ go shopping on-line.

- Complete the text using the past simple of the verbs in brackets.

Cinderella

Once upon a time... there(live) an unhappy young girl. Unhappy she(be), for her mother(be) dead, her father had married another woman, a widow with two daughters, and her stepmother(not like) her one little bit. All the nice things, kind thoughts and loving touches (be) for her own daughters. And not just the kind thoughts and love, but also dresses, shoes, shawls, delicious food, comfy beds, as well as every home comfort.

All this was laid on for her daughters. But, for the poor unhappy girl, there(be) nothing at all. No dresses, only her stepsisters' hand-me-downs. No lovely dishes, nothing but scraps. No nice rests and comfort. For she(have) to work hard all day, and only when evening(come) was she allowed to sit for a while by the fire, near the cinders.

That is how she(get) her nickname, for everybody(call) her Cinderella. Cinderella(use) to spend long hours all alone talking to the cat. The cat(say), "Miaow", which really meant, "Cheer up! You have something neither of your step sisters have and that is beauty." It(be) quite true.

Cinderella, even.....(dress) in rags with a dusty grey face from the cinders,(be) a lovely girl. While her stepsisters, no matter how splendid and elegant their clothes,(be) still clumsy, lumpy and ugly and always would be.

7. Write the forms of the verb HAVE GOT (affirmative-negative-interrogative)

8. READING COMPREHENSION TEST

A Girl in Rain

The taxi driver finished work about nine o'clock in the evening. He was tired and he wanted to get home quickly. On his way home it started to rain heavily. He saw a girl under a tree near the road.

The next village was four kilometres away. "Perhaps she wants a lift in my taxi," he thought. He stopped the taxi and asked the young girl, "Do you want a lift home?"

"Thank you," she said, "but I haven't got any money."

"That's OK. I don't want any money from you," said the taxi driver.

"I live in the house on the hill," said the girl.

The girl got into the taxi and the taxi driver drove her home.

He went to the house and knocked on the door. An old woman opened the door.

"I drove your daughter home-here she is."

"What?" asked the old woman angrily. "My daughter died five years ago under a tree."

She went back into the house and closed the door in the taxi driver's face.

The taxi driver turned round to ask the girl some questions, but she wasn't there. He never saw her again.

Questions:

1. When did the taxi driver finish work?

_____.

2. Where did he see the young girl?

_____.

3. Did he drive the young girl home?

_____.

4. What did the girl's mother tell the taxi driver?

_____.

5. Did the taxi driver see the young girl again?

_____.

9. WRITING TEST

Choose only one of the following topics.

1. Write a postcard with the help of the adjectives and verbs given below. (Use as many as possible.)

Adjectives: wonderful, warm, beautiful, cheap, blue, awful, cold, delicious, excellent, expensive.

Verbs: meet, have, sleep, swim, dance, hurt, take, go, climb, stay.

2. Write about a place you know well. Use the words given below to help you.

Where? How big? A town/village/city? How long from 1st.? How many people live there?

Is it beautiful/ugly/boring/exciting/crowded/etc.? Historical places? Sea? Mountains?

Famous for...?

3. Describe the person you know well. Use the words given below to help you.

Friendly, helpful, cheerful, happy/sad, beautiful/handsome, tall/short, talkative, shy, etc.

